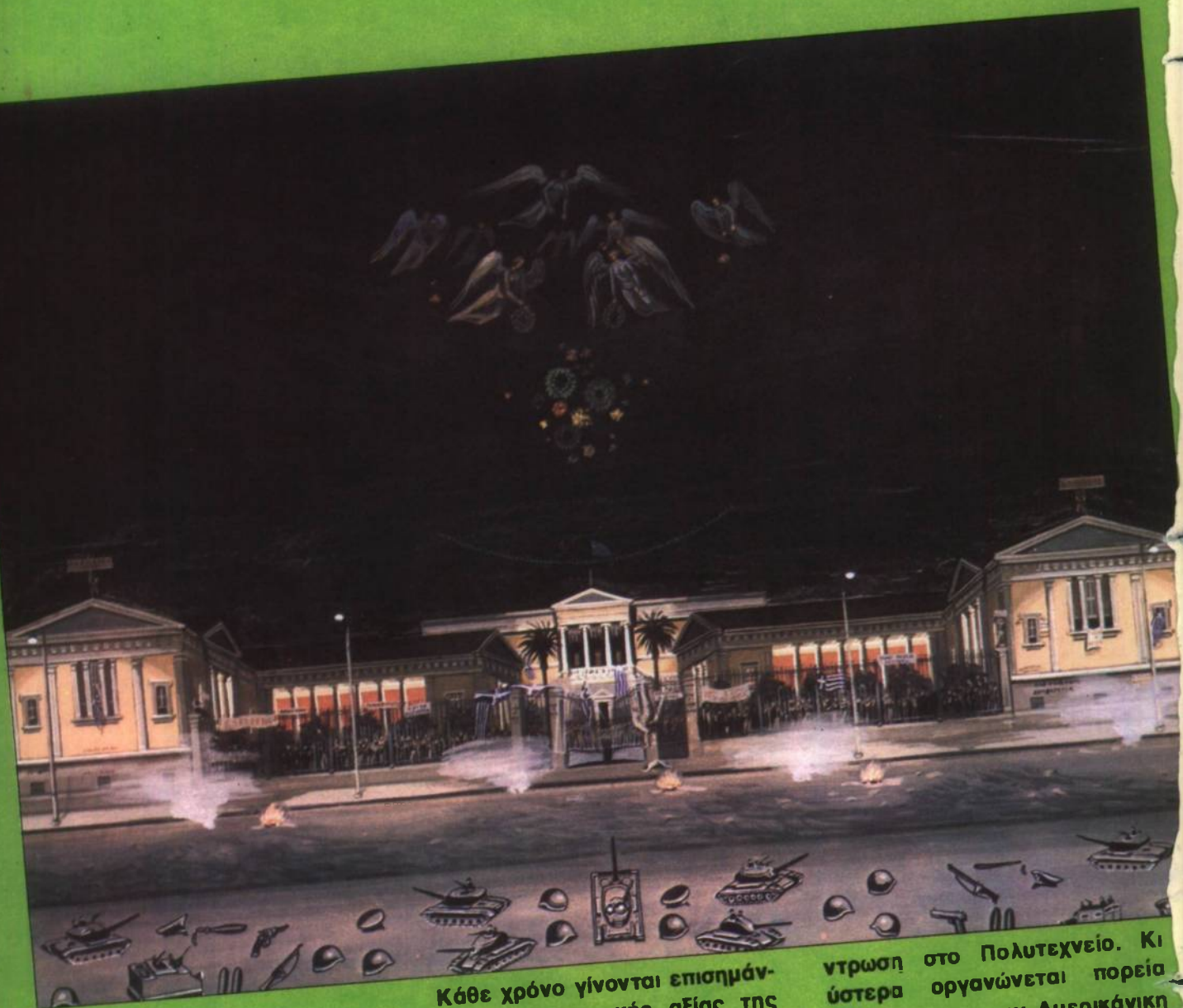

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΥΠ. ΔΗΜ. ΤΑΞΗΣ – ΧΡΟΝΟ: Γ – ΤΕΥΧΟΣ 35 – ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1986

100
ΧΡΟΝΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

Κάθε χρόνο γίνονται επισημάνσεις της ιστορικής αξίας της εξέγερσης του Πολυτεχνείου και αναφορές στη συμβολή, που είχε αυτή στην καθοδική πορεία του στρατιωτικού καθεστώτος. Κι ακόμα γίνεται μνεία της θυσίας των παιδιών του Πολυτεχνείου.

Κάθε χρόνο γίνεται συγké-

ντρωση στο Πολυτεχνείο. Κι ύστερα οργανώνεται πορεία από κει μέχρι την Αμερικάνικη Πρεσβεία. Η συμμετοχή των μαζών σ' αυτή είναι ένα αξιοπρόσεκτο γεγονός. Πιστοποιεί μια πραγματικότητα. Ότι ο λαός δεν θέλει να ξεχάσει. Αυτό είναι το μεγάλο μήνυμα.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ
ΑΠΟ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ

Μαρία Ροδοπούλου

★★★

ΣΥΝΤΑΞΗ

Αντώνης Γαλανόπουλος
Δημήτρης Κάσιος
Γιώργος Λεκάκης
Φώτης Μακροζαχόπουλος
Αγγελική Ρήγα
Λευτέρης Σαριδάκης
Κώστας Σπηλιωτόπουλος

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Κάτια Σαββίδου

★★★

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Κώστας Ψώνης

★★★

ΔΙΑΧΕΙΡΙΞΗ

Ιωάννης Γουργούλης

★★★

ΓΡΑΦΕΙΑ

Αριστοτέλους 175
Τηλ. 86.22.411-15
(εσ. 229) 86.54.654

★★★

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Β. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Δημαράκη 20
Ρουφ

Τηλ. 64.30.903 - 34.59.878

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

100
ΧΡΟΝΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	844
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	846
ΒΟΥΛΗ	850
ΙΧΝΗ ΑΠΟ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	852
Γ' ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΑΞΗΣ	855
ΕΞΑΡΧΕΙΑ	857
ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	858
ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ	864
ΤΡΟΦΙΜΑ	867
ΒΙΑΙΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΟΥΣ	870
ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΔΙΑΣΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΒΟΗΘΕΙΩΝ	872
ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ	880
ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ	883
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ	884
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟΣ	886
100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ	890
ΤΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΚΙΝΗΜΑ	896
ΛΑΪΚΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ	899
ΑΡΚΑΔΙ	902
ΙΑΤΡΙΚΗ	905
ΕΝΑΣ ΚΗΠΟΣ ΣΤΗ ΒΕΡΑΝΤΑ	908
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ	910
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ	911
ΜΕΤΕΩΡΑ	912
ΧΕΝΡΥ ΜΟΥΡ	914
ΣΠΟΡ	916
ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	920
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ	922

28^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΗΣ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1986

Προς

Το προσωπικό του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

Η ΕΛ.ΑΣ. και το Πυροσβεστικό Σώμα έδωσαν και φέτος το παρόν στην παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου στη Θεσσαλονίκη..

Στον ορίζοντα της εθνικής μνήμης έντονα προβάλλει ξανά τούτες τις ημέρες η ιστορική επέτειος της 28ης Οκτωβρίου 1940.

Πρόσωπο με πρόσωπο στάθηκαν οι Έλληνες με την ιστορία εκείνο το πρωινό του Σαράντα και σε κείνη τη μεγάλη στιγμή της ιστορίας τους παρουσίασαν για ακόμα μια φορά τον καλύτερο εαυτό τους, δείχνοντας όλο το σφρίγος της φυλετικής τους αντοχής.

Το «ΟΧΙ» που βροντοφώναξε σύσσωμος ο Ελληνικός Λαός δεν ήταν «άφρων ηρωισμός», όπως θέλησαν να τον παρουσιάσουν στην αρχή οι αντίπαλοι. Δεν ήταν η απελπισμένη τόλμη ενός Δαβίδ απέναντι σε δύο Γολιάθ. Ήταν η συνέπεια της πίστης των Ελλήνων στα αιώνια ιδανικά της ειρήνης και της ελευθερίας, αλλά και η συνέχεια των ακατάλυτων αξιών για τις οποίες αγωνίστηκε πάντα ο Λαός αυτής της Χώρας.

Τη στιγμή που ο κόσμος ολόκληρος με δέος παρακολουθούσε τις σιδερόφρακτες στρατιές των δυνάμεων της ωμής βίας να σαρώνουν την Ευρώπη και να σπέρνουν τον όλεθρο και την καταστροφή,

έλαμψε στα πέρατα της οικουμένης ο παράτολμος Ελληνικός ηρωισμός για να δώσει έτσι κουράγιο στους λαούς και να αναθερμάνει την ελπίδα.

Ευλαβείς προσκυνητές του έπους εκείνου και συνεχιστές της βαριάς ιστορικής κληρονομιάς, ακολουθούμε με την ίδια υπερηφάνεια τις παρακαταθήκες της φυλής. Όπως τότε έτσι και σήμερα αγωνιζόμαστε σε άλλα μέτωπα, για τα ίδια όμως ιδανικά, της ειρήνης, της αξιοπρέπειας και της εθνικής ανεξαρτησίας.

Η Ελληνική Αστυνομία και το Πυροσβεστικό Σώμα, κομμάτι του Λαού μας, στον αγώνα του Σαράντα πρωτοστάτησαν και πρόσφεραν τις δικές τους υπηρεσίες στη δημιουργία του έπους εκείνου. Με τον ίδιο ζήλο και αυταπάρνηση συνεχίζουν να προσφέρουν και σήμερα τις πολύτιμες υπηρεσίες τους δίπλα στο Λαό, για την εξασφάλιση της τάξης, της ασφάλειας και της ειρήνης. —

**Ο Υπουργός
ΑΝΤΩΝΗΣ ΔΡΟΣΟΓΙΑΝΝΗΣ**

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΗΣ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1986

Αστυνομικοί όλων των βαθμών και πολιτικοί υπάλληλοι
της Ελληνικής Αστυνομίας

Μέρα εθνικής ευγνωμοσύνης και τιμής η σημερινή, προς τη γενιά που έγραψε, με τη δύναμη της ψυχής και το αίμα της, την εποποιία της 28ης Οκτωβρίου 1940.

– Ταυτόχρονα, μέρα μνήμης και εθνικού παραδειγματισμού για όλους εμάς, που φέρνουμε το βάρος και το προνόμιο της ιστορικής διαδοχής εκείνων τους οποίους σήμερα τιμάμε.

– Το ΟΧΙ της 28ης Οκτωβρίου 1940, ήταν η νομοτελειακή συνέχεια και συνέπεια όσων παρόμοιων βροντοφώναξαν οι γενιές των Ελλήνων, μέσα στη διαδρομή των χιλιετηρίδων και ήταν το σπέρμα από το οποίο γεννήθηκε, στη συνέχεια, η Εθνική μας Αντίσταση.

– Το κάθε όχι των Ελλήνων, στον κάθε επιδρομέα, είναι ένα αιώνιο ναι στις ακατάλυτες αρχές και τα ιδανικά της εθνικής ελευθερίας και ανεξαρτησίας.

– Ως προερχόμενοι από το ίδιο και παντοτινά αναλλοίωτο φυλετικό κύτταρο, εκφράζουμε σήμερα την πίστη μας στα αγαθά της ειρήνης, της δημοκρατίας, της προόδου και της συνεργασίας μεταξύ των λαών. Δεν διεκδικούμε από κανένα τίποτε περισσότερο από το σεβασμό της εθνικής μας κυριαρχίας και των απαράγραπτων εθνικών μας δικαιών.

– Η Ελληνική Αστυνομία, ταγμένη από τη φύση και την μορφή της αποστολής της σε έργα ειρηνικά, δεν λησμονεί ποτέ ότι αποτελεί σάρκα από τη σάρκα του Λαού τον οποίο υπηρετεί και είναι πάντα έτοιμη για να υψώσει μαζί του το λάβαρο ενός νέου όχι, όποτε το χρέος, η τιμή και οι παραδόσεις του Ελληνισμού το απαιτήσουν. –

**Ο Αρχηγός
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΑΚΑΣ
Αντιστράτηγος**

ΗΠΑ

Οι ΗΠΑ είναι ομοσπονδιακή δημοκρατία, απαρτιζόμενη από 50 ομόσπονδες Πολιτείες με προεδρικό σύστημα διακυβέρνησης και πληθυσμό 232,06 εκατομ. κατοίκους (1982), 25 κατ/τ.χ. Καταγωγή πληθυσμού: Ευρώπη 188.341.000, Αφρική 26.488.000, Ασία, Ωκεανία 3.501.000, Αμερινδοί - Εσκιμώοι - Αλεούτιοι 1.418.000, Λοιποί 6.757.000.

Πολίτευμα

– Εκτελεστική εξουσία, που αποτελείται από τον πρόεδρο και την Κυβέρνηση.

– Νομοθετική εξουσία, αποτελείται από δύο σώματα: Τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τη Γερουσία. Η Βουλή των Αντιπροσώπων αποτελείται από 435 βουλευτές, οι οποίοι εκλέγονται με άμεση εκλογή για διετή ανανεώσιμη θητεία. Ο αριθμός των βουλευτών τους οποίους εκλέγει μια Πολιτεία είναι ανάλογος του πληθυσμού της.

Η Γερουσία αποτελείται από 100 Γερουσιαστές, οι οποίοι εκλέγονται για εξαετή ανανεώσιμη θητεία. Κάθε Πολιτεία εκλέγει δύο Γερουσιαστές ανεξάρτητα από τον πληθυσμό της.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων και η Γερουσία αποκαλούνται Κογκρέσσο. Ψηφίζουν τους Νόμους του Κράτους, εγκρίνουν τον Προϋπολογισμό και κηρύσσουν τον πόλεμο. Το Κογκρέσσο είναι και το μόνο όργανο που μπορεί να καθαίρει τον Πρόεδρο ή τους υπουργούς από τα αξιώματά τους με την πολύπλοκη διαδικασία του IMPEACHMENT.

Πολιτικά κόμματα

Στην πολιτική ζωή των ΗΠΑ κυριαρχούν δύο κόμματα. Το Ρεπουμπλικανικό και το Δημοκρατικό. Οι διαφορές μεταξύ τους εξετάζόμενες με ευρωπαϊκά δεδομένα είναι ελάχιστες. Οι Ρεπουμπλικανοί είναι πιο συντηρητικοί. Υποστηρίζουν το μεγάλο κεφάλαιο και τη μείωση των κρατικών δαπανών και κοινωνικών παροχών. Στην εξωτερική πολιτική ακολουθούν σκληρότερη γραμμή έναντι της ΕΣΣΔ, ως και πολιτική ενίσχυσης της θέσης και της παρουσίας των ΗΠΑ διεθνώς. Στα αμυντικά θέματα τάσσονται υπέρ της αύξησης των αμυντικών δαπανών.

Οι Δημοκρατικοί τάσσονται υπέρ της ενίσχυσης του κοινωνικού ρόλου του Κράτους. Στην εξωτερική πολιτική θεωρούνται πιο μετριοπαθείς από τους Ρεπουμπλικανούς και προσπαθούν να επιλύσουν τις διαφορές με την ΕΣΣΔ διά της ενίσχυσης της ύφεσης και των διαπραγματεύσεων για τη μείωση των εξοπλισμών. Επίσης διάκινται ευμενέστερα προς το Ισραήλ από τους Ρεπουμπλικανούς. Άλλωστε στο εσωτερικό από τις σημαντικότερες εκλογικές τους βάσεις είναι Αμερικανοεβραίοι και οι εργατικές ενώσεις.

Τα δύο κόμματα δεν έχουν την αυστηρή εσωκομματική πειθαρχία που χαρακτηρίζει τα ευρωπαϊκά κόμματα. Γι' αυτό στις ΗΠΑ είναι πιο συχνή η σύμπτυξη συνασπισμών μεταξύ βουλευτών ή Γερουσιαστών των δύο κομμάτων, προς επίτευξη ενός συγκεκριμένου στόχου ή προώθησης κάποιου προγράμματος.

Μετά από τις εκλογές του Νοεμβρίου 1984 η δύναμη των δύο κομμάτων στο Κογκρέσσο έχει ως εξής:

	Γερουσία	Βουλή
Ρεπουμπλικάνοι:	52	182
Δημοκρατικοί:	48	253

Αρχηγός Κράτους: Πρόεδρος RONALD W. REAGAN (Β' Θητεία).

Αντιπρόεδρος: GEORGE H. BUSH. Ο Αντιπρόεδρος είναι και Πρόεδρος της Γερουσίας. Στις συνεδριάσεις όμως του σώματος προεδρεύει ο Πρόεδρος PRO TEMPORE που είναι ένας από τους Γερουσιαστές που εκλέγουν οι συνάδελφοί του.

Πρόεδρος Βουλής: THOMAS P. O'NEILL JR.

Σχέσεις χώρες

Με όμορά της κράτη

Οι ΗΠΑ δεν έχουν προβλήματα ασφαλείας με τις δύο όμορές τους χώρες. Τα σύνορα με τον Καναδά αποκαλούνται χαρακτηριστικά «τα μακρύτερα αψύλακτα σύνορα». Οι δύο χώρες συνεργάζονται στα πλαίσια της συμφωνίας NORAD (Αεροπορική κάλυψη βορείου τμήματος αμερικανικής ηπείρου). Επίσης αμφότερες είναι μέλη της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας.

Τα κυριότερα διμερή προβλήματα είναι:

- Μόλυνη περιβάλλοντος Καναδά από βιομηχανίες βορείων και βορειοανατολικών περιοχών ΗΠΑ (ACIDRAIW).
- Προβλήματα αλιείας.
- Κατασκευή πετρελαιοαγωγού Αλάσκας - ΗΠΑ.
- Καναδικός νόμος επενδύσεων.
- Θέματα κυριαρχίας στη θαλάσσια έκταση μεταξύ βορειοδυτικών νήσων του Καναδά (NORTH - WEST PASSAGE).

Με το Μεξικό οι σχέσεις χαρακτηρίζονται από συνεργασία στον Οικονομικό τομέα (οι ΗΠΑ είναι εισαγωγείς μεξικανικού πετρελαίου), αλλά η μεξικανική πλευρά τηρεί μια απόσταση στις πολιτικές σχέσεις.

Μεγαλύτερο πρόβλημα στις σχέσεις των δύο χωρών είναι η εισροή των χιλιάδων παράνομων μεταναστών από το Μεξικό στις ΗΠΑ, που έχουν κάνει τους λατινοαμερικανικής καταγωγής κατοίκους των ΗΠΑ τη δεύτερη μετά τους Μαύρους μειονότητα της χώρας.

Ένταξη σε τοπικούς και διεθνείς οργανισμούς

ΟΗΕ (Μόνιμο μέλος Συμβουλίου Ασφαλείας), Οργανισμός Αμερικανικών κρατών, ΟΟΣΑ, NATO, COLOMBO PLAN, SOUTH PACIFIC COMMISSION και ANZUS.

Με αδέσμευτους

Οι σχέσεις των ΗΠΑ με τους Αδέσμευτους και τον Τρίτο Κόσμο γενικότερα δεν είναι ικανοποιητικές.

Με ΕΟΚ

Οι ΗΠΑ υποστηρίζουν προσπάθειες ενοποίησης Ευρώπης, και έχουν αναγνωρίσει τις Κοινότητες. Τα κυριότερα σήμερα οικονομικά προβλήματα με την ΕΟΚ είναι οι εξαγωγές κοινοτικού χάλυβα προς τις ΗΠΑ και η επιδότηση των ευρωπαϊκών γεωργικών προϊόντων.

Σημαντικό, επίσης, πολιτικοοικονομικό πρόβλημα των ΗΠΑ με τους Ευρωπαίους, τους Καναδούς και τους Ιάπωνες είναι η ρύθμιση των οικονομικών ανταλλαγών με τον Ατλαντικό Συνασπισμό, ιδίως όσον αφορά την μη διαρροή υψηλής τεχνολογίας.

Με ΕΣΣΔ

Η Σοβιετική Ένωση είναι ο βασικός ανταγωνιστής των ΗΠΑ στη διεθνή σκηνή. Η παρούσα ADMINISTRATION ακολουθεί πιο αυστηρή γραμμή στην αντιμετώπιση της ΕΣΣΔ. Παράλληλα διαπραγματεύεται με τους Σοβιετικούς για τον περιορισμό των στρατηγικών πυρηνικών όπλων στη Γενεύη (START), των πυρηνικών όπλων μέσης εμβέλειας στη Γενεύη (INF) και για τη μείωση των στρατηγικών δυνάμεων του NATO και του Συμφώνου της Βαρσοβίας στην Ευρώπη, στη Βιέννη (MBFR). Οι διαπραγματεύσεις αυτές είχαν διακοπεί, αλλά επανήρχισαν. Πρόσθετο πρόβλημα

στις σχέσεις των δύο υπερδυνάμεων προκάλεσε η απόφαση των ΗΠΑ να προχωρήσει στην ανάπτυξη της αποκαλούμενης Στρατηγικής Αμυντικής Πρωτοβουλίας (STRATEGIC DEFENCE INITIATIVE S.D.I.), κοινώς αποκαλούμενης «Πόλεμος των Άστρων». Παρά τη σκλήρυνση όμως της γραμμής έναντι της Μόσχας, η ADMINISTRATION REAGAN ήρε το εμπάργκο πώλησης σιτηρών που είχε επιβάλει ο Πρόεδρος Κάρτερ μετά την εισβολή στο Αφγανιστάν, λόγω κυρίως της πίεσης των ψηφοφόρων των αγροτικών περιοχών της Μεσοδυτικής. Αντίθετα, μετά την επιβολή του στρατιωτικού Νόμου στην Πολωνία, επέβαλε κυρώσεις οι οποίες έθιγαν και θυγατρικές αμερικανικές εταιρίες, με έδρα στη δυτική Ευρώπη. Οι κυρώσεις αυτές άρθηκαν στις 13.11.82.

Τέλος, αναφορικά με τις αμερικανοσοβιετικές σχέσεις, πρέπει να θεωρηθεί σημαντικός σταθμός η επίλυση του προβλήματος της διαδοχής στην ΕΣΣΔ με την ανάρρηση του Μιχαήλ Γκορμπατσώφ στην εξουσία, γιατί έτσι κατέστη δυνατός ο προγραμματισμός της συνάντησης κορυφής Γκορμπατσώφ - Ρήγκαν. Βέβαια, δεν πρέπει να αναμένονται θεαματικά αποτελέσματα από τη συνάντηση, αλλά αυτή οπωσδήποτε θα συντείνει στην επανένταξη ενός διαλόγου που είχε ανασταλεί με επικίνδυνες συνέπειες για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια.

Με Ελλάδα

α) Πολιτικές σχέσεις

Οι σχέσεις των ΗΠΑ με την Ελλάδα εντάσσονται στα πλαίσια των ευρύτερων γεωπολιτικών συμφερόντων τους στην Ανατολική Μεσόγειο και στον χώρο της Εγγύς και της Μέσης Ανατολής. Η στάση που επέδειξε η Ουάσιγκτον έναντι της στρατιωτικής δικτατορίας στη χώρα μας (1967 - 79) και η μη αντίδραση στην τουρκική εισβολή στην Κύπρο δημιούργησαν αισθήματα πικρίας και αντιαμερικανισμού στην Ελλάδα, που οδήγησαν σε ψύχρανση των Ελληνοαμερικανικών σχέσεων.

Η σύναψη της Συμφωνίας Αμυντικής και Οικονομικής Συνεργασίας ΗΠΑ - Ελλάδας του 1983 DECA δημιούργησε τις προϋποθέσεις για μια σταδιακή βελτίωση που μπορεί να γίνει με την επανοτατοποίηση των διμερών σχέσεων σε βάση ισότητας και αμοιβαίας ωφέλειας. Βέβαια στα πλαίσια της DECA θα πρέπει να ρυθμιστεί σωρεία εξιδικευμένων θεμάτων που μέχρι τώρα διέποντο από αριθμό επί τούτω συμφωνιών (οι περίφημες «108» συμφωνίες). Από τις παλαιότερες αυτές ειδικές συμφωνίες, των περισσότερων έχει ζητηθεί η κατάργηση, άλλων η τροποποίηση

και άλλων η διατήρηση.

Τα υπό διαπραγμάτευση - στα πλαίσια εφαρμογής της DECA - με τους Αμερικανούς θέματα μπορούν να ενταχθούν στις εξής γενικές κατηγορίες:

- Ενοποιημένη Τεχνική Διευθέτηση
- Θέματα Αμυντικής και Βιομηχανικής Συνεργασίας (DEFENCE AND INDUSTRIAL COOPERATION - DIC).

Θα αφορά τη συνεργασία στους βιομηχανικό, εμπορικό και τεχνολογικό τομείς. Θα ρυθμίζει και τις αντισταθμιστικές παροχές στα πλαίσια της στρατιωτικής συνεργασίας, καθώς και τη χρησιμοποίηση ενός ποσού για την ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας και την αγορά ελληνικών προϊόντων.

Ο πίνακας των ουσιαστικών θεμάτων μεταξύ ΗΠΑ και Ελλάδας δεν θα ήταν πλήρης χωρίς μία αναφορά στη στρατιωτική βοήθεια των ΗΠΑ προς την Ελλάδα και την Τουρκία. Η ADMINISTRATION αρνείται να παραδεχτεί ότι η διατήρηση της αναλογίας 7/10 κατά την παροχή της στρατιωτικής βοήθειας προς τις δύο χώρες πηγάζει τόσο από τις συμβατικές υποχρεώσεις των ΗΠΑ, όσο και από τις επιταγές της αμερικανικής νομοθεσίας. Είναι αληθές ότι η αμερικανική νομοθεσία στην οποία αναφέρεται και η DECA δεν περιέχει συγκεκριμένες αριθμητικές αναλογίες, αλλά ομιλεί περί στρατιωτικής ισορροπίας στην περιοχή. Εν τούτοις τη γενική έννοια της ισορροπίας, το Κογκρέσσο, με την πάγια και συνεχή πρακτική του εκφράζει με την περίφημη αναλογία 7/10. Η ADMINISTRATION προς υποδήλωση της μη αποδοχής της αριθμητικής αναλογίας 7/10, κατά τις προτάσεις προς το Κογκρέσσο των ποσών εξωτερικής βοήθειας, αφίσταται της αναλογίας, την οποία όμως αποκαθιστούν τα Νομοθετικά Σώματα κατά την πορεία των σχετικών νομοσχεδίων κατά τη διαδικασία έγκρισης των κονδυλίων εξωτερικής βοήθειας.

Πέραν όμως των κατά κάποιο τρόπο «τεχνικών» εκκρεμοτήτων στις σχέσεις ΗΠΑ - Ελλάδας, οι οποίες πηγάζουν από την αμυντική συνεργασία των δύο χωρών, το μέλλον των ελληνοαμερικανικών σχέσεων θα εξαρτηθεί από διάφορους παράγοντες, κυριότεροι των οποίων είναι:

- Το μέλλον της παρουσίας των εδώ αμερικανικών διευκολύνσεων.
- Η σημασία της Τουρκίας στους αμυντικούς σχεδιασμούς της Ουάσιγκτον.

Στο Κυπριακό, οι ΗΠΑ υποστηρίζουν την πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, αποφεύγουν να κατονομάζουν τις αδιαλλαξίες της Τουρκικής πλευράς και δεν επιθυμούν τη διεθνοποίηση του

προβλήματος, λόγω πιθανής ανάμιξης της ΕΣΣΔ. Καταδίκασαν τη μονομερή ανακήρυξη της «ανεξαρτησίας» της υπό τουρκική κατοχή Βορείου Κύπρου. Τέλος, θα πρέπει να αναφερθούν διεθνή θέματα στα οποία διαφοροποιούνται οι δύο χώρες. Αυτά είναι το Μεσανατολικό, το Ναμιμπιακό, τα προβλήματα της Νότιας Αφρικής, η Κεντρική Αμερική, ο διάλογος Βορρά - Νότου κ.ά.

Οικονομικές σχέσεις

Εμπορικό ισοζύγιο (στοιχ. ΕΣΥΕ σε χιλ. δολ.)

Η Ελλάδα εξάγει καπνό, σταφίδες, ελιές και λάδι, ξερά σύκα, γουναρικά, νήματα, χαλιά υποδήματα, κλωστοϋφαντουργικά, χαλυβδόφυλλα κλπ. Οι ΗΠΑ εξάγουν ορυκτά, μέταλλα, τεχνουργήματα από μέταλλα, μηχανές, συσκευές, χημικά, μεταφορικό υλικό, τρόφιμα, αραβόσιτο, κτηνοτροφές, ζώα και δέρματα.

Το 1983 και το 1984 παρατηρείται αισθητή μείωση των εισαγωγών μας από ΗΠΑ λόγω της ανατίμησης του δολαρίου. Η μείωση των εισαγωγών σε συνδυασμό με την αύξηση των ελληνικών εξαγωγών θελτίωσε το εμπορικό ισοζύγιο - που ήταν ελλειμματικό κατά 72 εκατομ. δολάρια το 1983 - κατά το ποσό των 190 εκατομ. δολαρίων. Έτσι το 1984 το εμπορικό ισοζύγιο με τις ΗΠΑ μετατράπηκε σε πλεονασμό. Στα πλαίσια του οικονομικού διαλόγου ΕΟΚ - ΗΠΑ συζητείται η επίλυση δυσχερειών που συναντούν για την εισαγωγή τους στις ΗΠΑ σειρά προϊόντων από τα οποία, ιδιαίτερου ελληνικού ενδιαφέροντος είναι: τοματοπολτός, σταφίδες και κονσέρβες φρούτων και χαλυβδοφυλλα.

Μορφωτικές σχέσεις

Οι μορφωτικές σχέσεις Ελλάδας - ΗΠΑ διέπονται από την εκτελεστική συμφωνία της 23ης Απριλίου 1948 με την οποία συστήθηκε «Αμερικανικό εκπαιδευτικό Ίδρυμα Ελλάδος», γνωστό σαν Ίδρυμα FULBRIGHT. Με τη Συμφωνία του 1948 παρέχονται και από τις δύο πλευρές υποτροφίες και προβλέπονται πολλές ανταλλαγές νέων επιστημόνων από την Ελλάδα και την Αμερική. Ο θεσμός των υποτροφιών λειτουργεί χωρίς προβλήματα μέχρι και σήμερα.

Το 1980 υπογράφηκε στην Αθήνα η Ελληνοαμερικανική σύμφωνία οικονομικής, επιστημονικής, τεχνο-

λογικής, εκπαιδευτικής και μορφωτικής συνεργασίας και το 1981 συνήλθε η Ελληνοαμερικανική Ομάδα Εργασίας για Μορφωτική και Πολιτιστική Συνεργασία.

Ομογένεια

Η ομογένεια των ΗΠΑ δεν μπορεί να υπολογιστεί επακριβώς. Η Αρχιεπισκοπή της Βόρειας και Νότιας Αμερικής την αναριθμεί σε 3.000.000 περίπου άτομα. Θεωρούμε ότι ο αριθμός αυτός είναι υπερβολικός και ορθότερη ίσως θα ήταν η εκτίμηση γύρω στα 2.000.000 περίπου άτομα.

Η μεγαλύτερη ομογενειακή οργάνωση είναι η Α-ΧΕΠΑ, η οποία ιδρύθηκε το 1922 και είναι η πρώτη μεγάλη ομογενειακή οργάνωση που δεν στηρίζεται σε στενή περιφερειακή βάση της καταγωγής. Απέβλεπε στην προσαρμογή του ελληνοαμερικανικού στοιχείου στην αμερικανική ζωή και τη θελίωση της θέσης του στις ΗΠΑ. Υποστηρίζει τα Ελληνικά εθνικά ζητήματα.

Άλλες μικρότερες οργανώσεις που δεν στηρίζονται επίσης σε περιφερειακή βάση οργάνωσης και που έχουν παίξει αξιόλογο ρόλο στην προβολή των εθνικών μας θεμάτων, είναι η UHAC στο Σικάγο, το ΑΗΙ στην Ουάσιγκτον και το ΑΕ στο Νητρώιτ.

Οικονομία

Ακαθάριστο εθνικό προϊόν: (ΑΕΠ) 3.025,7 δισ. δολ. (1982). Ρυθμός ετήσιας ανάπτυξης σε πραγματικές τιμές: 1960 - 70: 3,9% και 1970 - 82: 2,5%.

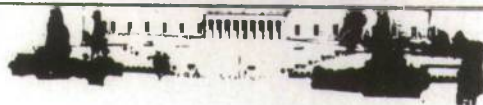
Κατά κεφαλή εισόδημα: 11.695 δολ. (1982).

Πληθωρισμός: Ανάλογα με τις εκτιμήσεις κυμαίνεται σε 4-6%.

Σημαντικό πρόβλημα της αμερικανικής οικονομίας είναι το δημόσιο χρέος και το έλλειμμα του προϋπολογισμού, στα οποία παρ' όλες τις προσπάθειες και περικοπές δεν έχει επιτευχθεί σημαντικός περιορισμός. Κατά τις εκτιμήσεις το δημόσιο χρέος κυμαίνεται στα 2 δισ. δολ. (1985).

Φίλοι αναγνώστες, λόγω στενότητας χώρου του περιοδικού μας, τα παραπάνω στοιχεία μόνο μερική και σχηματική εικόνα της αμερικανικής πραγματικότητας μπορούν να δώσουν. Οι ΗΠΑ είναι τεράστια χώρα, με σημαντικότερες πλουτοπαραγωγικές πηγές, ποικιλία κλίματος και γεωγραφίας και δυναμικό ανθρώπινο υλικό.

Μ.Ρ

Η προστασία του περιβάλλοντος είναι υπόθεση του κάθε πολίτη

Η Οικονομική Ανάπτυξη και η Προστασία του Περιβάλλοντος μπορούν να συνυπάρξουν, να αλληλοϋποστηρίζονται και να ενισχύονται.

Αυτή είναι η βασική φιλοσοφία του νέου, ολοκληρωμένου, νομοθετικού πλαισίου για την προστασία του περιβάλλοντος που ψηφίστηκε κατ' άρθρο και στο σύνολό του λίγο πριν η Βουλή διακόψει τις εργασίες της ενόψει των δημοτικών εκλογών.

Για την Ελλάδα, όπου η διαφύλαξη του περιβάλλοντος δεν είχε αντιμετωπισθεί με ένα συνολικό νομοθέτημα, αλλά κύρια με διατάξεις υγειονομικού και αστυνομικού χαρακτήρα, ήταν μια αναγκαιότητα. Την αναγνώριζαν, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, πολλές κοινωνικές, πολιτικές και επαγγελματικές δυνάμεις.

Πολλές συζητήσεις έγιναν, γίνονται και πιθανά θα συνεχιστούν, παγκόσμια, για τη δυνατότητα συνύπαρξης της Οικονομικής Ανάπτυξης και της Προστασίας του Περιβάλλοντος.

Το νομοθέτημα αυτό ξεπερνά το δίλημμα και περιχαράκωνει στη φιλοσοφία του την αντίληψη πως είναι δυνατή και αναγκαία η αρμονική αυτή συνύπαρξη.

Παράλληλα, ξεκαθαρίζει πως η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί βασική υποχρέωση και μέριμνα του κράτους.

Η κατοχύρωση της περιβαλλοντικής πολιτικής είναι απαραίτητα συστατικό στοιχείο κάθε τομεακής πολιτικής. Θα πρέπει να αποτελεί τον πρώτο παράγοντα αξιολόγησης για κάθε δραστηριότητα της κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Κάθε μας ενέργεια δεν θα πρέπει να προχωρά αν δεν λαβαίνει υπόψη της τις επιπτώσεις της στο περιβάλλον.

Στόχος η πρόληψη και όχι η εκ των υστέρων επανόρθωση. Μια πρόληψη συνδυασμένη με τον σωστό και επιθυμητό αναπτυξιακό σχεδιασμό.

Επίσης βασική αντίληψη του νέου νόμου αποτελεί η ένταξη της προστασίας του περιβάλλοντος σε κάθε αναπτυξιακό προγραμματισμό.

Εξειδικεύεται η παρέμβαση και τα κριτήριά της, αφού τα πρότυπα ποιότητας του περιβάλλοντος διαφοροποιούνται ανάλογα με το τι προβλέπει για την περιοχή το χωροταξικό και πολεοδομικό σχέδιο.

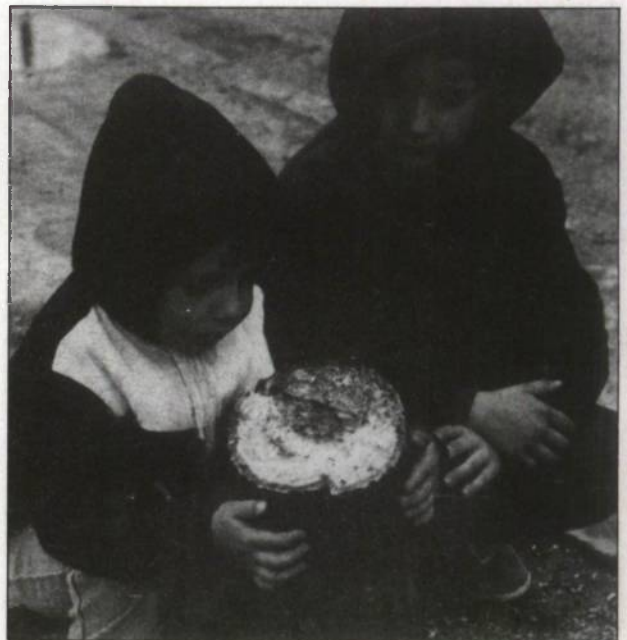
Καθορίζονται με σαφήνεια οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί ώστε να μπορεί κανείς να προγραμματίσει τη δραστηριότητά του, γνωρίζοντας, εκ των προτέρων τις υποχρεώσεις που θα έχει σε σχέση με την

προστασία του περιβάλλοντος.

Διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα του νόμου από τον δημοκρατικό και αποκεντρωτικό χαρακτήρα που έχει.

Ειδικότερα, γενικός εκφραστής της περιβαλλοντικής πολιτικής είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Η ευθύνη, όμως, της εφαρμογής της ανατίθεται στους επί μέρους φορείς. Οι αρμοδιότητες για τα έργα μεγάλης κλίμακας βρίσκονται στο επίπεδο του Υπουργού, ενώ για τα υπόλοιπα ανατίθενται στο νομάρχη και την αυτοδιοίκηση.

Θεσμοθετούνται ευρύτατες αρμοδιότητες για την Τοπική Αυτοδιοίκηση όπως η χορήγηση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για μια κατηγορία δραστηριοτήτων, η δυνατότητα παράστασης σαν πολιτική αγωγή στις δίκες για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος, η είσπραξη όλων των προστίμων από παραβάσεις του νόμου για το περιβάλλον κλπ. Κάθε εξουσιοδοτική πράξη, θα εκδίδεται ύστερα από τη συνεργασία με όλους τους ενδιαφερόμενους και την εξασφάλιση της ευρύτερης αποδοχής, σε κάθε βήμα.

Με θλίψη μπροστά στον κομμένο κορμό. Θα παλαίσουν να μη ξανασυμβεί;

Οι εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή και εξειδίκευση των γενικών επιλογών προστασίας του περιβάλλοντος άρχισαν να εφαρμόζονται σε πολλές χώρες του κόσμου. Στις περισσότερες από αυτές ίσχυε το περίπλοκο σύστημα νόμων και διατάξεων σχετικών με το περιβάλλον που υπήρχε και στη χώρα μας μέχρι σήμερα. Η ανάγκη για γενικότερη συστηματοποίηση και ορθολογικοποίηση των επιδιωκόμενων στόχων και αρμοδιοτήτων οδήγησε μέσα στην τελευταία 15ετία, τη Σουηδία, τις Η.Π.Α., τη Δανία, τη Ρουμανία, τη Δ. Γερμανία, τη Γαλλία κ.ά. χώρες προς αυτή την κατεύθυνση με μικρές ή μεγαλύτερες διαφοροποιήσεις.

Προς αυτή την κατεύθυνση κινούμαστε τώρα και εμείς με το νομοσχέδιο αυτό, που καλύπτει όλα τα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και αποτελείται από τις ακόλουθες ενότητες:

1. Ορισμοί βασικών εννοιών (κεφάλαιο Α).
2. Προστασία του περιβάλλοντος από έργα και δραστηριότητες (κεφάλαιο Β).
3. Προστασία περιβάλλοντος από τη ρύπανση (κεφάλαιο Γ).
4. Προστασία και διατήρηση της φύσης και του τοπίου (κεφάλαιο Δ).
5. Ζώνες Ειδικών Περιβαλλοντικών Ενισχύσεων και Ζώνες Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (κεφάλαιο Ε).
6. Υπηρεσίες περιβάλλοντος (κεφάλαιο ΣΤ).
7. Κυρώσεις και αστική ευθύνη (κεφάλαιο Ζ).

Ο νόμος αποτελείται από 33 συνολικά άρθρα. Στα άρθρα 1 - 2 προσδιορίζονται ο σκοπός, οι γενικές αρ-

Η φυσική ομορφιά μπορεί και πρέπει να συμπορευτεί με την ανάπτυξη.

χές του νόμου και οι ορισμοί των εννοιών «περιβάλλον», «μόλυνση», «ρύπανση» κλπ.

Στο άρθρο 3 αναφέρονται οι κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων, στο 4 η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, στο 5 το περιεχόμενο και η δημοσιότητα μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και στο 6 ο έλεγχος τήρησης περιβαλλοντικών όρων και τα ανταποδοτικά τέλη. Στη συνέχεια τα άρθρα 7 - 8 ορίζουν την ποιότητα της ατμόσφαιρας, το δίκτυο παρακολούθησής της, και τα μέτρα προστασίας της. Αντίστοιχα τα άρθρα 10 - 11 ορίζουν τα μέτρα για την προστασία των νερών και του εδάφους. Το 12 αφορά τα στερεά απόβλητα, το 13 την συσκευασία - επιβάρυνση προϊόντων και τα απόβλητα από μέσα μεταφοράς. Στο άρθρο 14 περιέχεται η προστασία από το θόρυβο, στο 15 οι επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα, στο 16 η παρακολούθηση των φυσικών αποδεκτών - λειτουργία και συντήρηση εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων και στο 17 τα μέτρα προστασίας από τη ραδιενέργεια.

Τα άρθρα 18 - 19 - 20 - 21 και 22 περιλαμβάνουν αντίστοιχα: τα αντικείμενα προστασίας και διατήρησης, τα κριτήρια χαρακτηρισμού και τις αρχές προστασίας (βιότοποι, εθνικοί δρυμοί κλπ.), την προστασία και διατήρηση των ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας, τον χαρακτηρισμό περιοχών, στοιχείων ή συνόλων της φύσης και του τοπίου και τις οικονομικές ρυθμίσεις.

Με τα άρθρα 23 - 24 ορίζονται ζώνες ειδικών περιβαλλοντικών ενισχύσεων (αυτές που χρειάζονται ιδιαίτερη προστασία και άμεση αναβάθμιση) καθώς και ζώνες ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων (βιομηχανικές, τουριστικές, μεταλλευτικές, λατομικές και αγροτικές).

Οι υπηρεσίες που θα ελέγχουν το περιβάλλον και την προστασία του ορίζονται στα άρθρα 25 - 26 - 27. (Ενιαίος Φορέας Περιβάλλοντος, Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος, Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στο νομάρχη).

Το σημαντικότερο ζήτημα των κυρώσεων (ποινικές, αστική ευθύνη, διοικητικές) ορίζεται στα άρθρα 28, 29, 30 (πρόστιμα μέχρι 100.000.000 δραχμές, φυλάκιση από 3 μήνες έως δύο χρόνια κλπ.).

Τέλος στα άρθρα 31 και 32 αναφέρονται οι τροποποιούμενες διατάξεις καθώς και οι μεταβατικές που θα ισχύσουν για την εφαρμογή του νέου νόμου.

Καταλήγοντας, θα πρέπει να τονίσουμε πως η προστασία της φύσης, του περιβάλλοντος και η επιτυχία αυτού του νόμου θα εξασφαλισθεί μόνο με την ουσιαστική συμβολή του καθενός από μας, του κάθε πολίτη. Αν νοιώσουμε και συνειδητοποιήσουμε πως σε κάθε μας βήμα πρέπει να παλεύουμε για την προστασία του περιβάλλοντος θα μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε την επιθυμητή ποιότητα ζωής για μας και τις γενιές που θα 'ρθουν.

Κ. Σ

Ίχνη από εργαλεία

Των Harry Söderman
και John J. O'Connell
Απόδοση από τα αγγλικά:
Φρέντη Τσίρου

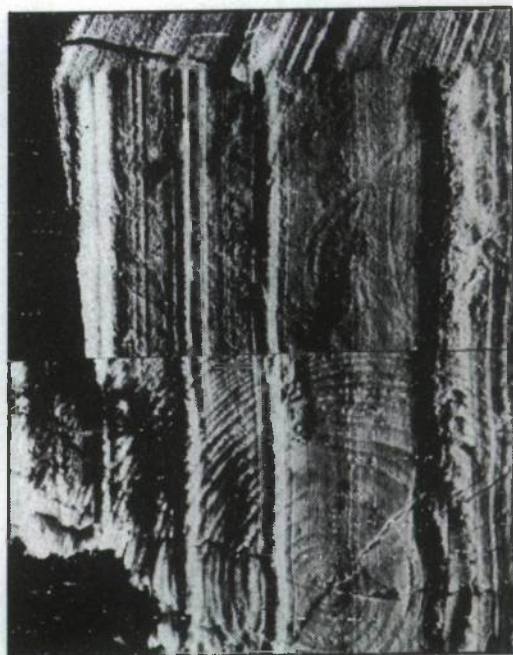
Λίγα χρόνια πριν, το Ανώτατο Δικαστήριο της πολιτείας της Ουάσινγκτον, με απόφαση του δικαστή Μίλλαρντ, δεκτή και από τον προϊστάμενο των δικαστών Μίτσελ και τους δικαστές Πάρκερ, Μπίαλς και Τόλμαν, δήλωνε ότι:

«Τα δικαστήρια δεν είναι πλέον επιφυλακτικά όσον αφορά την άποψη ότι με τη βοήθεια επιστημονικών μεθόδων, η αναγνώριση ενός προσώπου μπορεί να βασιστεί στα δακτυλικά αποτυπώματα. Δεν υπάρχει διαφωνία ότι με τη χρήση της μικροφωτογραφίας είναι δυνατόν να προσδιοριστεί αν ένα εργαλείο που έκανε ένα αποτύπωμα είναι το ίδιο όργανο που έκανε και ένα άλλο. Το άκρο μιας λεπίδας διαφέρει από το άκρο μιας άλλης, όσο οι γραμμώσεις ενός ανθρώπινου χεριού διαφέρουν από τις γραμμώσεις ενός άλλου. Αυτή είναι μια εποχή προόδου. Οι επιστημονικές μέθοδοι που διαθέτουμε, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και για την αντιμετώπιση του εγκλήματος.»

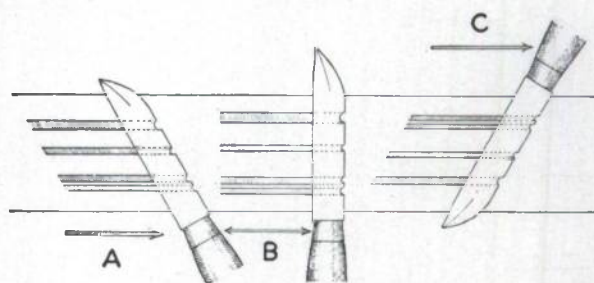
Οποιοδήποτε εργαλείο, όπως λουστός, τσεκούρι, σφυρί, κοπίδι, σκαρπέλλο, τανάλια, μαχαίρι και τρυπάνι, θ' αφήσει σημάδια σε υλικό μαλακότερο από αυτό το ίδιο. Σε μια διάρρηξη, για παράδειγμα, μπορεί να υπάρχουν σημάδια από το λουστό πάνω στη μογιά ή στο ξύλο των παραθύρων, στις πόρτες, στα

A

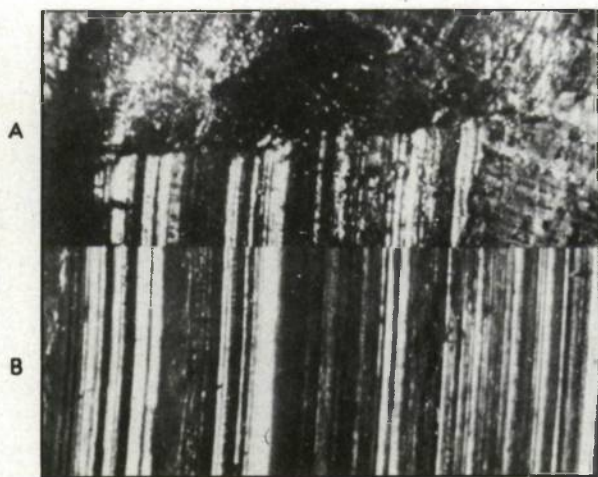
B

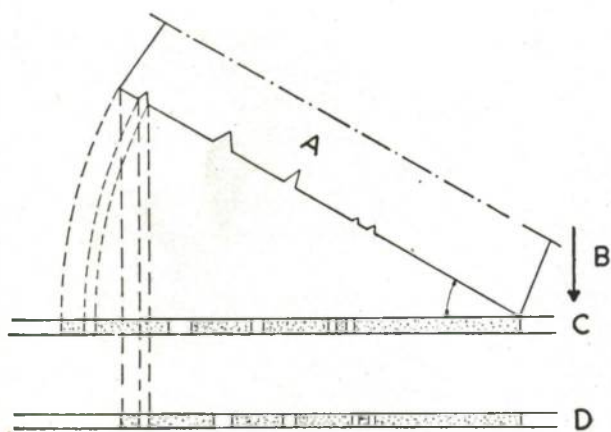
Προσδιορισμός τσεκουριού που χρησιμοποιήθηκε σε εγκληματική ενέργεια. A: Σημάδια του τσεκουριού του δράστη σε ξύλο, στο χώρο του εγκλήματος. B: Σημάδια του τσεκουριού του ύποπτου στα αστυνομικά εργαστήρια. Η σύγκριση απέδειξε την ταυτότητα του οργάνου. Ακολούθησε η ομολογία.

Αν το μαχαίρι βρίσκεται σε ορθή γωνία με το υλικό που κόβει, η απόσταση μεταξύ των ιχνών είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι είναι σε περίπτωση που κινείται υπό γωνία. Η εμφάνιση των ιχνών διαφέρει ανάλογα από το αν ο δράστης είναι αριστερόχειρας ή δεξιόχειρας (A: Διεύθυνση κοψίματος, B: Δεξιόχειρο άτομο και C: Αριστερόχειρο άτομο).

Προσδιορισμός της ταυτότητας ίχνους ενός κατσαβιδιού πάνω σε κλειδαριά. **A:** Σημάδια πάνω στην κλειδαριά. **B:** Σημάδια από το κατσαβίδι του υπόπτου στα αστυνομικά εργαστήρια. Αποδείχτηκε πλήρης ταύτιση.

Η απόσταση των χαρακτηριστικών σημαδιών που αφήνει ένα τσεκούρι είναι σχετική με τη γωνία πρόσπτωσης του οργάνου αυτού. **A:** Κόψη τσεκουριού με τις αντίστοιχες ανωμαλίες. **B:** Διεύθυνση κοψίματος. **C:** Ίχνη των ανωμαλιών του τσεκουριού όταν η γωνία πρόσπτωσης είναι μηδέν, και **D:** Ίχνη του τσεκουριού όταν η γωνία είναι μεγαλύτερη από μηδέν.

ντουλάπια και στα συρτάρια. Ένα κομμένο καλώδιο τηλεφώνου θα φέρει τα σημάδια από το κοπίδι. Ένα τσεκούρι με χαρακτηριστικά σημάδια χρήσης, θ' αφήσει ίχνη στο κομμένο κλαδί ενός δέντρου ή ακόμη και στο κρανίο ενός δολοφονημένου. Πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη ότι σε μερικές περιπτώσεις ο εγκληματίας μπορεί ν' αφήσει λόγω απροσεξίας ένα κομμάτι του ίδιου του εργαλείου ή ένα άλλο αντικείμενο στον τόπο που διαπράχθηκε το έγκλημα.

Ο προσδιορισμός των εργαλείων σε περιπτώσεις διαρρήξεων είναι ιδιαίτερα συνηθισμένος και μπορεί να ειπωθεί ότι η τεχνική ν' αποκαλύπτονται μικροσκοπικά αποδεικτικά στοιχεία σε τέτοιες περιπτώσεις αντιπροσωπεύει την πολυτιμότερη βοήθεια για την εγκληματολογία από την εποχή της τελειοποίησης της επιστήμης της βαλλιστικής. Σήμερα, είναι συχνά δυνατόν, μετά από μικροσκοπική εξέταση της επιφάνειας των σημαδιών που άφησε κάποιο εργαλείο, να προσδιοριστεί το εργαλείο με την ίδια ακρίβεια που αναγνωρίζεται το όπλο που έριξε κάποια σφαίρα.

Αν ένα κατσαβίδι, λοστός ή οποιοδήποτε άλλο εργαλείο εξεταστεί από κατάλληλο μικροσκόπιο, κατά προτίμηση κάτω από πλάγιο φωτισμό, μια ελαφρά μεγέθυνσή του θα δείξει αναρίθμητες προεξοχές και ανωμαλίες στην επιφάνειά του. Αυτές προκαλούνται από το ακόνισμα και τη χρήση και μπορούν να εκτιμηθούν σαν τόσο χαρακτηριστικές, όσο οι προεξοχές και οι ραβδώσεις ενός βλήματος πυροβόλου όπλου.

Όταν το εργαλείο πιεσθεί πάνω σε πλαστικό υλικό, κυρίως σε μπογιά, αυτές οι χαρακτηριστικές προεξοχές θα τριφτούν πάνω στη μπογιά, αφήνοντας ένα περισσότερο ή λιγότερο καθαρό διάγραμμα τους. Αυτά τα γδαρσίματα μπορεί ν' αποδειχθεί ότι έγιναν από ένα συγκεκριμένο εργαλείο.

Η διαδικασία που θα χρησιμοποιηθεί όσον αφορά τα σημάδια από εργαλεία, εξαρτάται απόλυτα από τον τρόπο που πρόκειται να γίνει η αναγνώριση.

Σε κάθε περίπτωση, η θέση του σημαδιού θα πρέπει να σημειώνεται πάνω στο σκίτσο ή τη φωτογραφία της σκηνής του εγκλήματος, ενώ παράλληλα να λαμβάνεται μια λεπτομερέστερη (κοντινότερη) φωτογραφία του σημαδιού. Να έχει τοποθετηθεί δίπλα του, πριν τη φωτογράφιση, ένα υποδεκάμετρο για

σύγκριση. Αν υπάρχουν εύκολα διακρινόμενα χαρακτηριστικά του σημαδιού, μπορεί να φτιαχτεί ένα αποτύπωμά του. Αν η υπόθεση είναι πολύ σπουδαία και υπάρχει λόγος να πιστεύει κανείς ότι η μικροσκοπική εξέταση θα παρουσιάσει αποτελέσματα, το υλικό πάνω στο οποίο παρατηρείται το ίχνος είναι προτιμητέο να κοπεί (ν' αφαιρεθεί) και να σταλεί στο εργαστήριο.

Κατασκευή αποτυπωμάτων

Η πιο συνηθισμένη μέθοδος που χρησιμοποιείται, βασίζεται στην πίεση ενός κομματιού από πλαστελίνη πάνω στο ίχνος. Πριν την τοποθέτησή της πρέπει να δουλευτεί με το χέρι, μέχρι να γίνει μαλακιά. Για να μην κολλήσει πάνω στο ίχνος, συνήθως υγραίνεται με νερό, αν και συνιστάται η σκόνη χαλαζία γι' αυτό το σκοπό. Η σκόνη χαλαζία ψεκάζεται πάνω στην επιφάνεια με το σημάδι, πιέζεται απαλά, αλλά σταθερά η πλαστελίνη επάνω στο ίχνος και έπειτα απομακρύνεται για να μεταφερθεί στο εργαστήριο όπου κατασκευάζεται από το αποτύπωμα της πλαστελίνης ένα εκμαγείο από γύψο Γαλλίας. Έπειτα γίνεται σύγκριση των αποτυπωμάτων ίχνους και εργαλείου (αρνητικό με αρνητικό), ή του αποτυπώματος και του εργαλείου (θετικό με θετικό). Αν το σημάδι μπορεί να μεταφερθεί, κατασκευάζεται ένα αποτύπωμά του κατευθείαν στο εργαστήριο, που συγκρίνεται με ένα αποτύπωμα του εργαλείου.

Στην αναγνώριση των ιχνών από εργαλεία, σπουδαίο ρόλο παίζει η γωνία από την οποία κρατιόταν το εργαλείο τη στιγμή που σχηματίστηκε το σημάδι. Αυτή η γωνία ανακαλύπτεται πειραματικά. Επίπεδα κομμάτια πλαστελίνης πιέζονται με το εργαλείο από διαφορετικές γωνίες και συνοδεύονται από καρτέλες όπου αναγράφεται η χρησιμοποιημένη γωνία. Αντί για πλαστελίνη μπορεί να χρησιμοποιηθεί παραφίνη. Αυτή λιώνεται και τοποθετείται σ' ένα ρηχό μπωλ. Έπειτα απλώνεται σκόνη αργιλίου στην επιφάνειά της, δημιουργώντας μια στιλπνή μεταλλική βάση όπου μπορούν να εντυπωθούν τα σημάδια μ' ευκολία. Πριν ακόμα σκληρύνει η παραφίνη αποκόπτονται τα σημάδια σύγκρισης, τοποθετούνται πλάι στο ίχνος που μεταφέρθηκε αυτούσιο από τον τόπο που βρέθηκε και φωτογραφίζονται μαζί. Μ' αυτή τη μέθοδο υπάρχουν άριστα αποτελέσματα, γιατί η παραφίνη είναι ανθεκτικότερη από την πλαστελίνη και η φωτογράφιση γίνεται πιο άνετα.

Μικροσκοπική εξέταση

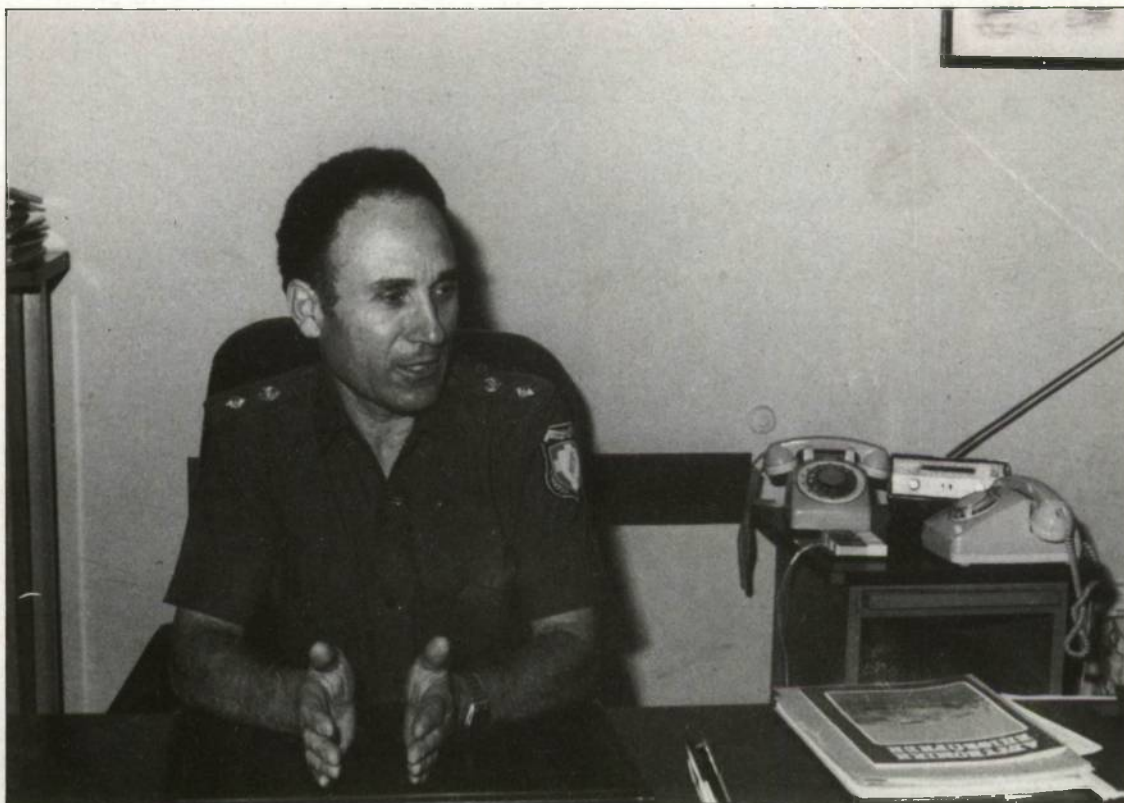
Η μικροσκοπική μέθοδος των Μεί και Μάντσεν βασίζεται στο φυσιολογικό ενδεχόμενο να υπάρχουν λεπτές ανωμαλίες στην επιφάνεια του εργαλείου. Αυτές οι ανωμαλίες δεν είναι ορατές στο γυμνό μάτι, γιατί μερικές απ' αυτές είναι τόσο μικρές όσο ένα εκατοστό του χιλιοστού. Μια άμεση σύγκριση του εργαλείου και του ίχνους στο μικροσκόπιο είναι δύσκολη. Το ίχνος αντιπροσωπεύει μια αντανακλώμενη εικόνα του εργαλείου. Η εξέταση ενός τέτοιου μεγάλου αντικείμενου, όπως ένα εργαλείο κάτω από το μικροσκόπιο είναι επίσης δύσκολη και αποτελεί μια ακόμη αιτία για να μην εξετάζεται το εργαλείο απευθείας. Γι' αυτούς τους λόγους γίνεται ένα αποτύπωμα του εργαλείου από μαλακό μόλυβδο. Αν είναι απαραίτητο, πιστοποιείται και η γωνία από την οποία χρησιμοποιήθηκε το εργαλείο.

Το επιτόπιο ίχνος και το συγκριτικό αποτύπωμα του εργαλείου ενώνονται κάτω από ένα διοπτρικό συγκριτικό μικροσκόπιο. Όταν έχει πια πιστοποιηθεί η ταυτότητα, γίνεται φωτογράφιση και των δύο με την ίδια ακριβώς μεγέθυνση. Καλό αποτέλεσμα θα δώσει ένας πολύ πλάγιος φωτισμός. Για την αποφυγή αντανakλάσεων στη φωτογραφία πρέπει το κομμάτι του μολύβδου να βυθιστεί για μερικά δευτερόλεπτα σε αραιωμένο νιτρικό οξύ και κατόπιν για ένα λεπτό σε διάλυμα θειικού άλατος και αμμωνίας, μέχρι να μαυρίσει ο μολύβδος.

Μία μεγέθυνση περίπου 10 φορές είναι γενικά η κατάλληλη. Όταν παρουσιάζονται οι ομοιότητες στο δικαστήριο, μπορεί να κοπεί μια χαρακτηριστική λωρίδα από τη μια φωτογραφία και να προσαρμοστεί πάνω από την άλλη, οπότε οι ομοιότητες γίνονται κατευθείαν εμφανείς (ορατές).

Συνιστάται αυστηρά τα ίχνη από εργαλεία διαρρήξεων που έγιναν από άγνωστους δράστες να εξετάζονται στα Εργαστήρια των Εγκληματολογικών Υπηρεσιών, όπου και θα ταξινομούνται. Η ταξινόμηση βασίζεται στην κατασκευή, σύνθεση, διαστάσεις και αποτυπώματα του εργαλείου. Σημειώσεις επίσης πάνω στο «στυλ» του δράστη θα πρέπει να προστίθενται. Τα εργαλεία που βρίσκονται πάνω σε ύποπτους, πρέπει επίσης να αποστέλλονται στα εργαστήρια, γιατί μπορεί ν' αποδειχθεί ότι τα ίδια εργαλεία έχουν χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενες διαρρήξεις.

Από το βιβλίο τους «Modern
Xrimina Investigation»

Ο διοικητής του Τμήματος αστυνομό-
μος Α' Σωτήριος Βότσης.

Γ' ΑΣΤΥΝ. ΤΜΗΜΑ ΤΑΞΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Στην καρδιά της Αθήνας

Ρεπορτάζ: Γιώργος ΛΕΚΑΚΗΣ

Μια από τις πιο ευαίσθητες πε-
ριοχές της πρωτεύουσας είναι
εκείνη που συνιστά το χώρο ευθύνης
του Γ' Αστυν. Τμήματος Τάξης Αθη-
νών, γνωστή σαν Κολωνάκι. Η ιδιαι-
τερότητα της περιοχής έχει ανάλογες
συνέπειες και στην αστυνομική της
 κάλυψη.

Αποστολή – Προβλήματα:

Για την ιδιαιτερότητα της απο-
στολής του Τμήματος, τη δραστηριό-
τητα και τα προβλήματα που αντιμε-
τωπίζει σαν κεντρική υπηρεσία, ο
διοικητής του αστυνομόμος Α' Σωτή-
ριος Βότσης μας λέει σχετικά: «Το Γ'
Αστυν. Τμήμα Τάξης Κολωνακίου, βρί-
σκεται στο κεντρικότερο σημείο της Α-
θήνας- παρακολουθώντας από κοντά τον
παλμο των γεγονότων που αφορούν την
Αστυνομία, τα οποία φυσικά είναι πολλά
και καθημερινά.

Οι τομείς ευθύνης μας είναι άκρως
σημαντικοί και ευαίσθητοι. Στην περιοχή
αρμοδιότητας της Υπηρεσίας μας υπά-
γονται η Βουλή, το Προεδρικό Μέγαρο,
το Μέγαρο Μαξίμου, το Μνημείο του
Άγνωστου Στρατιώτη, το Πανεπιστήμιο
της Αθήνας, το Βρετανικό Συμβούλιο
και αρκετές πρεσβείες ξένων χωρών,
στόχοι που απαιτούν συνεχή εγρήγορση
και αυξημένο αίσθημα ευθύνης.

Στα προβλήματα αυτά προστίθεται
και το γεγονός ότι η συνοικία αυτή της
Αθήνας, με τους 100.000 περίπου κατοί-
κους, συγκεντρώνει υψηλό αριθμό προ-

Ο διαμερισματάρχης 4 Αστυν. Υποδιευθύνσεων της Γ.Α.Δ.Α., αστυνομικός διευθυντής Βασίλης Βρεττέας.

σωπικότητων της οικονομικής και πολιτικής ζωής της χώρας, ενώ παράλληλα αποτελεί ένα από τους βασικούς πνεύμονες της οικονομικής και καλλιτεχνικής ζωής της πρωτεύουσας (γκαλερί, καταστήματα, κ.λπ.).

Ένα ακόμη ενδημικό πρόβλημα τάξης αποτελούν οι λογής - λογής μικροπωλητές που καταλαμβάνουν μεγάλα τμήματα των πεζοδρομίων των οδών Πανεπιστημίου και Ακαδημίας, με αποτέλεσμα τη γνωστή αντιαισθητική εικόνα και τα δίκαια παράπονα των καταστηματάρχων. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού υπάρχει ειδική ομάδα του Τμήματός μας που πέτυχε ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Τα βασικά καλήκοντα που προβάλλουν για την Υπηρεσία μας είναι τα μέτρα τάξης, η φρούρηση των επαλκών στόχων, η εφαρμογή της τουριστικής και

της λοιπής νομοθεσίας. Οι ιδιαιτερότητες του χώρου ευθύνης μας επιβάλλουν συνεχή επιφυλακή για την πρόληψη κάθε έκνομης ενέργειας. Το αστυνομικό προσωπικό καταβάλλει πραγματικά συνεχείς και ακαταπρόσβλητες προσπάθειες για να αναταποκριθεί στις απαιτήσεις της πραγματικά ιδιόμορφης αποστολής του και στις προσδοκίες των κατοίκων της περιοχής και πιστεύουμε ότι το κατορθώνει. Βέβαια αυτό δε σημαίνει ότι δεν υπάρχουν περιθώρια για παραπέρα αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών προς τους πολίτες και οπωσδήποτε αυτός είναι ο κύριος στόχος μας.

Σχέσεις με τους πολίτες

Ο καθημερινός αγώνας της Υπηρεσίας μας για την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών των

κατοίκων της περιοχής μας, έχει καταξιώσει τον αστυνομικό υπάλληλο και βοηθεί στην καλλιέργεια εξαιρετων σχέσεων αστυνομίας - πολίτη.

Το υψηλό βιοτικό, κοινωνικό και πνευματικό επίπεδο των κατοίκων της περιοχής μας αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες για τη χρησιμοποίηση θίας στην επίλυση των προσωπικών τους διαφορών. Έτσι δεν αντιμετωπίζουμε σοβαρά προβλήματα τάξης στον τομέα αυτό, ούτε παρουσία περιθωριακών ατόμων, που να μας προβληματίζει.

Η επαφή του Τμήματος με τους κατοίκους και τους επαγγελματίες της περιοχής επιτρέπει τον εντοπισμό και τη σωστότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που κάθε φορά παρουσιάζονται.

Στην επιτυχία των στόχων μας οπωσδήποτε συμβάλλουν οι άψογες σχέσεις μας με το Δήμο Αθηναίων και τις άλλες δημόσιες υπηρεσίες της περιοχής μας».

Μιλήσαμε και με τον υπεύθυνο του διαμερίσματος 4 πρώην Αστυνομικών Υποδιευθύνσεων, που εποπτεύει 16 Αστυνομικά Τμήματα και 2 Σταθμούς - ανάμεσα στα οποία και το Γ' Αστυν. Τμήμα Τάξης Κολωνακίου, όπου και η έδρα του - αστυνομικό διευθυντή Βασίλειο Βρεττέα, ο οποίος μας είπε:

«Η αποστολή και η σπουδαιότητα του Γ' Αστυν. Τμήματος Τάξης Αθηνών (Κολωνακίου) είναι πραγματικά σημαντική. Μπορούμε να πούμε αναντίρρητα ότι εδώ χτυπάει η καρδιά της Αστυνομίας. Και αυτό γιατί είναι τόσο ευαίσθητοι οι τομείς που αστυνομούμε, ώστε κάθε περιστατικό μπορεί να διασαλεύσει την τάξη, αλλά και να έχει διεθνή αντίκτυπο (π.χ. μια επίθεση σε πρεσβεία). Είναι περιττό να σας πω ότι τόσο εγώ όσο και ο διοικητής του Τμήματος, θρυσκόμαστε σε συνεχή εγρήγορση και επιφυλακή, για να μη συμβεί οτιδήποτε στην περιοχή μας, έχοντας επίγνωση των ευθυνών μας και της σπουδαιότητας της αποστολής μας.»

Το Γ' Αστυν. Τμήμα Τάξης Αθηνών (Κολωνακίου), μια υπηρεσία από τις σημαντικότερες σε ρόλο και αποστολή στην περιοχή της πρωτεύουσας, αποτελεί δίκαια τη διτρίνα της αστυνομικής δραστηριότητας στο πολυδαίδαλο κέντρο της Αθήνας.

ΕΞΑΡΧΕΙΑ

Αναδημοσίευση από το
περιοδικό ΑΘΗΝΑ
Μετάφραση: Κώστας Δανούσης

Μια από τις παλιές συνοικίες της Αθήνας είχε πρόσφατα καταστεί επίκεντρο συζητήσεων και διενέξεων εξαιτίας της Κυβέρνησης να επέμβει στις συνήθειες των κατοίκων της.

Τα Εξάρχεια, ή το «Τρίγωνο», όπως οι ντόπιοι τα αποκαλούν εξαιτίας του σχήματος της κεντρικής τους πλατείας είχαν αναπτυχθεί κάπως ανάλογα με την παρισινή συνοικία της Montmartre με χαρακτηριστικά τη γραφικότητα και την απελευθερωμένη συμπεριφορά του πληθυσμού τους.

Την ίδια εποχή η εισροή σπουδαστών – καθώς οι αστοί μετακινούντο προς τα προάστια – η μικρή τους απόσταση από το πανεπιστήμιο έκαναν τα Εξάρχεια κεντρικό σημείο αμφισβήτησης και διαλόγου πάνω στις νέες ιδέες και τάσεις και μιας ζωής χωρίς αυστηρό πρόγραμμα και πολλούς περιορισμούς.

Το κακό άρχισε όταν διάφοροι νέοι – και όχι τόσο νέοι – άνθρωποι, όχι μόνιμοι κάτοικοι, άρχισαν να μετακινούνται στο «Τρίγωνο» με ποικιλία ενασχολήσεων, που κάλυπτε όλο το φάσμα από τη διέγερση των πολιτικών ανησυχιών των σπουδαστών (Σχολής Καλών Τεχνών, Χημείου και Πολυτεχνείου) μέχρι την προώθηση ναρκωτικών. «Θα ξεκαθαρίσω τα Εξάρχεια. Δεν μπορούμε να αγνοούμε τις εκκλήσεις των πραγματικών κατοίκων τους» δήλωσε ο υπουργός Δημόσιας Τάξης Αντώνης Δροσογιάννης, αγνοώντας τις διαμαρτυρίες ορισμένων εφημερίδων της Αριστεράς των σπουδαστικών οργανώσεων.

Η θέα των αστυνομικών οχημάτων (κλούβες), τα οποία μετακινήθηκαν στην μικρή πλατεία στις αρχές του καλοκαιριού – και έμειναν εκεί μερικές βδομάδες – εξόργισε πολλούς, δίκαιους και αδίκους.

Η εκστρατεία όμως έφερε αποτελέσματα. Οι λίγοι διακινητές ναρκωτικών, συνελήφθησαν επ' αυτοφώρω, συχνά με τη βοήθεια των σπουδαστών, οι οποίοι ήσαν και τα θύματά τους, και το «Τρίγωνο»

έπαψε να έλκει δημαγωγούς από άλλες περιοχές και αποδόθηκε στους κατοίκους του.

Το πλέον σημαντικό γεγονός, για τους ιδιοκτήτες (οικοδεσπότες) της περιοχής ήταν ότι χάρη στο σχέδιο του Δροσογιάννη – σε συνδυασμό με τη δημιουργία νέων πάρκων από το δήμαρχο της Αθήνας – τα Εξάρχεια ανέθηκαν σαν αγορά και η σύνθεση του πληθυσμού βελτιώθηκε.

«Με ονόμασαν «αστυνόμο»», λέει ο κ. Δροσογιάννης με συγκρατημένο χαμόγελο, «αλλά τώρα είναι ευχαριστημένοι που απαλλάγησαν από τις διάφορες ενοχλήσεις».

Ακροβατώντας ανάμεσα στην ανάγκη για ελευθερία, πρωτοτυπία και διάλογο από τη μια μεριά και στο κίνδυνο της αταξίας και της διαφθοράς από την άλλη, οι υπεύθυνοι, για την εφαρμογή της «επέμβασης» βλέπουν με ικανοποίηση ότι οι σπουδαστές ξαναγύρισαν και όλο και περισσότεροι τουρίστες συγκαταλέγονται ανάμεσα στους θαμώνες των καφετεριών του «Τριγώνου» χωρίς όμως ναρκωτικά και κρούσματα αναρχίας (ενεργού τουλάχιστον).

«ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ»

Διονυσίου Καλαντζή
αστυν. διευθυντού
της Δ/νσης Τροχαίας
Αττικής.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Νωτσιομετωπικές συγκρούσεις

Οι περισσότερες «νωτσιομετωπικές» συγκρούσεις γίνονται, γιατί οι οδηγοί των οχημάτων που ακολουθούν, δεν τηρούν την προβλεπόμενη απόσταση ασφαλείας, από τα προπορευόμενα οχήματα.

«Νωτσιομετωπική» είναι η σύγκρουση εκείνη, που το μέτωπο (μπροστινό μέρος) του ακολουθούντος συγκρούεται με τα νώτα (οπίσθιο μέρος) του προπορευομένου¹. Στις συγκρούσεις αυτές δεν είναι απαραίτητο πάντοτε το μπροστινό όχημα να κινείται, αλλά ενδέχεται να βρίσκεται σε «στάση»² ή «στάθμευση»³, ή να κάνει «διακοπή πορείας»⁴. Σε πολλές περιπτώσεις όμως, συμβαίνει το προπορευόμενο να κάνει «οπισθοπορεία» και να συγκρούεται με το μέτωπο του ακολουθούντος, που είτε κινείται, είτε βρίσκεται σταματημένο.

Η έρευνα του ατυχήματος για τη δίκαιη απόδοση των ευθυνών στις παραπάνω συγκρούσεις, παρουσιάζει, ιδιομορφίες, σημαντικές δυσχέρειες και πολυπλοκότητα. Οι δυσκολίες επιτείνονται περισσότερο στις λεγόμενες «πολλαπλές νωτσιομετωπικές συγκρούσεις εν σειρά» τις γνωστές μας «καραμπόλλες», γιατί τα πειστήρια είναι ελάχιστα και οι μάρτυρες, που στις περισσότερες περιπτώσεις είναι επιβάτες των οχημάτων «ενσυνείδητα ή ασυνείδητα» ψεύδονται. Γι' αυτό, εκείνος που θα κάνει την έρευνα και την ερμηνεία των πειστηρίων, είτε ανακριτικός υπάλληλος είναι, είτε δικαστής, αλλά και ο ειδικός πραγματογνώμονας, πρέπει να έχει μεγάλη πείρα, σφαιρικές γνώσεις Δικαίου, Φυσικής κλπ.), να καταβάλει σημαντικό κόπο πολύ μεγάλη προσοχή και να εργασθεί με υπομονή και επιμονή.

Στην μικρή μας αυτή συμβολή για το θέμα της έρευνας, θα ασχοληθούμε μόνο με την «απόσταση ασφαλείας», από προπορευόμενο όχημα, χωρίς να αναφερθούμε στην απόσταση ασφαλείας από παραπλεύρως κινούμενο όχημα⁵ που προκαλεί τις «πλευρικές» συγκρούσεις.

Χρόνος και απόσταση ακινητοποίησης

Πριν προχωρήσουμε να αποδείξουμε, ποιά είναι η απόσταση ασφαλείας και πώς αυτή εκφράζεται σε μέτρα, είναι ανάγκη, να παραθέσουμε ορισμένες έννοιες, που συνθέτουν το πρόβλημα και οφείλονται στον οδηγό, στο όχημα, στην οδό και στις καιρικές κυκλοφοριακές συνθήκες.

Χρόνος αντίδρασης οδηγού

Είναι γνωστό ότι η απόσταση ακινητοποίησης, είναι το άθροισμα της απόστασης αντίδρασης και της απόστασης τροχοπέδησης. Εδώ πρέπει να προστεθεί και η απόσταση απόκρισης των φρένων.

Πιο αναλυτικά, όταν ένας οδηγός αντιληφθεί τον κίνδυνο και αποφασίσει να τροχοπεδήσει, μεσολαθεί ένας χρόνος σε δευτερόλεπτα και το όχημα με την ταχύτητα που έχει, θα διανύσει μια απόσταση σε μέτρα. Ο χρόνος που θα απαιτηθεί και κατά συνέπεια η απόσταση που θα διανυθεί, εξαρτάται από *ψυχολογικούς παράγοντες* (όραση, αντίληψη κινδύνου, συνειδητοποίηση του κινδύνου, απόφαση, εντολή κλπ.) και *σωματικούς παράγοντες* (εκτέλεση της απόφασης, εντολή στο δεξί πόδι για πάτημα του φρένου, πίεση του πεντάλ του φρένου με δύναμη τέτοια για αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος πέδησης κλπ.). Όλα τα παραπάνω εξαρτώνται και από την ηλικία οδηγού, σωματική κατάσταση, πνευματική κατάσταση, κούραση, υπνηλία, μέθη, φάρμακα, ναρκωτικά κλπ., καθώς επίσης και από τις κυκλοφοριακές συνθήκες (αραιή κυκλοφορία, εντός ή εκτός κατοικημένης περιοχής κλπ.).

Ο χρόνος αντίδρασης αρχίζει με την αντίληψη του κινδύνου και τελειώνει με την έναρξη της τροχοπέδησης. Υπολογίσθηκε με δοκιμές και καθορίστηκε *συμβατικά* για τον μέσο συνετό οδηγό σε 1 δευτερόλεπτο (1''), ενώ αρχίζει από 0,5 του δευτερόλεπτου, ανάλογα με τον οδηγό και μπορεί να παραταθεί μέχρι και 2 δευτερόλεπτα. Κατά συνέπεια ο χρόνος αντίδρασης είναι θέμα οδηγού (άνθρωπος), αποτελεί *έμμεσο αίτιο* τροχαίου ατυχήματος και ανάλογα, επιβαρυντική ή ελαφρυντική περίπτωση⁶.

Απόσταση αντίδρασης οδηγού

Είναι το διάστημα που διανύεται από το αυτοκίνη-

το κατά τη διάρκεια του χρόνου αντίδρασης του οδηγού και εκφράζεται σε μέτρα.

Είναι γνωστό, από στοιχειώδεις γνώσεις της Φυσικής, ότι η ταχύτητα ισούται με την διανυόμενη απόσταση δια του χρόνου. Άρα η απόσταση ισούται με το γινόμενο της ταχύτητας επί τον χρόνο. Αν εκφράσουμε την ταχύτητα σε μέτρα (1.000) και την ώρα σε δευτερόλεπτα (3.600) η απόσταση σε μέτρα θα είναι: το 0,277 της ταχύτητας X/ω επί το χρόνο σε δευτερόλεπτα.

Για παράδειγμα, σε μια ταχύτητα 70 χ/ω και χρόνο αντίδρασης 1 δευτερόλεπτο, έχουμε απόσταση αντίδρασης σε μέτρα $0,277 \times 70 \times 1 = 19,34$ μέτρα και πιο απλά, για να υπολογίσουμε χονδρικά την απόσταση αντίδρασης πολλαπλασιάζουμε τις δεκάδες της ταχύτητας επί το 3 (3πλάσιον των δεκάδων της ταχύτητας)⁷ π.χ. σε ταχύτητα 70 χ/ω δεκάδες $7 \times 3 = 21$ μέτρα.

Χρόνος απόκρισης φρένων

Είναι ο χρόνος που απαιτείται, στη διάρκεια ενός κατεπείγοντος χειρισμού, μεταξύ της στιγμής στην οποία επενεργεί το πόδι του οδηγού στο «πεντάλ» των φρένων και της στιγμής κατά την οποία η δύναμη πέδησης επί του πλέον μειονεκτούντος άξονα, ανέρχεται στην αντιστοιχούσα προς την προδιαγραφόμενη αποτελεσματικότητα τιμή.

Ο χρόνος αυτός καθορίστηκε να είναι το πολύ ή ίσος προς 0,6 δευτερόλεπτα⁸ και αρχίζει από 0,2 του δευτερόλεπτου.

Στη Δυτική Γερμανία προβλέπεται από τους κανονισμούς καθυστέρηση πέδησης από 2,5 στο δευτερόλεπτο ανά δευτερόλεπτο μέχρι και 4 μ. στο δευτερόλεπτο⁹. Εξάλλου στη χώρα μας για τα υδραυλικά φρένα καθορίστηκε σαν ανεπαρκής πέδηση (Κ) τιμή μικρότερη του 0,40%, όπου Κ = άθροισμα δυνάμεων πέδησης επί 100 δια του θάρους του οχήματος υπό ζύγιση, ενώ για τα αερόφρενα έχει άλλη σχέση¹⁰.

Απόσταση απόκρισης φρένων

Με την ίδια μέθοδο που βρήκαμε την απόσταση αντίδρασης οδηγού, βρίσκουμε την απόσταση απόκρισης φρένων, που είναι το 0,166 επί την ταχύτητα σε χ/ω . Άρα με ταχύτητα 70 χ/ω η ανώτερη επιτρεπτή διανυθείσα απόσταση, χωρίς να μπλοκάρουν οι τροχοί και κατά συνέπεια να αφήσουν ίχνη τροχοπέδησης στο οδόστρωμα είναι $0,166 \times 70 = 11,62$ μέτρα.

Χρόνος και απόσταση τροχοπέδησης

Απόσταση τροχοπέδησης είναι η απόσταση που διανύει το όχημα στη χρονική περίοδο που τα φρένα

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Οι νωτιαιομετωπικές συγκρούσεις διακρίνονται σε «κεντρικές» και «έκκεντρες» ανάλογα των διευθύνσεων των δυνάμεων της σύγκρουσης, αν διέρχονται ή όχι από το κέντρο θάρους των οχημάτων.
2. **Στάση:** Η ακινησία του οχήματος σε χρόνο που απαιτείται για την επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών ή φόρτωση ή εκφόρτωση εμπορευμάτων (άρθρο 2 ΚΟΚ).
3. **Στάθμευση:** Η ακινησία του οχήματος για οποιοδήποτε άλλο λόγο, πλην διακοπής πορείας ή στάσης (άρθρο 2 ΚΟΚ).
4. **Διακοπή πορείας:** Η σύντομη ακινησία του οχήματος για αποφυγή εμπλοκής σε άλλον που χρησιμοποιεί την οδό, ή σύγκρουσης με εμπόδιο, ή για να συμμορφωθεί με τους κανονισμούς κυκλοφορίας (άρθρ. 2 ΚΟΚ).
5. **Παράπλευρη απόσταση ασφαλείας:** Ο οδηγός σε προσπέρασμα υποχρεούται να αφήνει στο όχημα που προσπερνά, αρκετό χώρο παραπλεύρως (άρθρο 17 παρ. 5 ΚΟΚ).
6. Για περισσότερα βλέπε και «ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ» Σ. Γεωργούση, αυτοτελής τόμος, σελ. 41 και επομ.
7. Βλέπε και «Επιθεώρηση Συγκοινωνιακού Δικαίου» τόμος ΙΒ' σελ. 150 που έτσι και πολύ σωστά έχει υπολογισθεί η απόσταση αντίδρασης.
8. Για περισσότερα, όσον αφορά την πέδηση οχημάτων, βλέπε Π.Δ. 537/31 - 12 - 1983 (ΦΕΚ. Α 210 της 31.12.83) «Συμμόρφωση προς τις διατάξεις και οδηγίες Ε.Ο.Κ.».
9. Βλέπε Απόφαση Ειρηνοδικείου Κολωνίας στην «Επιθ. Συγκ. Δικαίου» Τόμος ΙΒ/1984, σελίδα 17.
10. Βλέπε υπ' αριθ. 44800/123/17.12.85 Απόφ. Υπουργ. Συγκοινωνιών (ΦΕΚ Β' 781 της 24.12.85) «τρόπος, διαδικασία και πιστοποίηση διενέργειας περιοδικού και τεχνικού ελέγχου οχημάτων».

έχουν πλήρη ανασχετική ενέργεια, έχουν δηλαδή «πιάσει» και αφήνουν στο οδόστρωμα τα λεγόμενα ίχνη τροχοπέδησης. Αρχίζει από το τέλος της απόστασης απόκρισης των φρένων και τελειώνει στα ίχνη των πίσω τροχών του σταματημένου αυτοκινήτου.

Ο χρόνος τροχοπέδησης βρίσκεται από τη σχέση της Φυσικής και είναι η τετραγωνική ρίζα του 0,2 των ιχνών τροχοπέδησης σε μέτρα δια του συντελεστή τριβής του οδοστρώματος. Έτσι π.χ. με ίχνη τροχοπέδησης που μπορούμε να τα μετρήσουμε στο οδόστρωμα π.χ. 32,6 μ. και συντελεστή τριβής που μπορούμε να τον υπολογίσουμε με δοκιμαστικά ίχνη ή από πίνακες π.χ. 0,60, έχουμε χρόνο τροχοπέδησης 3,29 δευτερ. Επίσης τον χρόνο τροχοπέδησης μπορούμε αν γνωρίζουμε την ταχύτητα, να τον υπολογίσουμε, αφού διαιρέσουμε την ταχύτητα (μέτρα το δευτερ.) δια της επιβράδυνσης.

Εξάλλου την ταχύτητα μπορούμε εύκολα να την υπολογίσουμε από το γνωστό τύπο $V = 35,4 \text{ F.T.} \cdot \varepsilon$ φόσον ξέρουμε το χρόνο T και τον συντελεστή τριβής F , ή αν ξέρουμε μόνο τον συντελεστή τριβής F και την απόσταση τροχοπέδησης D , με την σχέση $V = 15,9$ επί την τετραγ. ρίζα του γινομένου του συντελεστή τριβής επί την απόσταση τροχοπέδησης. Η απόσταση τροχοπέδησης μετράται στο οδόστρωμα, όταν υπάρχουν ίχνη τροχοπέδησης ή υπολογίζετε με τύπους της φυσικής¹¹.

Βάσει λοιπόν αυτών που εκθέσαμε πιο πάνω *απόσταση ακινητοποίησης* του αυτ/του, από απότομο φρενάρισμα (τροχοπέδηση κινδύνου) είναι το άθροισμα της απόστασης αντίδρασης οδηγού συν την απόσταση απόκρισης των φρένων του αυτ/του, συν την απόσταση τροχοπέδησης του αυτ/του. Ενώ, *χρόνος ακινητοποίησης* είναι το άθροισμα του χρόνου αντίδρασης 1 δευτερ. συν το άθροισμα του χρόνου απόκλισης φρένων το πολύ ή ίσο με 0,6 δευτερ. συν τον χρόνο τροχοπέδησης.

ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η απόσταση ασφαλείας από το προπορευόμενο, προβλέπεται από το άρθρο 19 παρ. 7 του ΚΟΚ και επιβάλλεται στον οδηγό που κινείται πίσω από άλλον, να τηρεί αρκετή απόσταση για αποφυγή της σύγκρουσης, στην περίπτωση που το προπορευόμενο όχημα μείωνε ξαφνικά την ταχύτητα, ή διέκοπτε την πορεία του.

Ποιά όμως είναι η απόσταση ασφαλείας δεν ορίζεται από τον ΚΟΚ, αλλά ούτε και από κανένα ΚΟΚ ξένου κράτους¹² και πολύ σωστά, γιατί εξαρτάται από την ταχύτητα των οχημάτων, την απόσταση αντίδρασης του ακολουθούντος οδηγού και το χρόνο απόκρισης του συστήματος πέδησης.

Εξαίρεση παρουσιάζει ο αγγλικός ΚΟΚ (THE HIGHWAY CODE) άρθρο 47 που προτρέπει τους οδηγούς να μην πλησιάζουν κοντύτερα από την απόσταση ακινητοποίησης που τους δίνεται στον πίνακα που θα παραθέσουμε¹³. Πάντως σε ανοικτούς δρόμους κα-

νονικές συνθήκες καθορίζει ότι η απόσταση μιας (1) γυάρδας για κάθε μίλι την ώρα είναι αρκετή.

Πολλοί εξειδικευμένοι συγγραφείς που ασχολήθηκαν διεξοδικά με το θέμα, καθόρισαν σαν απόσταση ασφαλείας, την απόσταση ακινητοποίησης του ακολουθούντος οχήματος και άλλοι μόνο, την απόσταση αντίδρασης που θα διανύσει ο οδηγός που ακολουθεί.

Ποιά όμως πρέπει να είναι η *ελάχιστη απόσταση ασφαλείας*, θα αποδείξουμε πιο κάτω:

Είναι γνωστό ότι, όταν ένα αυτ/το κινείται πίσω από άλλο προπορευόμενο, κινείται στο ίδιο οδόστρωμα, με τις ίδιες κυκλοφοριακές και καιρικές συνθήκες και βασικά, εφ' όσον τηρεί μια σταθερή απόσταση ασφαλείας, έχει και την ίδια ή σχεδόν την ίδια ταχύτητα. Κατά συνέπεια, τα ίχνη τροχοπέδησης σε ένα «φρενάρισμα κινδύνου» είναι τα ίδια και έχουν το αυτό σχεδόν μήκος. Η διαφορά είναι στην απόσταση αντίδρασης, συν την απόσταση απόκρισης των φρένων, που ο προπορευόμενος οδηγός τις αποστάσεις αυτές τις έχει διανύσει, όταν ο δεύτερος που ακολουθεί αρχίζει να συνειδητοποιεί τον κίνδυνο και αντιδρά.

Πιο απλά, τη στιγμή που αρχίζουν τα ίχνη τροχοπέδησης του προπορευόμενου αρχίζει η αντίδραση του οδηγού του ακολουθούντος και κατά συνέπεια θα διανύσουν: το προπορευόμενο μόνο την απόσταση τροχοπέδησης σε χρόνο που αποδείξαμε πιο πάνω, ενώ αυτό που ακολουθεί θα διανύσει την απόσταση ακινητοποίησης (απόσταση αντίδρασης, συν την απόσταση απόκρισης φρένων, συν την απόσταση τροχοπέδησης που είναι ίσια και για τα δύο οχήματα).

Εφ' όσον η απόσταση τροχοπέδησης είναι ίδια στο Α' και Β' όχημα, τότε το Β' για να μη συγκρουσθεί, πρέπει να κρατά μια απόσταση ίση ή μεγαλύτερη του 0,443 της ταχύτητάς του. Στην τιμή αυτή πρέπει να προστεθεί το μήκος του προπορευόμενου αυτοκινήτου και μια απόσταση του Β' από τον εμπρόσθιο άξονα μέχρι το τέλος του εμπρόσθιου προφυλακτήρα του, συμπεριλαμβανομένου και του μήκους των *τυχόν ελκομένων* από το Α' όχημα (π.χ. ρυμουλκών, μπαγαζιέρα - τρέϊλор - τροχόσπιτο κλπ.)¹⁴.

Συμπερασματικά για να μη συγκρουσθεί αυτό που ακολουθεί από απότομη τροχοπέδηση του προπορευόμενου, πρέπει να κρατά σταθερή απόσταση ασφαλείας που ισούται με το 0,443 της ταχύτητάς του σε χ/ω συν το μήκος του προπορευόμενου οχήματος. Πιο απλό σε μέτρα, όσα το μισό της ταχύτητας π.χ. 70 χ/ω : $2 = 35 \mu$.¹⁵

Καταλογισμός ευθυνών:

Αν λοιπόν, σύμφωνα με όσα εκθέσαμε, η απόσταση ασφαλείας είναι μικρότερη της τιμής που προσδιορίσαμε ή διανυθεί σε χρόνο μεγαλύτερο της τιμής που υπολογίσαμε, τότε το αυτοκίνητο που ακολουθεί

11. Για τα επιβατηγά αυτ/τα, βλέπε Π.Δ. 537/31.12.83 «Συμμόρφωση προς τις διατάξεις ΕΟΚ» που περιέρχονται πίνακες δοκιμής ανεκτών ορίων φρένων για όλα τα αυτοκίνητα.

12. Σύμβαση ΟΗΕ: «Οδηγός κινουμένου όπισθεν άλλου οχήματος, πρέπει να τηρεί αρκετή απόσταση απ' αυτό, ώστε να αποφευχθεί η σύγκρουση, αν το έμπροσθεν όχημα θα εμείωνε αιφνίδια την ταχύτητά του ή σταματούσε» (άρθρ. 13 παρ. 3 Σύμβαση της Βιέννης Σ.Τ.Β.).

Δυτ. Γερμανία: «Η απόσταση από προπορευόμενο όχημα πρέπει κατά κανόνα να είναι τόσο μεγάλη, ώστε να μπορεί να ακινητοποιηθεί τούτο πίσω από το πρώτο σε περίπτωση αποτόμου φρεναρίσματος εκείνου» (παρ. 4 Γερμανικού ΚΟΚ ST.VO).

Γαλλία: «Ο οδηγός οχήματος κυκλοφορούντος πίσω από άλλο όχημα οφείλει να αφήσει ελεύθερο μεταξύ του προπορευομένου και του οχήματός του διάστημα (απόσταση) ασφαλείας, για να μπορεί να αποφύγει μια σύγκρουση σε περίπτωση επιβράδυνσης απότομης ή στάσης του προπορευομένου οχήματος. Αυτή η απόσταση είναι τόσο μεγαλύτερη, όσον η ταχύτητα είναι ψηλότερη» (άρθρ. Ρ 8 παρ. 1 Γαλλικού ΚΟΚ). Για περισσότερα Ον. Ονουφριάδη νέος ΚΟΚ.

Ιταλία: «Αφήνετε αρκετή απόσταση από το όχημα που βρίσκεται μπροστά σας, για να μπορέσετε να σταματήσετε με ασφάλεια, αν εκείνο μετριάσει ταχύτητα ή σταματήσει απότομα. Ένας σίγουρος κανόνας είναι να μην είσθε ποτέ πλησιέστερα από τη συνολική απόσταση πέδησης που δείχνει ο πίνακας πιο κάτω. Αλλά στους ανοικτούς δρόμους με καλές συνθήκες η απόσταση μιας (1) γυάρδας για κάθε μίλι την ώρα της ταχύτητας, ή απόσταση δυο (2) δευτερόλ. είναι αρκετή. Σε βρεγμένους, γλιστερούς δρόμους η απόσταση ανάμεσα στα δύο οχήματα πρέπει να είναι πολύ μεγαλύτερη» (άρθρ. 49 ROAD TRAFFIC ACT 1972 στον THE HIGHWAY CODE, έκδοση 1978 MAGESTY'S STATIONERY OFFICE).

Η ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΠΕΔΗΣΗΣ ΣΕ ΜΕΤΡΑ

Χιλ/ώρα	Απόσταση αντίδραση	Απόσταση πέδησης	Συνολική απόσταση πέδησης
30	6	6	12
50	10	14	24
65	12	25	37
80	15	38	53
100	19	57	76
120	23	80	103

Αυτές οι αποστάσεις αναφέρονται σε στεγνούς δρόμους, με αυτ/το σε καλή μηχανική κατάσταση με γερά φρένα και λάστιχα και με οδηγό προικισμένο με σωστά αντανακλαστικά. Να θυμάστε πως αυτές είναι οι ελάχιστες αποστάσεις. Η απόσταση πέδησης αυξάνει σημαντικά σε βρεγμένους και ολισθηρούς δρόμους με ελαττωματικά φρένα φθαρμένα λάστιχα και κουρασμένο οδηγό.

Ο Ελληνικός ΚΟΚ, στο άρθρο 36 παρ. 1α, καθορίζει έμμεσα απόσταση ακινητοποίησης τη νύκτα τουλάχιστον 100 μέτρα, όταν αναφέρει ότι τα φώτα πορείας που επιβάλλεται να είναι αναμμένα, πρέπει ο οδηγός να διακρίνει καθαρά από απόσταση τουλάχιστον 100 μ. Ενώ εξάλλου καθορίζει στους αυτοκινητόδρομους και δρόμους ταχείας κυκλοφορίας το τρίγωνο ασφαλείας να τοποθετείται τουλάχιστον 100 μ. από το σταματημένο αυτ/το άρθρο 29 παρ. 3.

14. Στην Αμερική από δοκιμές που έχουν κάνει, έχουν καταλήξει στον τύπο $a = 8 + 0,2Y + 0,003Y^2$. Βλέπε Σ. Γεωργούση «Άνθρωπος και αυτ/το», τόμος Α' σελ. 320 ενώ από τον ΚΟΚ της Αγγλίας που συνιστά μια γυάρδα στο μίλι θγαίνει η σχέση σε μέτρα και ταχύτητα $χ/ω$ $a = 0,568Y$ ή χρόνος $t = 2''$ ήτοι $a = 0,277Y$. $2 = 0,554Y$ βλέπε ανωτ. υποσημ. 13. Βλέπε και «Επιθεώρηση Συγκ. Δικαίου» Τόμος ΙΒ'/1984, σελίς 150 και στο «ΒΙΒΛΙΟ ΟΔΗΓΟΥ», Βερβελίδη - Βλαχοπούλου έκδοση 1984 σελ. 23.

15. Με περισσότερη όμως προσέγγιση για απομνημόνευση πολλαπλασιάζουμε τις δεκάδες της ταχύτητας επί 4 και στο γινόμενο προσθέτουμε το 4 π.χ. 70 χ/ω δεκάδες $7 \times 4 = 28 + 4 = 32μ$.

θα συγκρουσθεί «νωτιαιομετωπικά» με το προπορευόμενο και την ευθύνη φέρει αυτό που ακολουθεί.

Φέρει όμως αυτός που ακολουθεί την αποκλειστική ευθύνη ή μέρος της ευθύνης μετατοπίζεται και στον προπορευόμενο: Επειδή το αιφνίδιο φρενάρισμα του προπορευόμενου, αποτελεί «αιτιώδη συνάφεια» της σύγκρουσης που επακολούθησε, από άποψη υπαιτιότητας, το προπορευόμενο τότε μόνον θα ήταν ανεύθυνο, όταν το αιφνίδιο φρενάρισμα ήταν επιβεβλημένο από τον ΚΟΚ και τις περιστάσεις. Επομένως ο ανακριτικός υπάλληλος στην προανάκριση ή ο δικαστής, που θα εκδόσει την απόφαση, πρέπει συμπληρωματικά να ερευνήσει και τα παρακάτω:

Για το προπορευόμενο

Έκανε πράγματι διακοπή πορείας ή μείωσε την ταχύτητά του; (άρθρ. 19 παρ. 3 ΚΟΚ). Αν ναι, ποιοί οι συγκεκριμένοι και δικαιολογημένοι λόγοι που τον εξανάγκασαν; (αυτοψία - προανάκριση).

Μήπως ετροχοπέδησε απότομα, χωρίς να το επιβάλλουν λόγοι ασφαλείας; (άρθρ. 24 παρ. 1 ΚΟΚ) (αυτοψία - προανάκριση).

Είχε φώτα τροχοπέδησης; (άρθρ. 68 ΚΟΚ) και αν άναψαν όταν τροχοπέδησε (άρθρ. 24 παρ. 2) (αυτοψία - προανάκριση - πραγματογνωμοσύνη). Αν τα φώτα τροχοπέδησης δεν άναβαν, ο οδηγός σήκωσε το αριστερό χέρι του (έκταση) και συνεχώς κινούσε τούτο-προς τα άνω και κάτω; (άρθρ. 24 παρ. 2 ΚΟΚ) (αυτοψία - προανάκριση).

Μήπως έκανε ελιγμό, ποιο και γιατί; Τήρησε τους κανόνες ελιγμού του άρθρ. 21 ΚΟΚ; Έλαβε δηλ. υπόψη του τη θέση, την κατεύθυνση και τη ταχύτητα του ακολουθούντος; (άρθρ. 21 παρ. 1 ΚΟΚ) (αυτοψία - προανάκριση).

Μήπως προηγούμενα έκανε προσπέραση του ακολουθούντος ή αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας; Έγινε κανονικά όπως ορίζει το άρθρο 17 ΚΟΚ; Επαναφέρθηκε το όχημα πλησίον του δεξιού άκρου του οδοστρώματος, ακίνδυνα για εκείνο που προσπερνά; (άρθρ. 17 παρ. 6 ΚΟΚ). Μήπως απαγορεύεται η αλλαγή λωρίδας λόγω πυκνότητας κυκλοφορίας; (άρθρ. 17 παρ. 9 ΚΟΚ) (αυτοψία - προανάκριση).

Υπήρχαν στο δρόμο πινακίδες ελαχίστου ορίου ταχύτητας; (Ρ - 57). Αν ναι, μήπως παραβίασε το οριζόμενο με την πινακίδα κατώτατο όριο ταχύτητας; (άρθρ. 20 παρ. 10 ΚΟΚ) (αυτοψία - φωτογραφίες - σχεδιάγραμμα - προανάκριση).

Μήπως εκινείτο με ασυνήθη βραδύτητα, χωρίς λόγο που να δικαιολογεί τέτοια κίνηση και εμπόδιζε έτσι την ομαλή πορεία του ακολουθούντος; (άρθρ. 19 παρ. 4 ΚΟΚ) (προανάκριση).

Μήπως έκανε οπισθοπορεία; Μήπως ήταν δρόμος ταχείας κυκλοφορίας ή αυτοκινητόδρομος¹⁶ και απαγορεύεται γενικά η οπισθοπορεία; (άρθρ. 29 παρ. 2γ ΚΟΚ). Μήπως έκανε ελιγμό για στάθμευση και υπερέβει σε μήκος το διπλάσιο του μήκους του οχήματος; (άρθρ. 22 παρ. 1 ΚΟΚ) (αυτοψία - προανάκριση - πραγματογνωμοσύνη).

Μήπως έκανε στάση ή στάθμευση σε δρόμο που απαγορεύεται (αυτοκινητόδρομος - οδός ταχείας κυκλοφορίας) (άρθρ. 29 παρ. 2α) και αν αναγκάστηκε να ακινητοποιηθεί σε τέτοια οδό, τοποθέτησε το τρίγωνο ασφαλείας σε απόσταση τουλάχιστον 100 μέτρων πίσω από το όχημα; (άρθρ. 29 παρ. 3 ΚΟΚ) ή τη νύκτα και τα φώτα θέσης; (άρθρ. 35 παρ. 3α' και 36 παρ. ι, δ ΚΟΚ) (προανάκριση - αυτοψία).

Μήπως έκανε στάση ή στάθμευση, εκεί όπου απαγορεύεται από το άρθρο 34 παρ. 2, στ', ζ', ΚΟΚ και στάθμευση του άρθρ. 34 παρ. 3, γ, δ, ε, στ, ΚΟΚ (επικίνδυνες σταθμεύσεις) και αν αναγκάστηκε να σταθμεύσει, τοποθέτησε το τρίγωνο ασφαλείας σε απόσταση τουλάχιστον 20 μ. σε κατοικημένη περιοχή και σε απόσταση τουλάχιστον 50 μ. σε εκτός κατοικημένη περιοχή; (άρθρ. 34 παρ. 9 ΚΟΚ) ή τη νύκτα και τα φώτα θέσης; (άρθρ. 35 και 36 ΚΟΚ) (προανάκριση - αυτοψία).

Μήπως το προπορευόμενο ήταν ΤΑΞΙ και σταμάτησε απότομα για παραλαβή (ψάρεμα) ή αποθίβαση επιβάτου;²⁷ (άρθρο 7 Π.Δ. 532 της 10.12.83 Κανονισμός ΤΑΞΙ ΦΕΚ. Α 205/83) (προανάκριση).

Μήπως ρυμουλκούσε άλλο μηχανοκίνητο όχημα, που δεν μπορούσε να κινηθεί με δικά του μέσα, λόγω βλάβης ή έλλειψης κυρίων οργάνων του; (άρθρ. 54 παρ. 3 ΚΟΚ) θα ερευνηθεί ο τρόπος ρυμούλκησης, αν το ρυμουλκούμενο είχε φρένα, φώτα τροχοπέδησης, μήκος ρυμουλκούμενου και ρυμουλκούντος κλπ.

Είχε σχετική άδεια για ρυμούλκηση τραίιλερ, μαγαζιέρας, τροχόσπιτου και η σύνδεση του ρυμουλκούμενου ήταν σύμφωνη με τους κανονισμούς (απόφ. 16823 της 15.5.78 ΦΕΚ Β' 523 της 8.6.78 Υπ. Συγκοινωνιών «Καθορισμός των τεχνικών όρων και προϋποθέσεων σύνδεσης αυτοκινήτων με ρυμουλκούμενα ή ημιρυμουλκούμενα» ή το μήκος του υπερέβαινε τις διαστάσεις που καθορίζουν το Π.Δ. 1161/77 και Π.Δ. 293/84.

Για αυτό που ακολουθεί:

Η ταχύτητά του, ήταν σύμφωνη με το άρθρο 20 του ΚΟΚ ή με το ανώτατο όριο ταχύτητας που ορίζουν οι σχετικές πινακίδες; (αυτοψία - σχεδιάγραμμα, προανάκριση - ταχογράφος). Η αρχική ταχύτητα, όταν άρχισε να φρενάρει, ήταν όπως εκθέσαμε με λεπτομέρεια παραπάνω στην παρ. 1, 2, 5γ¹⁸.

Η ταχύτητά του, ήταν ανάλογη με τις περιστάσεις (ρύθμιση - μείωση) οδός, καιρός, φορτίο, πυκνότητα κυκλοφορίας, περιορισμένη ορατότητα, σχολεία κλπ. όπως με λεπτομέρεια ορίζει το άρθρο 19 παρ. 1, 2 και 3 του ΚΟΚ; (αυτοψία, σχεδιάγραμμα, φωτογραφίες, προανάκριση, ταχογράφος).

Η απόσταση ασφαλείας από το προπορευόμενο ήταν μεγαλύτερη ή ίση του 0,443 της ταχύτητας που είχε σε χ/ω, όπως εκθέσαμε στην παρ. αγρ. 2, 5, 4 (αυτοψία - σχεδιάγραμμα - προανάκριση - ταχογράφος).

Το αυτοκίνητο ήταν της κατηγορίας που έχει επι-

βληθεί ειδικός περιορισμός ταχύτητας²⁰ (φορτηγά, λεωφορεία, σχολικά, οχήματα που μεταφέρουν επικίνδυνες ύλες κλπ.) αν ναι και εκκινείτο εκτός κατοικημένης περιοχής, είχε αφήσει τόση απόσταση από το προπορευόμενο, ώστε αυτό που το προσπερνούσε να μπορεί να κινηθεί χωρίς κίνδυνο εντός του χώρου που βρίσκεται μπροστά²¹ (άρθρ. 19 παρ. 8 και 9 του ΚΟΚ).

Μήπως υπήρχε πινακίδα (Ρ - 26);²² (απαγορεύεται η οδήγηση οχήματος σε απόσταση μικρότερη των π.χ. 70 μέτρων από το προπορευόμενο). Στη περίπτωση αυτή η απόσταση ασφαλείας έχει ορισθεί από την αρμόδια Αρχή και πρέπει αυτή να τηρηθεί και όχι η απόσταση ασφαλείας, όπως την προσδιορίσαμε στην παρ. 2.5.4 (αυτοψία, σχεδιάγραμμα, φωτογραφίες, προανάκριση).

Η προσοχή του οδηγού ήταν «εντεταμένη» και οδηγούσε με σύνεση; (άρθρ. 12 παρ. 1 ΚΟΚ). Είχε την αναγκαία σωματική και διανοητική ικανότητα; Βρισκόταν σε κατάλληλη κατάσταση για να οδηγεί και να μπορεί να ελέγχει το όχημά του; (άρθρ. 13 παρ. 2 ΚΟΚ). Είχε ασκήσει τον έλεγχο και την εποπτεία του οχήματός του, ώστε να μπορεί σε κάθε στιγμή να εκτελεί τους απαιτούμενους χειρισμούς; (άρθρ. 19 παρ. 1 ΚΟΚ) (προανάκριση).

Υπολόγισε σωστά την απόσταση του μήκους προπορευόμενου οχήματος μαζί με τα ελκόμενα; (αυτοψία).

Καταλογισμός ευθυνών:

Το ότι, το όχημα που ακολουθεί συγκρούστηκε με το προπορευόμενο αποτελεί «τεκμήριο» ότι δεν τηρούσε την απόσταση ασφαλείας (κατάδειξη εκ του αποτελέσματος), αλλά και το αιφνίδιο φρενάρισμα του προπορευόμενου αποτελεί «αιτιώδη συνάφεια» της σύγκρουσης που ακολούθησε. Γι' αυτό πρέπει να αναζητηθούν, να περιγραφούν, να μετρηθούν, να καταγραφούν και να ερμηνευθούν, όλα τα πειστήρια και μαρτυρίες του τόπου του ατυχήματος. Μόνο τότε θα αποδοθεί Δικαιοσύνη και οι ευθύνες θα καταλογισθούν δίκαια στους εμπλεκέντες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. TRAFFIC ACCIDENT/INVESTIGATION MANUAL, από J. STANNARD BAKER, έκδοση 1975 - THE TRAFFIC INSTITUTE, NORTH WESTERN UNIVERSITY.
2. METRIC TRAFFIC TEMPLATE, έκδοση 1979, ιδίου Πανεπιστημίου.
3. «Ο ΝΕΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΟΔΙΚΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ» Ον. Ονουφριάδης, έκδοση 1981.
4. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, Ον. Ονουφριάδης.
5. «Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ» Σ. Γεωργίου, τόμος Γ'.
6. «ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΝΕΟΥ ΚΟΚ» Μ. Παπαδογιάννη, έκδοση, 1977, ΣΑΚΟΥΛΑ.
7. CODICE DELLA STRADA (Ιταλικός ΚΟΚ) έκδοση PIROLA EDITORE 1980.
8. THE HIGHWAY CODE (Αγγλικός ΚΟΚ) έκδοση 1978.
9. «ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΟΔΗΓΗΣΗ» WALTER RHORLAKYNO MEYMANN, εκδόσεις ΑΛΚΥΩΝ 1984.

16. Αυτοκινητόδρομος δεν έχει χαρακτηριστεί καμιά οδός στην χώρα μας. Οδοί ταχείας κυκλοφορίας, έχουν χαρακτηριστεί μόνο Κορίνθου - Πατρών, Χαλάστρας - Ευζώνων, Κατερίνης - Θεσσαλονίκης Ν.Ε.Ο. (Α1/0/5/19 από 9.8.80 Απόφ. Δημ. Έργων) και Εγνατία οδός από Κλειδί μέχρι διαστ. Βεροίας - Βεργίνας - Μελίκης (Α1/0/6/14 από 2.6.83 Αποφ. Δημ. Έργων).
17. Η παραλαβή επιβατών με αυτοκ. ΤΑΞΙ, επιτρέπεται στις πιάτσες, καθώς και σε οποιοδήποτε άλλο σημείο του οδοστρώματος ή πλατείας που επιτρέπεται η στάση ή η στάθμευση αυτοκινήτων. Η αποθίβαση του επιβάτη γίνεται με υπόδειξη του στον οδηγό του σημείου προορισμού που επιθυμεί, εφόσον στο σημείο αυτό επιτρέπεται η στάθμευση. Σε αντίθετη περίπτωση η αποθίβαση γίνεται στο πλησιέστερο επιτρεπόμενο σημείο και κατά τρόπο ώστε να μην εμποδίζεται η κυκλοφορία οχημάτων και πεζών (άρθρ. 7 «Κανονισμού ΤΑΞΙ»).
18. Όταν έχουμε και ταχύτητα μετά το τέλος των ιχνών τροχοπέδησης, τότε η αρχική ταχύτητα βρίσκεται από την τετραγωνική ρίζα του αθροίσματος των τετραγώνων της ταχύτητας προπορευομένου και ακολουθούντος (METRIC TRAFFIC TEMPLATE, έκδοση 1979 THE TRAFFIC INSTITUTE - NORTHWESTERN UNIVERSITY).
19. Με ταχογράφο, πρέπει αν είναι εφοδιασμένα τα **λεωφορεία** κάθε κατηγορίας και χρήσης, με εξαίρεση τα αστικά, που κυκλοφορούν σε νησιά που δεν συνδέονται με την Ηπειρωτική Ελλάδα με οχηματαγωγά, κλειστών χώρων και ορισμένων άγονων γραμμών, τα **φορτηγά** πλην εκείνων μέχρι 3,5 τόνων όταν κυκλοφορούν σε νησιά, τα δημοτικά φορτηγά απορριμμάτων και υδροφόρα, όταν κυκλοφορούν σε κλειστούς χώρους και αγόνων γραμμών. Με τον ταχογράφο καταγράφονται η ταχύτητα χ/ω, η διανυθείσα απόσταση, ο χρόνος και η σχέση. Για περισσότερα θλέπε: 5030/80 ΦΕΚ Β' 307 της 26.3.80 Υπ. Συγκοινωνιών.
20. Σε φορτηγά αυ/τα και στα ρυμουλκούμενα, καθώς και σε λεωφορεία πρέπει να αναγράφεται στο οπίσθιο μέρος του αμαξώματος με στοιχεία 0,15 μ., μαύρου χρώματος σε λευκή κυκλική επιφάνεια, ο αριθμός των χ/ω του επιτρεπόμενου ανώτατου ορίου ταχύτητας αυτών (άρθρ. 20 παρ. 8 ΚΟΚ).
21. Τούτο δεν έχει εφαρμογή όταν η κυκλοφορία είναι πυκνότητα, στις περιπτώσεις που απαγορεύεται το προσπέρασμα και σε οδούς που έχουν δύο ή περισσότερες λωρίδες κυκλοφορίας κατά κατεύθυνση (άρθρ. 19 παρ. 9 ΚΟΚ).
22. Στη χώρα μας, δεν έχει τοποθετηθεί τέτοια πινακίδα.

Το πρόβλημα των ναρκωτικών ανησυχεί την Ε.Ο.Κ.

Τα ναρκωτικά και η ραγδαία εξάπλωσή τους απασχολούν σοβαρά και την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Πριν ένα περίπου χρόνο συστάθηκε Εξεταστική Επιτροπή στο Ευρωκοινοβούλιο, για να μελετήσει τις διαστάσεις που έχει πάρει το πρόβλημα αυτό, στους κόλπους των κρατών - μελών της Κοινότητας. Η επιτροπή αυτή, ήδη, υπέβαλε στην ολομέλεια την έκθεση και τις προτάσεις της. Σημειώνουμε πως η έκθεση εγκρίθηκε από όλα τα μέλη της με ψήφους 8 υπέρ, 4 κατά και 1 αποχή. Κάθε έκθεση που υποβάλλεται από εξεταστική επιτροπή στην ολομέλεια είναι τελική και δεν μπορεί να τροποποιηθεί.

Εκτιμήσεις της Επιτροπής

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Εξεταστικής Επιτροπής που βασίζονται στο ποσοστό της κατανάλωσης που αντιπροσωπεύουν οι κατασχεθείσες ποσότητες, ο συνολικός αριθμός ηρωινομανών στην Κοινότητα φθάνει το 1,5 εκατομ. άτομα. Σε κάθε μία από τις 5 μεγάλες χώρες της ΕΟΚ αντιστοιχούν περίπου 200 χιλιάδες ηρωινομανείς, μεγάλο ποσοστό των οποίων είναι νέοι ηλικίας 17 - 25 ετών. Αν η ηρωίνη αποτελεί το κυριότερο, από πλευράς κατανάλωσης, ναρκωτικό στην Ευρώπη, στις Η.Π.Α. η κοκαΐνη την έχει ξεπεράσει κατά πολύ, δεδομένου ότι υπάρχουν 8 εκατομ. τακτικοί χρήστες και πάνω από 20 εκατομ. άτομα που κάνουν ευκαιριακή χρήση. Τα οικονομικά οφέλη από την πώληση ναρκωτικών και διεγερτικών φαρμάκων παγκόσμια, υπολογίζονται σε 300 δισ. δολάρια Η.Π.Α., το 1/3 των οποίων πραγματοποιείται στις Η.Π.Α. Είναι φανερό, κατά συνέπεια, η επιρροή των εμπορών ναρκωτικών στην οικονομική και πολιτική σφαίρα, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες όπου έχουν γίνει «κράτος εν κράτει».

Τα ναρκωτικά μπορεί να προέρχονται από επεξεργασία φυσικών προϊόντων, όπως η ηρωίνη, η κοκαΐνη και η κάνναβις ή να είναι καθαρά χημικής προέλευσης, όπως το LSD, οι αμφεταμίνες, το PCP, τα βαρβιτουρικά και τα επνεόμενα ναρκωτικά.

Τα τελευταία χρόνια οι νέοι κάνουν περισσότερο χρήση της ηρωίνης με το κάπνισμα, παρά με ενδοφλέβιες ενέσεις, έχοντας την εσφαλμένη αντίληψη ότι ο κίνδυνος του εθισμού είναι πολύ μικρότερος, όταν η ηρωίνη καπνίζεται. Η αλλαγή αυτή είχε σαν αποτέλεσμα να χρησιμοποιείται η ηρωίνη από ένα πολύ μεγαλύτερο

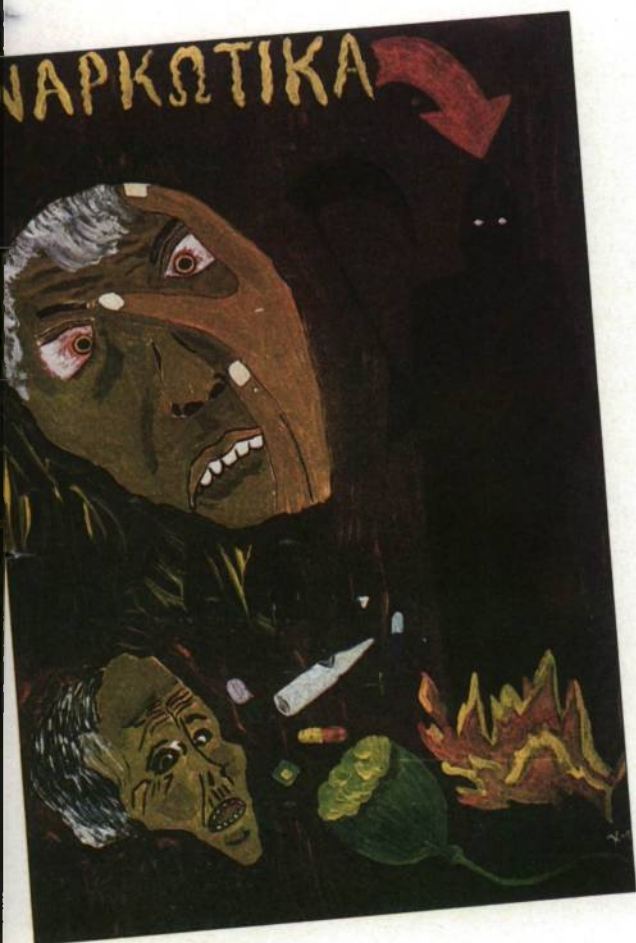

Το φυτό της ύπνοφωρου μήλων

κοινωνικό φάσμα απ' ό,τι παλιότερα και η χρήση της να θεωρείται μικρότερο κοινωνικό στίγμα. Ωστόσο, στις περισσότερες περιπτώσεις παρατηρείται η χρήση ηρωίνης μαζί με άλλα ναρκωτικά για την παρασκευή διάφορων συνδυασμών. Η ηρωίνη αποτελεί αναμφισβήτητο το πιο ολέθριο ναρκωτικό που διατίθεται προς το παρόν στην Ευρώπη, αλλά υπάρχει η τάση για την αντικατάστασή της από άλλα ναρκωτικά, όπως η κοκαΐνη ή συνθετικά ναρκωτικά.

Οι συστάσεις της Επιτροπής

Στη συνέχεια, μετά τις πρώτες εκτιμήσεις η εξεταστική επιτροπή προτείνει στην ολομέλεια λύσεις που αφορούν όλες τις πτυχές του προβλήματος, από την παραγωγή και την κατανάλωση, μέχρι την ενημέρωση και τη θεραπεία.

Παραγωγή και κατανάλωση

Ζητείται η παροχή κοινοτικής οικονομικής ενίσχυσης στο Ίδρυμα των Ηνωμένων Εθνών για τον έλεγχο των ναρκωτικών (UNFDC), καθώς και η αύξηση των κρατικών συνεισφορών στο ταμείο αυτό. Παρατηρείται ότι η αντικατάσταση της καλλιέργειας ναρκωτικών με άλλα γεωργικά προϊόντα δεν θα πρέπει να έχει σαν συνέπεια την απώλεια εισοδήματος και για το λόγο αυτό ζητείται η εξασφάλιση της απορρόφησης μέρους της εναλλακτικής παραγωγής από την Ε.Ο.Κ. Εξάλλου, στο διεθνή τομέα προτρέπεται η ΕΟΚ να κάνει χρήση της εμπορικής και διπλωματικής δύναμης, προκειμένου να ωθήσει τις χώρες - παραγωγούς σε θετική αντιμετώπιση του προβλήματος, παρέχοντάς τους συγχρόνως, ευνοϊκότερους όρους στις εμπορικές συναλλαγές.

Νομικά μέτρα

Προτείνεται η υιοθέτηση κοινής νομοθεσίας σ' όλη την Κοινότητα όσον αφορά τους εμπόρους ναρκωτικών για τους οποίους θα πρέπει να προβλέπεται η κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων και η υιοθέτηση μιας πολυμερούς ευρωπαϊκής συμφωνίας για την απέλασή τους προκειμένου να μην διαφεύγουν από τις αρχές δίωξης.

Σχετικά με τις οικονομικές συναλλαγές συνιστάται η έγκριση κοινοτικής οδηγίας, σύμφωνα με την οποία όλες οι τράπεζες της Κοινότητας θα πρέπει να δηλώνουν, μέσω κοινού εντύπου, όλες τις συναλλαγές που υπερβαίνουν ορισμένο ποσό, για παράδειγμα 10.000 ECU.

Προτείνεται η θεσμοθέτηση της επιλογής του τοξικομανή μεταξύ αποτοξίνωσης ή φυλάκισης, αφού έχει διαπιστωθεί ότι δεν πρόκειται για έμπορο ναρκωτικών.

Εξ' άλλου, θα πρέπει να παρέχονται κατάλληλες υπηρεσίες στους φυλακισμένους, προκειμένου να επανεξετάσουν την απόφασή τους και να δεχθούν να υποβληθούν σε θεραπεία.

Τέλος, τονίζεται η αντίθεση με την νομιμοποίηση των ναρκωτικών που θα αυξήσει τον

Η δίωξη

Απαιτείται επείγοντως η βελτίωση του συντονισμού, της αποτελεσματικότητας, της επαγγελματικής κατάρτισης αλλά και της συνεργασίας όλων των υπηρεσιών δίωξης που ασχολούνται με την καταπολέμηση των ναρκωτικών.

Προτείνεται η δημιουργία ευρωπαϊκής υπηρεσίας δίωξης ναρκωτικών, σύμφωνα με το αντίστοιχο αμερικανικό πρότυπο, προσαρμόζοντάς το στις κοινοτικές συνθήκες. Παράλληλα, σε κάθε κράτος - μέλος θα πρέπει να υπάρχει εθνική υπηρεσία δίωξης για τον συντονισμό των εθνικών αρχών (αστυνομία, τελωνεία). Στη δίωξη των ναρκωτικών θα πρέπει να γίνει ευρύτερη χρήση συσκευών υψηλής τεχνολογίας αλλά και ειδικά εκπαιδευμένων σκύλων για την ανίχνευση ινδικής κάνναβης, ηρωίνης και κοκαΐνης. Σε αντίθεση με την κοινά διαδεδομένη άποψη, η κατάργηση των εσωτερικών συνόρων της ΕΟΚ θα συμβάλλει στην καταπολέμηση των ναρκωτικών, δεδομένου ότι οι εθνικές αρχές μπορούν πάντα να ελέγξουν κάθε «ύποπτο» όχημα κατά τη διέλευσή του από τα εσωτερικά σύνορα. Ωστόσο, η ελεύθερη διέλευση των συνόρων στο εσωτερικό της Κοινότητας θα πρέπει να συνοδεύεται με αυστηρότερους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας.

Ενημέρωση

Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην ενημέρωση των νέων, των γονέων και των εκπαιδευτικών, προκειμένου να επιτευχθεί μείωση της ζήτησης για ναρκωτικά. Για το σκοπό αυτό επιβάλλεται η πραγματοποίηση δημοσκοπήσεων στους κόλπους της νεολαίας, για να διαπιστωθεί τι πιστεύουν οι νέοι για τα ναρκωτικά, από την πρωτοβάθμια ακόμα εκπαίδευση. Στη δευτεροβάθμια να επιζητείται η συμμετοχή καθηγητών και μαθητών στα πλαίσια ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Ειδική μέριμνα να δοθεί στην εκπαίδευση των καθηγητών και στην παροχή ανάλογου εκπαιδευτικού υλικού.

Η εκστρατεία ενημέρωσης δεν θα πρέπει να σταματάει εκεί, αλλά να συνεχίζεται μέσω του τύπου και της τηλεόρασης, που θα παρουσιάζει ειδικά προγράμματα φτιαγμένα από εμπειρογνώμονες.

Θεραπεία

Όλες οι κυβερνήσεις θα πρέπει να παρέχουν θεραπεία για τους τοξικομανείς που την επιθυμούν. Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η εθελοντική εγγραφή τοξικομανών σε μητρώα που θα έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα και θα κρατούνται χωριστά από άλλα προσωπικά στοιχεία που είναι στη διάθεση των αρχών. Οι υπηρεσίες προς τους τοξικομανείς θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στους διαφορετικούς τύπους ναρκωτικών που χρησιμοποιούνται και στη διαφορετική προέλευση των τοξικομανών. Σχετικά με τη χρήση της μεθαδόνης, τονίζεται πως δεν αποτελεί λύση, δεδομένου ότι αυτή χρησιμοποιείται σαν «εύκολος τρόπος» για την αντιμετώπιση των τοξικομανών και εκφράζονται σοβαρές ηθικές επιφυλάξεις ως προς το «ρόλο εμπόρου» που αναλαμβάνει το κράτος. Ο ρόλος των «θεραπευτικών κοινοτήτων» είναι πολύ σημαντικός και πρέπει αυτές να ενισχυθούν.

Ο ρόλος επίσης του οικογενειακού γιατρού είναι το πρώτο εμπόδιο για πολλούς τοξικομανείς στην πορεία τους προς τα ναρκωτικά και την καταστροφή. Γι' αυτό πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία του με τους ενδιαφερόμενους φορείς και η παροχή ειδικής κατάρτισης σ' αυτόν για την καταπολέμηση των ναρκωτικών.

Να συντονισθεί η έρευνα για τον καθορισμό της σχέσης μεταξύ AIDS και χρήσης ναρκωτικών στην Κοινότητα.

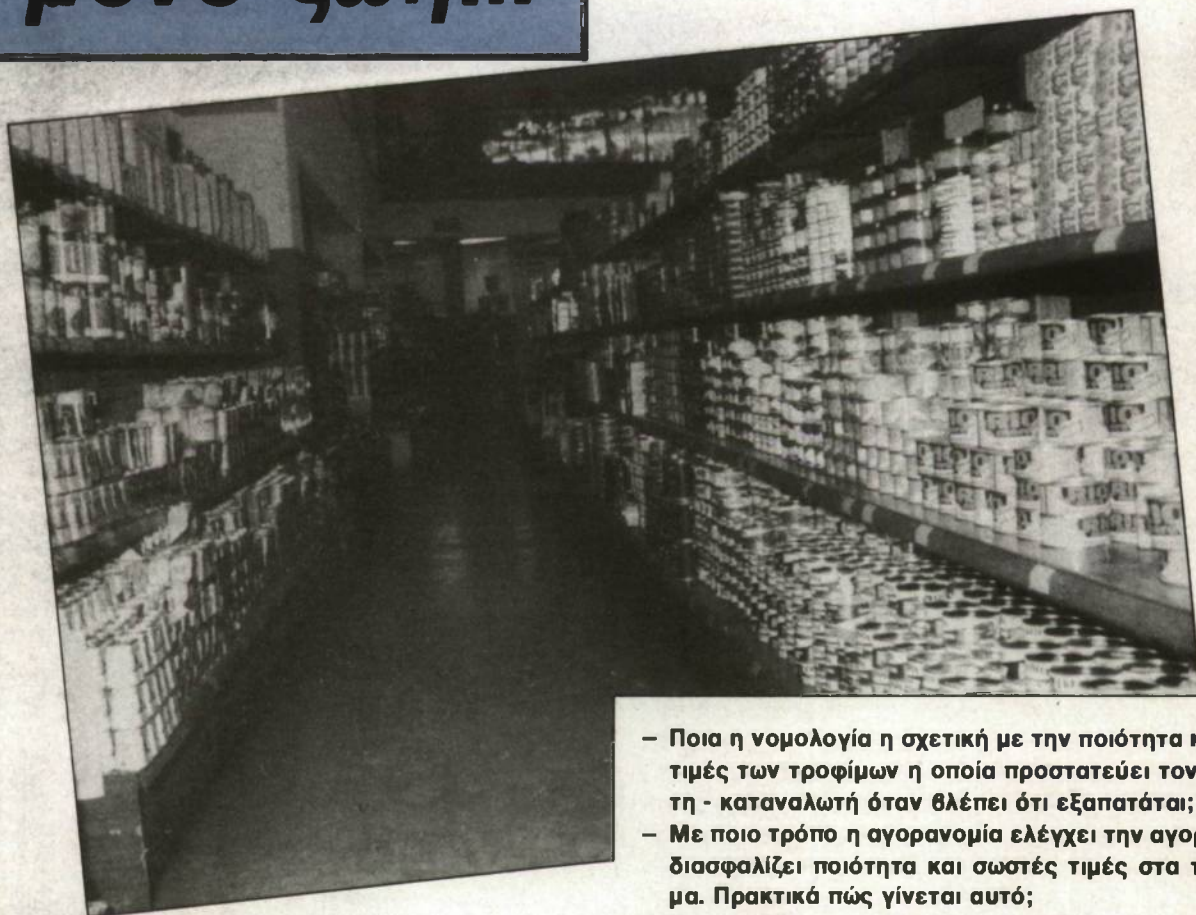
Να καθορισθούν οι κατευθυντήριες γραμμές που θα απευθύνονται στις τοπικές αρχές για το σχεδιασμό της επανένταξης πρώην τοξικομανών στην κοινωνία και την εργασία, χρησιμοποιώντας για το σκοπό αυτό κονδύλια από το Κοινωνικό Ταμείο.

Έρευνα

Προτείνεται η σύσταση Ευρωπαϊκού Κέντρου Έρευνας και πληροφόρησης, προκειμένου να κατευθύνεται και να συντονίζεται η έρευνα στον τομέα αυτό. Πολλές χώρες - μέλη ήδη διαθέτουν εθνικά κέντρα και η εργασία τους θα μπορούσε να συμβάλλει εποικοδομητικά με τη συγκέντρωση στοιχείων και εμπειριών στην καταπολέμηση των ναρκωτικών.

Η περίληψη της έκθεσης της Εξεταστικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πάρθηκε από την έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου «η προ-σεχής εβδομάδα» (6 - 10.10.86).

Τα τρόφιμα δεν δίνουν μόνο ζωή...

Τρόφιμα. Ένα ανεξάντλητο σε περιεχόμενο και επικαιρότητα θέμα, που όσα σχετικά κι αν γραφούν δεν χάνει την αναγκαιότητα της γραφής του. Όσο το ψάχνεις, όσο το ζεις, όλο και κάτι καινούριο θα βρεις να σε βάλει σε σκέψεις, να σου κινήσει την περιέργεια, να σε κάνει να θυμώσεις ή και να διαμαρτυρηθείς...

Σ' αυτό το τεύχος θα θίξουμε ένα γενικό θέμα, που αφορά κύρια το εμπόριο των τροφίμων. Πόσο καθαρά, πόσο τίμια γίνεται αυτή η συναλλαγή, και τι κάνει η Πολιτεία για την περιφρούρηση της υγείας και της τσέπης του πολίτη. Κατ' αρχήν θα θέσουμε μερικά ερωτήματα - άξονες για την πορεία της έρευνας αυτής και στη συνέχεια σύμφωνα πάντα με τις απόψεις των αρμοδίων της Υποδιεύθυνσης Αγορανομίας Αττικής θα δώσουμε κάποιες απαντήσεις και συμβουλές προς τους αναγνώστες.

- Ποια η νομολογία η σχετική με την ποιότητα και τις τιμές των τροφίμων η οποία προστατεύει τον πολίτη - καταναλωτή όταν βλέπει ότι εξαπατάται;
- Με ποιο τρόπο η αγορανομία ελέγχει την αγορά και διασφαλίζει ποιότητα και σωστές τιμές στα τρόφιμα. Πρακτικά πώς γίνεται αυτό;
- Τι παραβάσεις, παρανομίες, συνήθως γίνονται στην πώληση των τροφίμων; Συγκεκριμένα το '86 τι περιπτώσεις είχαμε;
- Ο καταναλωτής τι πρέπει να ξέρει σε γενικές γραμμές για να αυτοπροστατεύεται πέρα από την προστασία που του παρέχει η Πολιτεία;

Η Πολιτεία για την προστασία του καταναλωτή θέσπισε και εφαρμόζει ορισμένους νόμους, όπως:

- Οι Αγορανομικές Διατάξεις που καταρτίζονται από το Υπουργείο Εμπορίου ανάλογα με τις ανάγκες που κάθε φορά παρουσιάζονται.
- Η αριθμ. 10/1971 εγκύκλιος του Γενικού Χημείου του Κράτους, ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΠΟΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ.
- Ο ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ. Ο Αγορανομικός Κώδικας όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 218/72 και 69/74 Ν.Δ. των, μετά πλουσίας Νομολογίας.

Τον έλεγχο της αγοράς για τη διασφάλιση σωστών τιμών και ποιότητας ασκεί η πολιτεία μέσω των ειδικών υπηρεσιών της και κυρίως της Αγορανομίας. Ο έλεγχος αυτός είναι συνεχής και αυστηρός. Καθημερινά ομάδες ανδρών της Υποδιεύθυνσης Αγορανομίας Αττικής επισκέπτονται για έλεγχο τις αγορές, τα Δημόσια Κέντρα, τα ψυγεία τροφίμων, τα εργαστήρια επεξεργασίας τροφίμων ζωικής και φυτικής προέλευσης, τα εστιατόρια, τα κυλικεία και τα νοσοκομεία του Νομού Αττικής, ενώ οι περιφερειακές Υπηρεσίες ελέγχουν με τον ίδιο ζήλο την περιφέρεια.

Σημαντική βοήθεια εδώ θα πρέπει να πούμε ότι προσφέρουν οι πολίτες που με καταγγελίες τους οδηγούν έγκαιρα την αγορανομική υπηρεσία στον εντοπισμό των παραβατών.

Οι συνήθεις παραβάσεις τις οποίες κάνουν ορισμένοι έμποροι τροφίμων προκειμένου να εξασφαλίσουν ευκολότερα κέρδος, είναι: Η υπερτίμηση (καπέλο), η υπερβολική δηλαδή αύξηση της τιμής ενός προϊόντος πάνω από αυτή που ορίζει το Υπουργείο Εμπορίου. η νοθεία του προϊόντος με κάποιο άλλο φθηνότερο (ας θυμηθούμε το πρόσφατο παράδειγμα όπου λίπος φάλαινας αντικαθιστούσε το βούτυρο), η αισχροκέρδεια και τα ακατάλληλα τρόφιμα.

Σύμφωνα με στοιχεία της Υποδιεύθυνσης Αγορανομίας Αττικής κατά το πρώτο εξάμηνο του '86, ελέγχθηκαν από την ίδια Υπηρεσία 94.067 καταστήματα τροφίμων. Από αυτά πάρθηκαν 2.851 δείγματα και συνολικά σ' αυτό το εξάμηνο θεβαιώθηκαν 8.894 παραβάσεις. Εδώ θα πρέπει να εξηγήσουμε ότι οι παραβάσεις είναι περισσότερες από τα δείγματα, γιατί σ' αυτές συμπεριλαμβάνονται και απαντήσεις εργαστηριακών εξετάσεων από δείγματα που πάρθηκαν τον προηγούμενο χρόνο.

Αναλυτικότερα οι παραβάσεις έχουν ως εξής:

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ	ΜΗΝΥΣΕΙΣ ΑΥΤΟΦΩΡΑ	
1	Ανάμιξη τροφίμων	5	
2	Απόψυξη	8	
3	Απόκρυψη προϊόντων	15	7
4	Άρνηση πώλησης	23	5
5	Περί άρτου (Στερ. Τ.70%)	69	
6	Δείγμα μη κανονικό	546	
7	Εκπτώσεις	113	
8	Ελλιποβαρής ζύγιση	138	5
9	Εμπορία ψαριών - κρεάτων	64	
10	Κάντρων κατάταξη	97	
11	Κέρδος υπερβολικό	2.359	292
12	Κέρδος χονδρικό	10	
13	Κιμάς κομμένος	197	
14	Λήξη ορίου συντήρησης	73	
15	Παρακώληση αγορανομικού ελέγχου	261	
16	Στερ. πιν. τιμ. ενδειξ. τι μοκ.	2.310	176
17	Τιμολόγια ανειλικρινή	36	
18	Ίδρυση και λειτουργία κατ'τος	75	
19	Υγειονομικού κανονισμού	514	
20	Παράβαση ωραρίου λειτουργίας κατ'των	48	
21	Λοιπές παραβάσεις Α.Κ.	1.399	49
ΣΥΝΟΛΟ		8.360	534
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		8.894	

Ακόμη συνολικά θρέθηκαν **454.799** κιλά αλλοιωμένων τροφίμων, τα οποία και καταστράφηκαν.

Η ποιότητα και οι τιμές των τροφίμων ελέγχονται καθημερινά από άνδρες της Αγορανομίας.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Α/Α	ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
1	Κρέατα νωπά	12.861 κιλά
2	Κρέατα κατεψυγμένα	2.944 κιλά
3	Ψάρια νωπά	8.588 κιλά
4	Ψάρια κατεψυγμένα	21.376 κιλά
5	Εντόσθια (έντερα, συκώτια κλπ.)	28.117 κιλά
6	Πουλερικά νωπά	2.895 κιλά
7	Πουλερικά κατεψυγμένα	1.043 κιλά
8	Γαλακτοκομικά (γάλατα, γιαούρτια κλπ.)	277.246 κιλά
9.	Τυριά διάφορα	17.774 κιλά
10	Αλλαντικά - Αλίπαστα	9.752 κιλά
11	Κονσερβοειδή διάφορα	16.756 κιλά
12	Παγωτά	9.800 κιλά
13	Είδη σοκολατοποιίας	2.751 κιλά
14	Χυμοί φρούτων διάφοροι	2.139 κιλά
15	Διάφορα τρόφιμα	40.757 κιλά
ΣΥΝΟΛΟ		454.799 κιλά

Βλέπουμε λοιπόν από τις μεγάλες ποσότητες ακατάλληλων τροφίμων που κατάσχονται και καταστρέφονται, ότι η Πολιτεία προσπαθεί να διασφαλίσει την υγεία του καταναλωτή. Δεν φτάνει όμως αυτό. Πρέπει ο καθένας μας να αποκτήσει ορισμένες γνώσεις γύρω από το θέμα, για να έχει τη δυνατότητα αυτοπροστασίας. Πρέπει να γνωρίζουμε τις χαρακτηριστικές αλλοιώσεις των τροφίμων, δηλ. τις άσχημες μυρωδιές, τις ύποπτες αλλαγές στα χρώματα και την άσχημη γεύση.

Να αποφεύγουμε την αγορά τροφίμων από πλανόδιους και ανεξέλεγκτους πωλητές, που έχουν ήδη φθηνότερη τιμή, να προσέχουμε τη ζύγιση, να ζητάμε απόδειξη και να ανοίγουμε τα περιτυλιγμένα τρόφιμα για να βεβαιωθούμε ότι αγοράσαμε εκείνο που ζητήσαμε σε ποιότητα και τιμή (στα τυποποιημένα τρόφιμα απαραίτητα να διαβάζεται η ετικέτα).

Αγγελική Ρήγα

Η βίαιη συμπεριφορά του πλήθους

Απόψεις και δέσεις για την ερμηνεία της

του Χρ. Ε. Τσουραμάνη,
Δικηγόρου - Εγκληματολόγου

Η αναμφισβήτητη ουσιαστική επίδραση της συμπεριφοράς του πλήθους στη συμπεριφορά του ατόμου αποτέλεσε αντικείμενο του ενδιαφέροντος των κοινωνικών επιστημόνων από τις αρχές του αιώνα μας. Εκδηλώσεις της συμπεριφοράς αυτής είναι φαινόμενο που το συναντάμε στην καθημερινή ζωή. Ανάμεσα σ' αυτές ιδιαίτερα χαρακτηριστικές, θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι εκείνες που παρουσιάζει το πλήθος που διαμαρτύρεται, που πανικοβλάεται, που πανηγυρίζει, που λυπάται, που επαναστατεί κτλ. Στην παρούσα μελέτη θα μας απασχολήσει το πλήθος που σαν κύρια εκδήλωση της συμπεριφοράς του εμφανίζει τη βία. Η βίαιη αυτή συμπεριφορά έχει σαν βασικό της γνώρισμα την τέλεση αξιόποινων πράξεων, οι οποίες επειδή γίνονται από πολλά άτομα μαζί, είναι ιδιαίτερα επικίνδυνες για τη ζωή, τη σωματική ακεραιότητα και για την περιουσία εκείνων ενάντια στους οποίους στρέφονται. Στις πράξεις αυτές θα πρέπει να περιλάβουμε τους κάθε είδους βανδαλισμούς και καταστροφές πραγμάτων, τις λεηλασίες, τις ομαδικές εξυβρίσεις, τους εμπρησμούς, τους φόνους και τις σοβαρές σωματικές βλάβες που γίνονται με «lynxασμα», τις αντιστάσεις κατά των κρατικών οργάνων και τις στάσεις.

Τα ειδικότερα θέματα που θα μας απασχολήσουν στη συνέχεια, στο κύριο μέρος της μελέτης μας, αφορούν από την μια μεριά το θεωρητικό πλαίσιο με βάση το οποίο επιχειρείται από τους κοινωνικούς επιστήμονες η ερμηνεία της βίαιης αυτής συμπεριφοράς του πλήθους και από την άλλη την από πρακτική άποψη προληπτική αντιμετώπιση των «φορέων» της συμπεριφοράς αυτής.

Η ερμηνεία της βίαιης συμπεριφοράς του πλήθους

Το πλήθος μπορούμε να το ορίσουμε σαν μια μεγάλη σε μέγεθος και μικρή (παροδική) σε χρονική διάρκεια συγκεντρωση προσώπων που έχουν κάποιο κοινό σκοπό ή κάποιο κοινό ενδιαφέρον. Πλήθος μεταξύ άλλων αποτελούν με την έννοια αυτή και οι οπαδοί μιας ποδοσφαιρικής ομάδας στους οποίους φυσικά, περιλαμβάνονται και οι Hooligans - που πηγαίνουν να παρακολουθήσουν κάποιο αγώνα της, οι φανατικοί θαυμαστές κάποιου συγκροτήματος «ροκ» που πηγαίνουν να παρακολουθήσουν μια συναυλία του, οι πανικόβλητοι πελάτες ενός super-market, που το «αδειάζουν» από τα τρόφιμα του, επειδή κυκλοφόρησαν φήμες για επικείμενη κήρυξη πολέμου και γενική επιστροφή κ.ά.

Η συμπεριφορά του πλήθους άλλοτε είναι ειρηνική και άλλοτε βίαιη. Φυσικά στην παρούσα περίπτωση μας ενδιαφέρει το δεύτερο από τα παραπάνω είδη της συμπεριφοράς αυτής. Το ενδιαφέρον μας δηλ. σχετίζεται με το πλήθος, που χαρακτηρίζεται σαν «MOB», αυτό δηλ. που με τη χρήση βίας προβαίνει σε καταστροφές, βανδαλισμούς και γενικά σ' ότι μπορεί να θεωρηθεί από την κοινωνία μας όχι μόνο σαν παρεκκλίνουσα, αλλά και σαν εγκληματική συμπεριφορά. Το πλήθος αυτό ονομάζεται επίσης από τον Herbert Blumer (Σ.Σ. Αμερικανικός ψυχολόγος ειδικός στα θέματα της ψυχολογίας του ανθρώπου) «ενεργό πλήθος» («Acting Crowd»), όρος που αποδίδει την «δυνάμει βίαιη ομάδα που αποφασίζει ξαφνική και άμεση δράση». Κύριο στοιχείο της δράσης αυτής είναι η βία.

Για την επεξήγηση γενικά της συμπεριφοράς του πλήθους, η οποία, βέβαια δεν χαρακτηρίζεται, πάντοτε, από τη βία, αλλά σε πολλές περιπτώσεις κυριαρχείται κατα βάση μόνο από αυτή, έχουν διατυπωθεί κατά καιρούς διάφορες θεωρίες. Οι θεωρίες αυτές είναι:

- α. της μεταδοτικότητας (Contagion Theories).
- β. της σύγκλισης (Convergence Theory).
- γ. του αναφυόμενου/παροδικού κανόνα (Emergent - Norm Theory) και
- δ. του «παιχνιδιού» (Game Theory).

Για τις παραπάνω θεωρίες μπορούμε να πούμε, σε εντελώς γενικές γραμμές τα ακόλουθα:

Οι θεωρίες της «μεταδοτικότητας» που αναπτύχθηκαν από τους Le Bon Freud και Blumer δέχονται πως το πλήθος διακρίνεται για τον παραλογισμό του και πως ενώ τα άτομα που το αποτελούν όταν ενεργούν από μόνα τους είναι λογικά, μέσα στα πλαίσια του πλήθους όμως γίνονται και αυτά παράλογα. Το γεγονός του ότι τα άτομα ακολουθούν το πλήθος και γίνονται μέλη του είναι συνέπεια κάποιας συναισθηματικής σύνδεσης που έχουν με αυτό. Εξηγώντας τη διαδικασία εισόδου των ατόμων στο πλήθος ο Le Bon είπε ότι αυτή οφειλόταν στη μίμηση ή στον επηρεασμό τους από τρίτους, ο Freud είπε ότι αίτιο της ήταν η ταυτοποίηση (Identification) των ατόμων αυτών με τον αρχηγό (Leader) του πλήθους και ο Blumer την απέδωσε στη λεγόμενη «κυκλική αντίδραση» («Circular Reaction»). Σύμφωνα με τον Blumer κάτω από φυσιολογικές (κανονικές) περιστάσεις το άτομο ανταποκρίνεται στις κλήσεις για επικοινωνία, που

προέρχονται από τα άλλα άτομα, αφού πρώτα σκεπτόμενο λογικά τις εξετάσει και τις ερμηνεύσει. Στο πλήθος, όμως, ένα είδος αλυσιδωτής αντίδρασης αναπτύσσεται σταδιακά, που καθιστά τη λογική σκέψη αδύνατη. Τη διαδικασία αυτή ο Blumer την ονομάζει «κυκλική αντίδραση» (Circular Reaction) και τη θεωρεί σαν εκείνη με την οποία μπορεί να ερμηνευθεί η παράλογη συμπεριφορά του πλήθους.

Η θεωρία της σύγκλισης αναφέρει πως τα άτομα που τυχαίνει να έχουν κοινές κρυφές επιθυμίες και συμβαίνει να έχουν συγκεντρωθεί για κάποιο σκοπό, είναι δυνατό, εάν κάποιος αρχίσει τη δράση, να αγνοήσουν τις συνηθισμένες αναστολές τους και να επιδοθούν σε καταστροφές. Η συμπεριφορά τους αυτή στηρίζεται στη «σύγκλιση» των απόψεών τους προέρχεται, όμως, από παρορμήσεις που καθέναν στο πλήθος είχε κρυμμένες μέσα του.

Η θεωρία του αναφυόμενου/παροδικού κανόνα υποστηρίζει πως σε εξαιρετικές περιπτώσεις ένα πλήθος μπορεί να διαπιστώσει την ανεπάρκεια κάποιων κανόνων που αφορούν τη δική του συμπεριφορά για την αντιμετώπιση των περιστάσεων αυτών. Ίσως, να μην υπάρχει ενιαία άποψη ανάμεσα στα μέλη του πλήθους για το πώς πρέπει να διαμορφωθούν οι κανόνες της συμπεριφοράς του στις περιπτώσεις αυτές. Έτσι, τα μέλη του πλήθους θα πρέπει να φτιάξουν τους κανόνες αυτούς εκείνη τη στιγμή. Οι κανόνες αυτοί σχηματίζονται από την πλειοψηφία των μελών και η μειοψηφία συμμορφώνεται με αυτούς.

Η θεωρία του παιχνιδιού δέχεται πως η συμπεριφορά του πλήθους δεν είναι παράλογη, πως τα πλήθη δεν αποφασίζουν συλλογικά ακόμα και αν είναι «ενεργά» και πως οι αποφάσεις τους λαμβάνονται με γνώμονα τα κέρδη και τις ζημιές που θα αποκομίσουν από τις πράξεις τους. Ακόμα δέχεται πως πολλές από τις πράξεις που κάνουν τα πλήθη, το άτομο που συμμετέχει σ' αυτά θα ήταν διατεθειμένο και το ίδιο να τις κάνει, δεν ενεργούσε, όμως μόνο του γιατί φοβόταν για τις πιθανές συνέπειες που θα είχαν οι πράξεις του αυτές για το ίδιο. Καλυμένο και κρυμμένο, όμως, το άτομο μέσα στην ανωνυμία του πλήθους κάνει εκείνο, που είχε ήδη, αποφασίσει μόνο του, χωρίς να επηρεάζεται από κανένα. Σκεπτόμενα και ενεργώντας πολλά άτομα μαζί έτσι, μέσα στα πλαίσια του πλήθους αυξάνουν τις πιθανότητες να έχουν μόνο κέρδος και όχι ζημιές από τις πράξεις τους.

Με την ολοκλήρωση της σύντομης παράθεσης των θεωριών που ερμηνεύουν τα διάφορα είδη της συμπεριφοράς

του πλήθους, (βλ. περισσότερα για το θέμα αυτό: Meth Spencer: "Foundations of Modern Sociology" 3rd Ed. 1982 σελ. 491 - 513, Engl. Cliffe, IL), επαπόκειται στην εμπειρική έρευνα πλέον ο καθορισμός του ποια ή ποιες από αυτές που αναφέρθηκαν - ή ακόμα και κάποια άλλη ή άλλες νέες - είναι δυνατό να έχουν εφαρμογή σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

Ποιες είναι, όμως οι συνθήκες εκείνες που ευνοούν τη δράση του πλήθους;

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι βασική γιατί με αυτή θα γνωρίσουμε τους κοινωνικούς παράγοντες, η ενεργοποίηση των οποίων έχει σαν συνέπεια της όχι μόνο τη δημιουργία του πλήθους, αλλά ενδεχόμενα και τον προκαθορισμό της συμπεριφοράς του.

Είναι απαραίτητο, λοιπόν, να γνωρίζουμε την ταυτότητα τους για να μπορέσουμε με τον περιορισμό τους να ασκήσουμε τη σωστή προληπτική πολιτική.

Προς την κατεύθυνση αυτή το ευρύτερα χρησιμοποιούμενο κοινωνιολογικό μοντέλο, είναι αυτό που έχει διαμορφωθεί από τον Neil J. Smelser (βλ. σχετ. Smelser Neil J.: "The Theory of Collective Behaviour", New York, 1962). Σύμφωνα με το μοντέλο αυτό εάν πραγματοποιηθούν έξι (6) γενικές φύσης υποθέσεις (6 «εάν») τότε μπορεί να προσδιοριστεί το τελικό αποτέλεσμα, που θα είναι η εκδήλωση της δράσης του πλήθους.

Οι έξι υποθέσεις του μοντέλου του Smelser είναι οι ακόλουθες:

1. Εάν υπάρχει «δομική συντελεστικότητα» (Structural Condicioness). Η «δ.σ.» αναφέρεται στις συνθήκες εκείνες που κάνουν την εκδήλωση της συμπεριφοράς του πλήθους πιθανή αλλά, όχι και σπασθήποτε, αναγκαία.

2. Εάν υπάρχει «δομική ένταση» (Structural Strain). Η «δ.ε.» αναφέρεται σ' ένα πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί στο περιβάλλον των ενδιαφερομένων και είναι ιδιαίτερα σημαντικό γι' αυτούς.

3. Εάν υπάρχει εξάπλωση μιας «γενικοποιημένης πεποίθησης» (A generalized belief). Η «γ.π.» αποτελεί μια κοινή στους ενδιαφερόμενους άποψη πάνω σ' ένα πρόβλημά τους, η οποία τους καλεί να αντιδράσουν δυναμικά, για να πετύχουν τη λύση του.

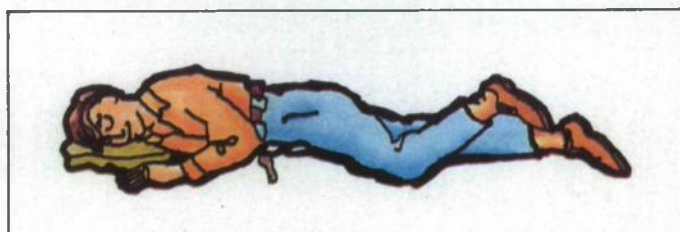
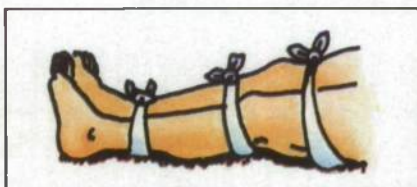
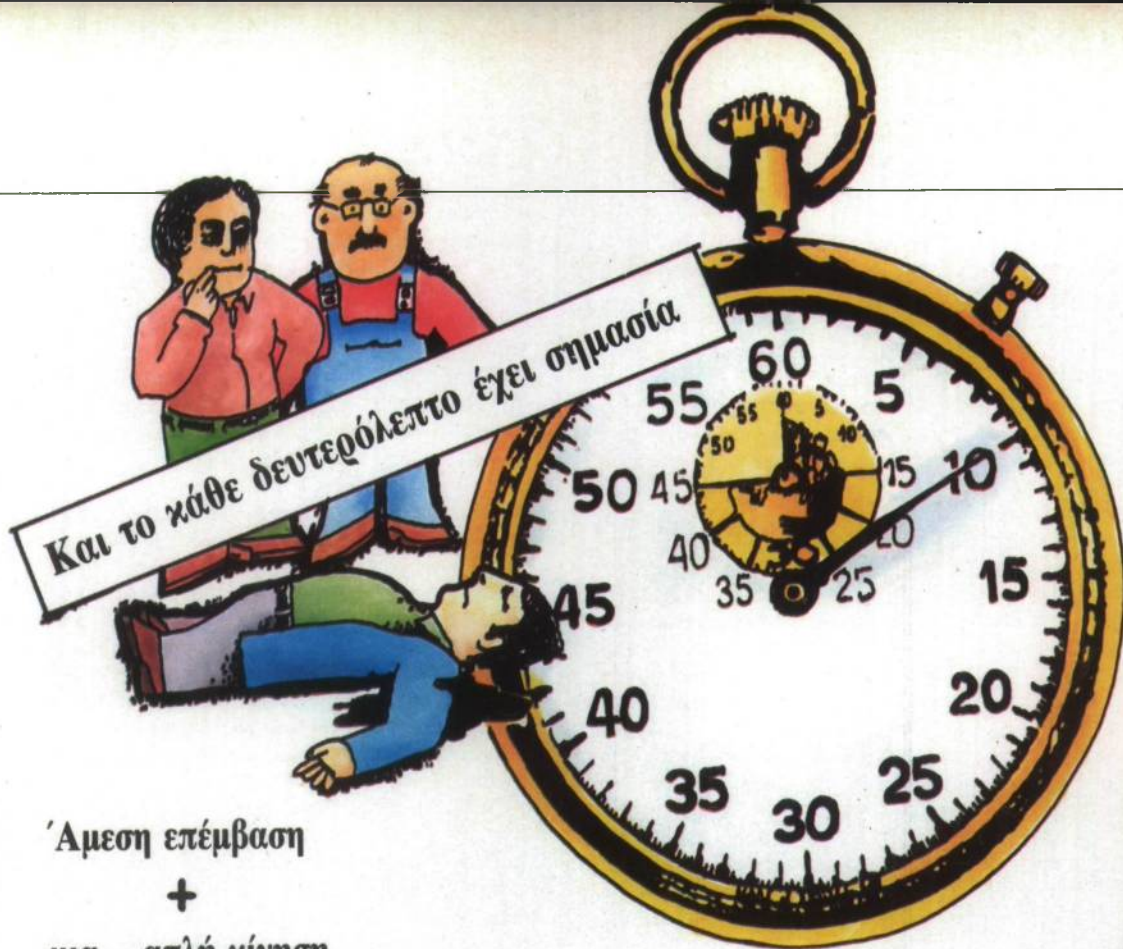
4. Εάν υπάρχει η «αφορμή» για την έκρηξη των παθών (Precipitating Factor). Η αφορμή αυτή μπορεί να δοθεί ή και να μη δοθεί ποτέ, αυτό είναι κάτι που είναι αδύνατο να προβλεφθεί σε κάθε περίπτωση.

5. Εάν υπάρχει «κινητοποίηση» των συμμετεχόντων για δράση (Mobilization for action). Εφόσον δοθεί η αφορμή, οι συμμετέχοντες πρέπει να πεισθούν να αναλάβουν δράση. Εδώ φαίνεται η συμβολή των αρχηγών (Leaders), οι οποίοι πρέπει με φωνές ή με οποιοδήποτε μέσο να πείσουν τους συμμετέχοντες ότι πρέπει να δράσουν γιατί «αδικήθηκαν». Η επιτυχία των αρχηγών στην προσπάθειά τους αυτή θα σημάνει και την έναρξη της συλλογικής δράσης.

6. Εάν δεν λειτουργήσουν οι μηχανισμοί του κοινωνικού ελέγχου (Operation of Social Control). Η ανυπαρξία του αντι-παράγοντα αυτού αποτελεί το κλειδί για την τελική εξέλιξη της επικείμενης συλλογικής δράσης. Πριν ή κατά τη διάρκεια της δράσης του πλήθους η αδυναμία των δυναμικών καταστολής δηλ. της αστυνομίας, να την εμποδίσει ή να τη σταματήσει έγκαιρα μπορεί να οδηγήσει στην ολοκλήρωσή της.

Η ύπαρξη και των έξι αυτών παραγόντων διαδοχικά, χωρίς την παράλειψη κανενός από αυτούς δημιουργεί τη συλλογική δράση, την εκδήλωση δηλ. - πολύ πιθανό - της βίαιης συμπεριφοράς του πλήθους. Η απαραίτητη συμμετοχή και των έξι «εάν...» για να επέλθει το «... τότε ...» του μοντέλου του Smelser, αποτελεί και το τρωτό του σημείο μια και δεν είναι πάντοτε βέβαιη η διαδοχική παρουσία τους σε κάθε εκδήλωση ομαδικής - συλλογικής δράσης.

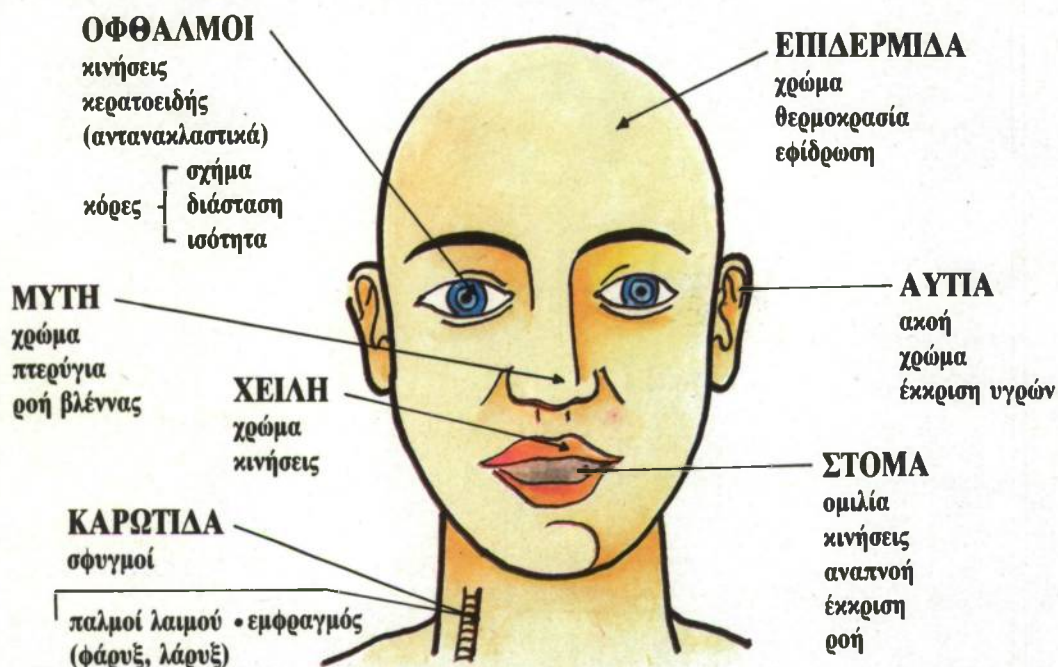

= Αποτελεσματικότητα

οδηγίες για διασωση και παροχη βοηθειων

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ

ΑΝΑΠΝΟΗ: ΟΞΥΓΟΝΩΣΗ – ΜΗ ΕΠΑΡΚΗΣ ΟΞΥΓΟΝΩΣΗ ΤΕΣΤ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΕΠΟΠΤΗΣ		
	ΜΥΤΗ ΣΤΟΜΑ	ΥΠΑΡΞΗ { Ελεύθερος (απουσία) ρυθμός
	ΘΩΡΑΞ ΚΑΙ ΥΠΟΓΑΣΤΡΙΟ – ΔΙΑΣΤΟΛΗ	ΟΨΗ – ΨΗΛΑΦΙΣΗ (πλάτος – συχνότητα)
	ΠΡΟΣΩΠΟ (όψεις)	ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ ΡΟΖ ΠΑΛ ΛΕΙΡΙΝΟ ΙΩΔΕΣ ΜΠΛΕ
	ΑΥΤΙΑ (λόβιον)	
	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΧΕΙΛΙΩΝ (μυκώδη)	
	ΠΤΕΡΥΓΙΑ ΜΥΤΗΣ	ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΤΕΡΥΓΙΑ ΙΔΡΩΜΕΝΑ
	ΝΥΧΙΑ	ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ (ΦΥΣΙΚΟΣ)
	ΚΟΡΕΣ ΜΑΤΙΩΝ	ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΦΩΣ ΔΙΑΣΤΟΛΗ

Ανάνηψη

Έμφραξη

Απελευθέρωση

Δύσπνοια: αναστρέψτε το κεφάλι – ελευθερώστε τις εισόδους αναπνοής

των αναπνευστικών εισόδων

Ψάξτε τα συμπτώματα της καρδιακής ανακοπής

Πάνω – αριστερά: ψηλάφηση της καρωτίδας

Πάνω – δεξιά: Κανονική κόρη οφθαλμού αριστερά
Διαπλατυσμένη κόρη οφθαλμού δεξιά

Συστολή της δεξιάς κόρης οφθαλμού

Παλμοί στην καρωτίδα

Μασσάζ στην καρδιά

Επαναφορά χρώματος επιδερμίδας

Διακοπή αναπνοής: εμφυσήστε 3 φορές

Υπαρξη σφυγμών: συνεχίστε
12 φορές το λεπτό

Μη ύπαρξη σφυγμών:
5 πιέσεις στο στέρνο για
κάθε εμφύσηση

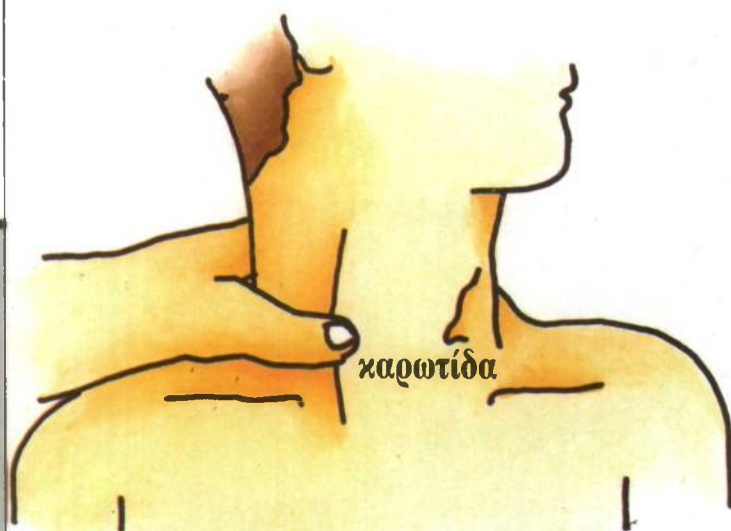
Μασσάζ στην καρδιά και
τεχνητή αναπνοή

Τεχνητή αναπνοή: Στόμα με στόμα ή
στη μύτη.

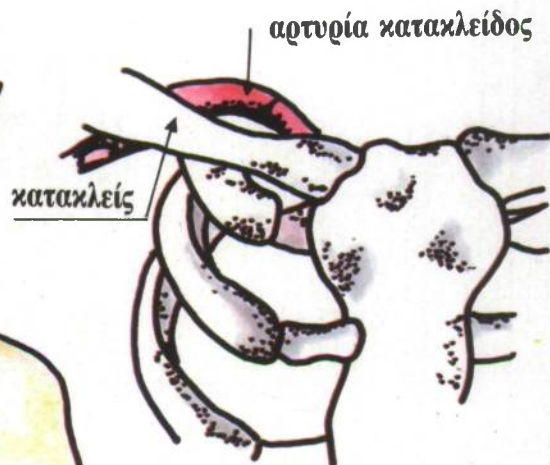

Οι 3 χρόνοι της καρδιοαναπνευστικής ανάνηψης:

1. Απελευθέρωση των αναπνευστικών εισόδων.
2. Τεχνητή αναπνοή.
3. Μασσάζ στην καρδιά.

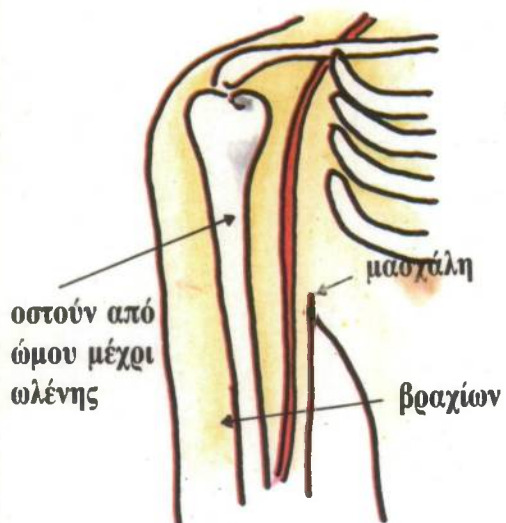

1 - ΣΗΜΕΙΟ ΣΥΜΠΙΕΣΗΣ

- ΣΗΜΕΙΟ ΣΥΜΠΙΕΣΗΣ

Σκαρίφημα της αρτηρίας που βρίσκεται κάτω από τον κλειδοχόκκο

Σκαρίφημα της ωμιαίας αρτηρίας

βραχίων - εσωτερική όψη

οστούν του μηρός

αρτηρία του μηρού

αρτηρία
μηρού

πτυχή ακρομηρίου
λαγόνιον οστούν

πτυχή ακρομηρίου

Επίδεσμοι

1. Κομμένη
αρτηρία

2. Απότομη
αιμορραγία

Επίδεσμος συμπιεστικός
για την αποφυγή των
οιδημάτων (πρηξίματα)

Επίδεσμοι για το
σταμάτημα της
αιμορραγίας

Το δέσιμο
γίνεται με τη
βοήθεια μιας
γραβάτας

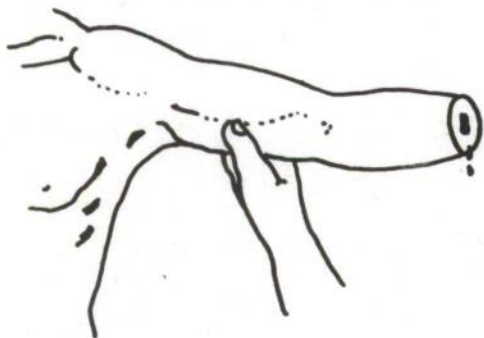

Κεφάλι χαμηλά – κουβέρτα –
ταμπέλα που περιέχει:

1. τα στοιχεία του τραυματία
2. το μέρος του σώματος που τραυματίστηκε
3. τη βοήθεια που του προσφέρθηκε

Ακρωτηριασμός χεριού

1. Σε περίπτωση ακρωτηριασμού χεριού κλείνετε αεροστεγώς το κομμένο τμήμα του χεριού μέσα σε ένα πλαστικό σάκκο. Ο σάκκος τοποθετείται για τη μεταφορά του μέσα σε παγάκια.

Πάνω στην αρτηρία του ακρωτηριασμένου χεριού ασκείται πίεση με τον αντίχειρα μέχρι να γίνει δέσιμο με συμπιεστικό επίδεσμο.

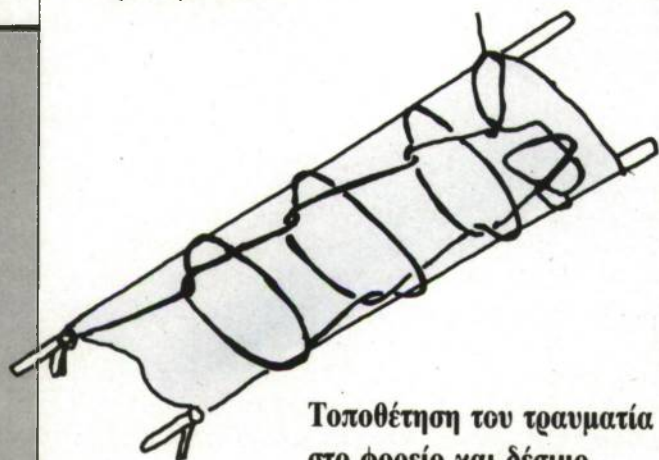
2. Συμβουλές για τον ακρωτηριασμό χεριού.

- όχι βαμβάκι
- όχι ιώδιο
- όχι αντισηπτικό
- όχι αντιβιοτικό
- όχι καφές ή αλκοόλ.

Ενεργήστε ταχέως – Κρατήστε την ψυχραιμία σας.

Μεταφορά των τραυματιών

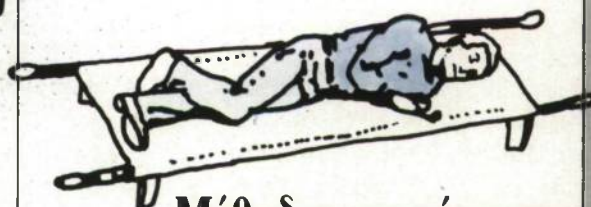
Τοποθέτηση του τραυματία
στο φορείο και δέσιμο

Απλή γέφυρα μεταφοράς
με τα χέρια

Βελτιωμένη γέφυρα μεταφοράς
με τα χέρια

Μέθοδος τεντώματος
και στρέψης του σώματος

Ολλανδέζικη γέφυρα μεταφοράς με
έξη χέρια - Τραυματισμός στην πλάτη

Κατακρεούργησε αστυφύλακα μπροστά σε 50... μάρτυρες

Πενήντα ζευγάρια μάτια παρακολούθησαν χωρίς να τολμούν ν' αντιδράσουν την αποτρόπαιη σφαγή του 33χρονου αρχιφύλακα Βασίλη Λελεντζή. Λίγα λεπτά πριν ο άτυχος αστυνομικός είχε πάει στο σπίτι του δολοφόνου του, του 49χρονου Μιχάλη Νικολάου υπάλληλου του ΟΤΕ και πατέρα έξη παιδιών στο χωριό Ζέλι Λαμίας. Είχε διαταγή να τον συλλάβει γιατί επιχείρησε να βάλει φωτιά στο πατρικό του σπίτι. Όπως καταθέτουν αυτόπτες μάρτυρες ο Νικολάου τα μεσάνυχτα της 29ης Οκτωβρίου πήγε στο χωριό του και άρχισε να καίει έπιπλα και είδη του πατρικού του σπιτιού. Αμέσως, οι κάτοικοι του χωριού ειδοποίησαν την Αστυνομία και σε λίγο έσπευσαν εκεί ο διοικητής του αστυνομικού σταθμού Καραποδίου Βασ. Κουλαρμάνης και ο αρχιφύλακας Λελεντζής. Ο τελευταίος, που δεν οπλοφορούσε όρμησε μέσα στο σπίτι και προτού προλάβει να κάνει ο,τιδήποτε δέχτηκε την επίθεση του Νικολάου. Με δυο μαχαιριές στο πρόσωπο τον έρριξε κάτω και στη συνέχεια τον κατακρεούργησε.

Όταν τον αποτελείωσε άρχισε να παίρνει αίμα από τις πληγές του αστυνομικού και να το ρίχνει στο πρόσωπό του. Ταυτόχρονα έβριζε την οικογένειά του και τους συγχωριανούς του με ακατονόμαστες φράσεις. Όταν συνήλθε από το αμόκ που τον είχε καταλάβει προσπάθησε να βάλει το σώμα του νεκρού στο ψυγείο και επειδή δεν χωρούσε το πέταξε σ' ένα χαντάκι.

Ο συνάδελφός του που είχε τρέξει για ενισχύσεις διαπίστωσε όταν γύρισε πως ήταν αργά. Γύρω στις 2 το πρωί τρεις αστυνομικοί ακινητοποίησαν και συνέλαβαν το δράστη.

Σύμφωνα με μαρτυρίες των συγχωριανών του ο Νικολάου είχε πολλά προβλήματα με την οικογένειά του και κατά το παρελθόν είχε νοσηλευθεί σε ψυχιατρική κλινική.

Όταν οδηγήθηκε στον εισαγγελέα αρνήθηκε να απολογηθεί. Είπε μόνο ότι λυπάται και πως μπερδεψε το θύμα με έναν από τους γιουούς του που είχε φιλονικήσει πρόσφατα.

Η σύλληψη του Ρωχάμη

Με το θέμα ασχολήθηκαν όλες οι εφημερίδες αφιερώνοντάς του περιγραφές, στοιχεία, και αρκετή... φιλολογία. Πρωτοσέλιδα, εκτεταμένα ρεπορτάζ και συνεντεύξεις φώτισαν όλες ή σχεδόν όλες τις πτυχές της ζωής και δράσης του κακοποιού.

Για την ιστορία αναφέρουμε και μεις το γεγονός, μια από τις σημαντικότερες αστυνομικές επιτυχίες του τελευταίου καιρού.

Σε γκαρσονιέρα πολυκατοικίας του Νέου Κόσμου (οδός Ρουμπέση 12), στον τέταρτο όροφο, καθισμένος σε μια καρέκλα και με τους συνεργάτες του Κώστα Κουτελιέρη και Μαρία Κουτσούμπα (που ήταν η νοικοκυρά της γκαρσονιέρας) να τον ενημερώνουν για τις κινήσεις των αστυνομικών, πιάστηκε ο Βαγγέλης Ρωχάμης.

Με αιφνιδιαστική και οργανωμένη επιχείρηση δεκάδες αστυνομικοί με πολιτικά με αλεξίσφαιρα γιλέκα και αυτόματα αφού περικύκλωσαν το σπίτι εφόρμησαν στη γκαρσονιέρα στις 5 το απόγευμα. Οι γείτονες αντιλαμβάνονται την αστυνομική κινητοποίηση και με

κομμένη την ανάσα παρακολουθούν την εξέλιξή της.

Κανένας τους δεν είχε αντιληφθεί ή υποπτευθεί πριν, πως στην γκαρσονιέρα της 20χρονης φοιτήτριας από την Καρδίτσα «φιλοξενούμενος» ήταν ο Ρωχάμης που είχε αποδράσει στις 7 Απριλίου από τις φυλακές Κορυδαλλού όπου κρατείτο. Στο διάστημα αυτό από τότε μέχρι και σήμερα κρυβόταν προσεκτικά, είχε οργανώσει τη συμμορία του και είχε διαπράξει ληστείες και κλοπές. Πριν δύο μήνες περίπου η σπείρα είχε ανταλλάξει πυροβολισμούς με αστυνομικούς στην Εύβοια και είχε επιτεθεί στα αστυνομικά τμήματα Χαϊδαρίου και Ανθούπολης.

Λίγες μέρες αργότερα συνελήφθη από την αστυνομία και ο Φούκας, από τους βασικότερους συνεργάτες του Ρωχάμη.

Του έκοψε το δάχτυλο

Την επίθεση του 29χρονου Ισπανού Χιέρο Καρετόν Μανουέλ δέχθηκε ο αστυφύλακας Νίκος Κούζουλος 33 χρόνων έξω από μπαρ του Πειραιά. Ο Ισπανός που διωκόταν για κλοπές έκοψε τον τένοντα του μεσαίου δακτύλου του δεξιού χεριού του αστυφύλακα με σιλήτο.

Ο αστυνομικός μαζί με συναδέλφους του έκαναν έρευνα στην περιοχή για κάποιον ύποπτο που εμπορευόταν ναρκωτικά.

«Δολοφονήθηκε στη βάρδιά του»

Νεκρός στην καρέκλα του, με δυο σφαίρες θρέθηκε δολοφονημένος ο πυροσβέστης στον υποσταθμό του Αιγάλεω τα ξημερώματα της 18ης Οκτωβρίου.

Το έγκλημα έγινε μέσα στο τηλεφωνικό κέντρο του Πυροσβεστικού Υποσταθμού που στεγάζεται στο γήπεδο Αιγάλεω, από την πλευρά της οδού Θηβών.

Ο 36χρονος πυροσβέστης Παυτελής Παπάζογλου ήταν νυχτερινός τηλεφωνητής από τις 1 η ώρα τη νύχτα έως τις 7 το πρωί. Υπηρεσία μαζί του εκτελούσαν και οι Πλάτσος και Διακάτος που κοιμόντουσαν στον α' όροφο του υποσταθμού. Ξαφνικά στις 3.43 οι δυο συνά δελφοί του άκουσαν δυο πυροβολισμούς και έντρομοι πετάχθηκαν στο παράθυρο, φοβούμενοι να κατέβουν στο τηλεφωνείο και φώναξαν σ' ένα ταξιτζή που περνούσε να τηλεφωνήσει στην Άμεσο Δράση γιατί «κάποιος πυροβολεί στο ισόγειο».

Οι αστυνομικοί όταν έφθασαν βρήκαν τον πυροσβέστη Παπάζογλου νεκρό και αιμόφυρτο στην καρέκλα πυροβολημένο στο κεφάλι στο αριστερό ζυγωματικό και στην κοιλιά με βολίδες από απλό 3θάρι όπλο. Ο θάνατος επήλθε ακαριαία.

Σύμφωνα με στοιχεία που προέκυψαν από την αυτοψία ο δολοφόνος πιθανότατα ήταν γνωστός του πυροσβέστη γιατί:

— Ο Παπάζογλου αιφνιδιάστηκε, δεν πρόλαθε ν' αντιδράσει και πυροβολήθηκε καθισμένος στην καρέ-

κλα και ενώ κρατούσε στο δεξί του χέρι το στυλό και το τηλέφωνο θρέθηκε ακουμπισμένο δίπλα από τη συσκευή.

- Απέναντί του και σε απόσταση ενός μέτρου θρέθηκε άλλη μια καρέκλα στην οποία πιθανότατα καθόταν ο δράστης και πρέπει να κουβέντιαζε με το θύμα.
- Στο δάπεδο βρέθηκαν δυο γόπες που σύμφωνα με μαρτυρίες συναδέλφων δεν ήταν δικές τους.
- Δεν βρέθηκαν ίχνη πάλης.
- Η φορά των τραυμάτων ήταν τέτοια που δείχνει ότι ο δολοφόνος στεκόταν με πρόσωπο προς την είσοδο του σταθμού ενώ ο Παπάζογλου με την πλάτη προς την είσοδο.
- Σύμφωνα με διαπίστωση του ιατροδικαστή το θύμα πυροβολήθηκε από απόσταση 5 εκ.

Στον τόπο του εγκλήματος έφτασαν ο γ.γ. του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης Π. Μορφωπός, ο αρχηγός του Π.Σ. Βασίλης Αλάμαρας, ο ατικάρχης Ν. Αρκουδέας, ο διοικητής και ο υποδιοικητής της Ασφαλείας κ.κ. Ζαφείρης και Μαραγιάννης κ.ά.

Η Ασφάλεια και το Ανακριτικό Τμήμα του Π.Σ. συνεχίζουν τις έρευνες γύρω από το έγκλημα.

Σαν «λοκατζήδες» της κοινωνικής ζωής

Έφθασε στο περιοδικό μας αργοπορημένα, αλλά το δημοσιεύουμε — παρά την ανεπικαιρότητά του — αφού αναφέρεται στη συγκινητική προσπάθεια της Αστυνομίας για την αντιμετώπιση της πυρκαγιάς του Λουτρακίου.

Το τετράημερο 3 - 6 Αυγούστου, λοιπόν, εκδηλώθηκε στη θέση Αγ. Ιωάννης Λουτρακίου, μεγάλη πυρκαγιά που κατέκαψε 12.000 στρέμματα δασικής και αγροτικής έκτασης και απείλησε την κοινότητα Περαχώρας, την πόλη και το γηροκομείο του Λουτρακίου, καθώς και

τα μοναστήρια Οσίου Παταπίου και προφήτη Ηλία.

Χάρη στις υπεράνθρωπες προσπάθειες των πυροσβεστών, της Πολιτείας, του Δήμου και των κατοίκων περιορίστηκαν οι κίνδυνοι και αποφεύχθηκε η απειλή μεγαλύτερης καταστροφής.

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που δημιούργησε η πυρκαγιά ήταν ο πανικός στην πόλη του Λουτρακίου που ειδικά τις παραθεριστικές περιόδους συγκεντρώνει πολλούς επισκέπτες και μαζί με τους κατοίκους φθάνουν περίπου τις 80.000 χιλιάδες. Όλοι αυτοί αιφνιδιάστηκαν και έσπευδαν με κάθε μέσο, ομαδικά και άτακτα, να εγκαταλείψουν την πόλη. Την ίδια ώρα, όμως, πολλοί κάτοικοι και τα οχήματα της Πυροσβεστικής προσπαθούσαν να μπουν μέσα σ' αυτήν για να βοηθήσουν στην κατάσβεση της φωτιάς και να μεταφέρουν όσους κινδύνευαν. Προς στιγμήν απειλήθηκε κυκλοφοριακό χάος. Ευτυχώς, τη λύση έδωσε με τη σωστά οργανωμένη αλλά και γεμάτη αυταπάρνηση παρέμβασή της η αστυνομική δύναμη που είχε έγκαιρα σπεύσει στο Λουτράκι.

Στην προσπάθειά της οφείλεται η ομαλή διακίνηση και προς τις δύο κατευθύνσεις, χωρίς χρονική καθυστέρηση, τραυματισμούς και μικροατυχήματα.

Για την ψυχραιμία, την μεθοδικότητα και την ακούραστη δράση της η πυροσβεστική και αστυνομική δύναμη σχολιάστηκαν ευνοϊκά από τον ημερήσιο Τύπο και δέχτηκαν τις ευχαριστίες της δημοτικής αρχής. Συγκεκριμένα σε πρωτοσέλιδο μονόστηλό της απογευματινή εφημερίδα και με τον τίτλο «Το καλό να λέγεται» έγραψε μεταξύ άλλων πως τα Σώματα Ασφαλείας σαν Λοκατζήδες της κοινωνικής ζωής βρίσκονται στο πλευρό του Λαού, σε κάθε χαρά ή λύπη του και χαράκτηρισε τη συγκεκριμένη ενέργειά τους στο Λουτράκι σαν πράξη αυταπάρνησης και ηρωισμού.

Σοκολάτα... νέου τύπου

Χασίς άριστης ποιότητας, βά-
ρους 60 γραμμαρίων, συσκευασμέ-
νο σε σοκολάτα κατείχε 30χρονος
Αρτινός, όταν πιάστηκε από την α-
στυνομία στα Εξαμίλλια Κορινθίας.
Ακόμα βρέθηκαν στην κατοχή του
και 140.000 δραχμές, πιθανά ει-
σπράξεις από την πώληση χασίς και
ο ίδιος οδηγήθηκε στον εισαγγε-
λέα.

Κι' όμως οι πυροσβέστες τον έπεισαν

Απελπισμένος αδυνατώντας να
δώσει λύση στα προβλήματά του
ένας 27χρονος ανεθασμένος στον
5ο όροφο πολυκατοικίας απειλούσε
ότι θα αυτοκτονήσει. Οι πυροσβέ-
στες όμως που έφτασαν έγκαιρα
ύστερα από ειδοποίηση των γειτό-
νων τον βοήθησαν να συνειδητο-
ποιήσει την κατάστασή του και να
ηρεμήσει αποτρέποντάς τον από
την λύση που είχε σκεφτεί.

Οι καρέκλες «κάψανε» καρεκλοποιό

Τη ζωή του μέχρι τώρα τη μοι-
ραζόταν με τις καρέκλες ο πενη-
ντάχρονος Απόστολος Γκούντας,
κάτοικος Θεσσαλονίκης, μια και ή-
ταν η δουλειά του.

Τελευταία όμως δοκίμασε να
εφαρμόσει μια νέα επαναστατική
μέθοδο, χάρη στην οποία θα τις
«κατασκεύαζε» χωρίς δεκάρα τσα-
κιστή. Πήγε σαν κύριος σε περι-
φραγμένη μάντρα βιοτεχνίας ξύ-
λου, έκλεψε 48 ψάθινες καρέκλες,
τις φόρτωσε στο φορτηγό του, αλλά
πριν προλάβει να θάλει μπρος και
να πανηγυρίσει την «επιτυχία» του,
τούρθε η καρέκλα στο κεφάλι.

Τα όργανα της Διεύθυνσης Α-
σφάλειας Θεσσαλονίκης, τον έπια-

σαν στα «πράσσα» και τον οδηγη-
σαν στον εισαγγελέα, όπου τον κά-
θησαν στην «καρέκλα» της Δικαιο-
σύνης να ακούσει την απαγγελία
της κατηγορίας του. Οι καρέκλες
επιστράφηκαν στον κάτοχό τους.

Διψούσανε για... δράση οι ανήλικοι αλογοκλέφτες

Τους ήρωες της οθόνης θέλη-
σαν, φαίνεται, να ενσαρκώσουν
τέσσερις ανήλικοι Θεσσαλονικιοί
και προτίμησαν να παίξουν «γουέ-
στερν» στις περιοχές της Πυλαίας.
Οι τρεις 16χρονοι Σ. Π. του Σ., Χ. Π.
του Α., Δ. Α. του Θ., και ο 14χρονος
Χ. Ι. του Θ., ξεκίνησαν για τη... με-
γάλη περιπέτεια, κλέβοντας τρία
άλογα από την αποθήκη - στάβλο
του Βλάση Γρούμπα 23 χρόνων
κτηνοτρόφου που βρίσκεται στο
τέρμα της ίδιας περιοχής. Οι αστυ-
νομικοί δεν άργησαν να βρουν τα
ίχνη των τεσσάρων νεαρών, που
αντιμετωπίζουν τώρα, σύμφωνα με
το νόμο, την κατηγορία της ζωο-
κλοπής, ενώ οι δύο απ' αυτούς και
της παράνομης οπλοφορίας, αφού
βρέθηκαν και κυνηγετικά μαχαίρια
στην κατοχή τους.

Τα τετράποδα όμως δεν βρέθη-
καν, παρά την υπόδειξή τους, γιατί
η περιοχή είναι δασώδης και ο εν-
τοπισμός τους απαιτεί χρόνο.

Ο νόμος για τους εμπρηστές

Σύμφωνα με το άρθρο 264 του
Ποινικού Κώδικα, ο εμπρησμός από
πρόθεση τιμωρείται με φυλάκιση
τουλάχιστον δυο ετών, αν από την
πράξη μπορεί να προκύψει κοινός
κίνδυνος σε ξένα πράγματα, κά-
θειρξη, αν προκύψει κοινός κίνδυ-
νος για άνθρωπο και τέλος με ισό-

βια κάθειρξη ή πρόσκαιρη τουλάχι-
στον δέκα χρόνων αν έχει υπάρξει
θάνατος.

Στην δε ποινή δεν προβλέπεται
μετατροπή ή αναστολή της ποινής,
σύμφωνα με το άρθρο 265 του ποι-
νικού κώδικα. Οι δε ποινές που
προβλέπονται για πράξεις εμπρη-
σμού από αμέλεια είναι φυλάκιση
ενός χρόνου και χρηματική ποινή
τουλάχιστον 10.000 δρχ., εκτός αν
η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με
άλλη διάταξη. Επίσης και στους ε-
μπρησμούς από αμέλεια δεν επι-
τρέπεται μετατροπή της ποινής.

«Είναι σωτήρες»

«Αφήστε με θέλω να πεθάνω»
ήταν η φράση του 23χρονου νεα-
ρού που αποπειράθηκε να αυτο-
κτονήσει από την τάρτανα αναγει-
ρόμενης οικοδομής στη γωνία των
δρόμων Μπότσαρη και Καρακάση
στη Θεσσαλονίκη.

Οι περαστικοί που τον είδαν ει-
δοποίησαν αμέσως την Πυροσβε-
στική Υπηρεσία που κατέφθασε με
τους άνδρες της και τα ειδικά για
τις περιπτώσεις αυτές οχήματα.

Μέσα σε λίγα λεπτά οι πυρο-
σβέστες, οι μοναδικοί σωτήρες στις
συγκεκριμένες περιπτώσεις, έπει-
σαν τον απελπισμένο νέο

πως πρέπει να ζήσει και έτσι
η επιχείρηση διάσωσης έληξε με
ευχάριστα αποτελέσματα.

Θύμα των τροχών

Σε τροχαίο ατύχημα κοντά στον
Ιππόδρομο έχασε τη ζωή του ο
20χρονος αστυφύλακας Τηλέμαχος
Κόκλας. Συγκεκριμένα η μοτοσι-
κλέτα του, την ώρα που κινιόταν
στη Λεωφόρο Ποσειδώνος βρέθηκε
μπροστά σε επιβατικό που οδηγού-
σε 18χρονος φοιτητής. Από τη σύ-
γκρουση τραυματίστηκε βαριά ο
αστυφύλακας που πέθανε δύο μέ-
ρες αργότερα στο νοσοκομείο.

Οι ειδήσεις από τη Θεσσαλονίκη γράφτη-
καν από τον αστυφύλακα Πέτρο Σαμάνδη που
υπηρετεί στη συμπτωτεύουσα.

ΚΙΛΚΙΣ

Οι αστυνομικοί του Α.Τ.Τ. Γουμένισσας είχαν μπει στο δρόμο των χασισοκαλλιεργητών από καιρό. Παρακολουθούσαν άγρυπνα, μέρα και νύχτα, τη φυτεία τους στην τοποθεσία «Ψαρού Μύλος», της αγροτικής περιοχής Γοργόπης Κιλκίς. Οι προσπάθειες των οργάνων της τάξης δεν άργησαν να καρποφορήσουν όταν, κάποιο απόγευμα, τους έπιασαν επ' αυτοφώρω να ποτίζουν τα «δέντρα». Πρόκειται για τον Κων/νο Δαγαλέα 56 χρόνων γεωργό και τον Βασίλειο Παμπουκάκη 37 χρόνων οικοδόμο, κάτοικους Βέροιας.

Η φυτεία περιβάλλονταν από ακαλλιέργητη έκταση, μέσα στην οποία φύονταν, περιμετρικά και σε μεγάλη ακτίνα, θάμνοι και δέντρα ύψους τουλάχιστον τριών μέτρων, σε τρόπο ώστε η φυτεία να μην είναι δυνατό να γίνει αντιληπτή από διερχόμενα από την περιοχή άτομα και να είναι σχεδόν αδύνατη η αποκάλυψή της.

Ο διοικητής και οι αστυνομικοί του Α.Τ.Τ. Γουμένισσας που συνέλαβαν τους καλλιεργητές.

Η φυτεία χασίς σ' όλο της... το μεγαλείο.

Την ώρα που συνελήφθησαν, οι δύο συντοπίτες καλλιεργητές, περιπολούνταν τα δέντρα και μαζεύαν την ινδική κάνναβη.

Από τους αστυνομικούς κατασχέθηκαν 40 φυτά σε πλήρη ανάπτυξη ύψους 1,50 έως 2,70 μέτρων, 18 φυτά ξερριζωμένα και αποξηραμένα και 5 φούντες συσκευασμένες σε ισάριθμα πακετάκια περιτυλιγμένα με χαρτοπετσέτες.

Στη συνέχεια ερευνήθηκε το Ι.Χ. φορτηγό αυτοκίνητο που χρησιμοποιούσαν οι δράστες για να κινούνται και να μεταφέρουν τα απαραίτητα εργαλεία με τα οποία καλλιεργούσαν τη φυτεία. Σ' αυτό ανακαλύφθηκε ένα πιστόλι αερίου με 7 φυσίγγια αναισθητικού αερίου που επίσης κατασχέθηκε μαζί με το αυτοκίνητο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

ΠΕΥΚΗΣ

Εγκληματικότητα ΠΕΥΚΗ: Το σταυροδρόμι;...

Αργά και διατακτικά στην αρχή, ταχύτερα και πιο αποφασιστικά στα επόμενα βήματα, η εγκληματικότητα στη χώρα μας άρχισε και συνεχίζει να αυξάνεται και να ξεδιπλώνεται σαν ένας τεράστιος, φονικός επικίνδυνος ι-νας, κινωμένο και ατομικά, διαχε-σμός αράχνης, έτοιμος να αγκαλιάσει μια γενιά που λαχναρίζει μ' αγωνία, αναζητώντας το δρόμο της μέσα στο μέλλον...

Μια γενιά που ψάχνει διεξόδους, κάθε είδους, όπως βία, ναρκωτικά, «κόντρες», «μπούδες» στα μαγαζιά, βιασμούς, τραγούδια στο... φεγγαρό-φωτο για να απαλλαγεί από τα βιωμα-τά της, κινωμένο και ατομικά, για να ξεψάψει βίαια και παρόνομα, διαχε-τίζοντας δυναμισμό σε εύκολες, κερ-δοφόρες, παρόνομες επιλογές.

Η εγκληματικότητα, ιδιαίτερα στους νέους, υπάρχει. Είναι μια διαπί-στωσις: Όμως, αλίμονο εάν, εφόσον κάναμε αυτή τη διαπίστωσις, συνεχί-σουμε αδιάφοροι να πίνουμε ευαισθη-δητα τον πρωινό μας καφέ...

Η Πεύκη είναι ένα εξελισσόμενο βόρειο προάστιο. Η παλιά, γραφική Μαγκουφάνα, με τα εξοχικά σπίτια και τις βίλες, τα δάση της, τις ταβερνού-λες της, τους χωματόδρομους και τους Μικρασιώτες πρόσφυγες, τους α-πλους μεσοκατοικημένους και τους ε-πιχειρηματίες που την έκαναν τόπο διαμονής τα καλοκαίρια, άλλαξε και αλλάζει εξακολουθητικά. Είναι κοινωνικο-πολιτιστικός νόμος.

Σήμερα, υψώνονται πολυτελείς πο-λυκατοικίες στους δρόμους του προά-στιου. Τα μαγαζιά πληθύνονται κάθε μήνα.

Η κοινότητα έγινε δήμος. Ίσως να ετοιμάζεται στο μυαλό κάποιου επι-χειρηματία κάποιο τρίτο εμπορικό κέ-ντρο.

Από άλλα μέρη ανέβηκαν ετεροδη-μότες και κατοικούν μόνιμα στην Πεύ-κη. Υπάρχουν φωτα στους δρόμους και οι επιτηρητές των καταστημάτων και οι επιτηρητές και μοντέρνες. Στο είναι πολύχρωμο και μοντέρνο. Στο προάστιο μπαίνουν όλοι και περισσό-τερα συστήματα... συναγερμού σε μαγαζιά και σπίτια...

Το προάστιο γίνεται όλο και πε-ρισσότερες κλοπές, διαρρήξεις, κλο-πές αυτοκινήτων...

Η εγκληματικότητα κάνει επίσκεψη στην Πεύκη μας. Πόσο θα μείνει; Από την Πεύκη περνάνε οι δρόμοι για το Μαρούσι, την Κηφισιά, το Ηρά-κλειο, τη Νέα Ιωνία, τη Μεταμόρφω-ση... Είναι ένας σιμκοινωνικός κόμ-βος, που συνδέει μεγάλα προάστια. Αυτός είναι ένας από τους λόγους που το συγκοινωνιακό είναι ζωτικό

πρόβλημα για το Δήμο κι έτσι πρέπει να αντιμετωπίζεται.

Η Πεύκη είναι το ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ

Σημείο... συνάντησης και σημείο... εκκίνησης. Από τους δρόμους της μπορεί και περνούν όλοι πάνε να... «δουλέψουν» τα βράδια στα γειτονικά προάστια.

Θάνατι μήπως, «μαύρο χιούμορ» αν πούμε ότι, εάν κάποιος ανοίξει ένα μπαρ στην κεντρική λεωφόρο της Πεύκης, θα πετύχει αίγλη...

Θάνατι μήπως, ήλθιο, να πούμε ότι, στο άμεσο ή μεσοπρόθεσμο μέλλον, η Πεύκη μπορεί να εξελιχθεί σε... Γλυφάδα των Βορείων Προαστίων;

Περπατήσαμε στους δρόμους της Πεύκης αρκετές φορές, ξεκινώντας στις 2 το πρωί και τελειώνοντας τον περίπατο λίγο πριν χοράζει. Την... προδοτική σιωπή της διέκοπταν τα γαυγίσματα των ακύλων στις αυλές ή στις βεράντες, τα μορσάρματα των μοτοσυκλετών, από 50 μοτοσυκλικά και μοτοσυκλικά κάποιο αυτοκινήτου, το τραγούδι του γρύ-λου...

Στην άκρη ενός δρόμου, μέσα στο σταματημένο αυτοκίνητο, ένα ζευγάρι αγκαλιόζεται... Στον επόμενο δρόμο, η πόρτα ενός μαγαζιού είναι παραβι-αμένη με λαστά... Σε κάποιον άλλο δρόμο, δυο νεαροί «μπουέριδες», ο-πως μάθαμε από τις εφημερίδες, έ-ναν σπίτι και ευτυχώς, έγιναν αντιλη-πτοί και τους έπιασαν οι αστυνομί-κες...

Σε μια διασταύρωση τρεις-τέσσερις νεαροί... ξεπεζέμενοι από τις μηχανές, κουβεντιάσουν ζωηρά και ασπαστούν απότομα μόλις μας αντι-λαμβάνονται...

5 το πρωί. Ένας φορτηγατζής ξε-σπώνει τη μηχανή και καπνίζει το πρώτο τσιγάρο της μέρας.

Μια κοπέλα προχωράει βιαστικά και τα τακούνια κάνουν θόρυβο στην ασφάλτο, ένα θόρυβο που την καθυ-συχάζει... Πάει στη στάση να πάρει το πρώτο λεωφορείο. Κάποιος κόκορας (υπάρχουν ακόμα στην Πεύκη) υπο-δέχεται την καινούργια χαράυνη... Εί-ναι η σιωπή πριν από τις φωνές του ηλθούς που ξυπνάει...

Επιστρέφουμε

Κόναμε αρκετούς τέτοιους περιπά-τους. Οι εφημερίδες την επομένη, στα τους. Η σε ειδικό ρεπορτάζ, έγρα-φε «Πεύκη» ή σε ειδικό ρεπορτάζ, έγρα-φε για διαρρήξεις, κλοπές αυτοκινή-των, παραβιάσεις σπιτιών.

Κάποιοι «δουλέψαν» σιωπηλά, ένα-δυο δρόμους ίσως, από εκεί που βρισκόμασταν εμείς...

Τα γεγονότα πέρασαν στ' αστυνο-μικό δελτία. Στις στήλες των εφημερί-δων. Στις συζητήσεις των καφενείων. Στις συνεδριάσεις ίσως, των τοπικών συλλόγων και του δημοτικού συμβου-λίου. Στα ταμεία ή τους πάγκους των καταστημάτων. Στις ανησυχίες των νοικοκυριών...

Λέμε: Η εγκληματικότητα χτύπησε, χτυπάει, θα ξαναχτυπήσει. Τίποτα δεν τελειώνει με μια, δυο, περισσότερες συλλήψεις. Κανείς δεν μπορεί να πει ότι η αστυνομία δεν κάνει το καθήκον της, ότι η περιπολία δεν περιπο-λίζει, ότι οι φορείς δεν ανησυχούν. Η λούνη, ότι οι φορείς δεν ανησυχούν. Η επαγρύπνηση, η περιπολία, τα διάφο-ρα μέτρα του δήμου (φωτισμός κ.λπ.) είναι γεγονότα... Προς Θεού! Δεν ζάμε υπεύθυνους. Προς Θεού! Δεν κατηγορούμε κανένα. Προς Θεού! Α-νησυχούμε!

Ο ιαός της οργανωμένης εγκλημα-τικότητας αιωρείται πάνω από την πό-λη μας, τα σπίτια μας, τις περιοχές ύ-πνου, τα κεφάλια μας. Ο ονειρικός ύ-πνος, μπορεί να μετατραπεί σε επιλη-πτική αγρύπνια...

Η Πεύκη είναι σταυροδρόμι. Οι πα-ράνομοι είναι ξένοι. Είναι... γείτονες; (δηλ. από γειτονικά προάστια). Είναι ντόπιοι; Πώς δουλεύουν; Μόνοι ή σε συμμορίες; Ποιοί... τους κατευθύνουν; Ποιοί δέχονται να αγοράσουν τα προϊόντα των νυχτερινών τους επιχει-ρήσεων; Είναι ασημασμένοι ή «κα-θαροί» ακόμα;

Πρόκειται για φιλο-ερασιτέχνες ή για «περπατημένους» πρώην τράφε-ρους του... Κορυδαλλού; Ποτε και πού θα ξαναχτυπήσουν; Πόση ασφάλεια προσφέρουν τα συστήματα συναγερ-μού;

Χαμογελάτε, ίσως αυτή τη στιγμή. Λέτε πως, ίσως, βλέπουμε πολλές α-στυνομίες τσινίες... Πως υπερβάλ-ουμε... Πως ανησυχούμε υπερβολι-κά. Πως έχουμε φαντασία! Μπορεί... Δεν ξεκινάμε πως μέσα από τα τρα-γούδια των «παιδιών των λουλου-διών» γεννήθηκε το LSD και εξελί-χθηκε σε κοκοίνο-μανία...

... Μα εδώ δεν είναι Αμερική... Δεν είναι Ευρώπη... Δεν είναι Σόχο, Χάρλεμ, Μονμάρτη... Πιθανόν να προσθέσετε...

Ναι, δεν είναι... ακόμα... Και ορι-σμένα κοκοίνο-σχεδία, ευελπι-στούν ότι θα... γίνει...

Τι πρέπει να κάνουμε; ΝΑ ένα ερώ-τημα, που νομίζουμε πως χρειάζεται να μας απασχολήσει όλους, τον καθέ-να ξεχωριστά και όλους μαζί.

Ζούμε στο ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ... Όσο κι αν τους εγκρίνουμε ή όχι, όσο κι αν συμφωνούμε ή διαφωνούμε, νέοι τρόποι ζωής δημιουργούνται ή δια-μορφώνονται... Καιρός να διαλέξουμε: Θα ζήσουμε προσαρμοσμένοι ή απεσαρμμένοι σ' αυτούς; Θα ζήσου-με σαν... ρομαντικοί νεοέλληνες κου-βαλώντας ελλοττώματα κι αρετές αιώ-νων, ή σαν ρεαλιστές Ευρωπαίοι ικα-νών να ζήσουν το θετικό, ή απολαμβά-νουν το όμορφο και να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά το κακό;

Ας το σκεφτούμε κι ως μην αδιαφο-ρήσουμε...

Τα παιδιά μας μεγαλώνουν

ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΕΛΕΓΧΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΟΧΑΙΑ ΛΑΜΙΑΣ

Εκτεταμένοι έλεγχοι από Αστυνομικούς της Τροχαίας Λαμίας, έγιναν τις νυκτερινές ώρες της Πέμπτης προς Παρασκευή σε διάφορα σημεία της πόλης σε αυτοκίνητα Ι.Χ., ταξί, μοτοποδήλατα και μοτοσυκλές.

Συνολικά ελέγχθηκαν 120 τροχοφόρα και διαπιστώθηκαν 28 παραβάσεις.

Συγκεκριμένα σε 12 οδηγούς μοτοποδηλάτων επιβλήθηκε πρόστιμο για πρόκληση υπερβολικών θορύ-

βων.

Σε 11 οδηγούς αυτοκινήτων, μοτοποδηλάτων και μοτοσυκλετών επιβλήθηκε πρόστιμο για αντικανονικά φώτα ή έλλειψη αυτών.

Σε 4 οδηγούς αυτοκινήτων επιβλήθηκε πρόστιμο γιατί δεν είχαν μαζί τους τις άδειες οδήγησης και κυκλοφορίας.

Τέλος σ' έναν οδηγό ταξι επιβλήθηκε πρόστιμο γιατί δεν είχε εφοδιαστεί με ειδική άδεια που προβλέπει ο νόμος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι έλεγχοι αυτοί εντάσσονται σ' έναν ευρύτερο προγραμματισμό της Τροχαίας που θα υλοποιηθεί με συγκεκριμένες ενέργειες και διαρκείς ελέγχους σ' όλη την διάρκεια του τρέχοντος μηνός αλλά και του επόμενου.

Χαρακτηριστικά, ανώτερα στέλεχος της Αστυνομίας, έλεγε χθες «ότι οι έλεγχοι από "δω" και πέρα θα είναι πιο αυστηροί και τακτικοί και καλό θα είναι κάθε επίδοξος παραβάτης των νόμων να λαμβάνει και αυτός τα δικά του μέτρα».

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

Συνελήφθησαν για αρχαιοκαπηλία

Από άνδρες του Τμήματος Ασφαλείας της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πιερίας συνελήφθησαν οι 1) Μαρίνος Βασιλείος του Κωνσταντίνου 28 ετών κάτοικος του Πτολεμαΐδος, χειριστής μηχανήματος έργων και 2) Τσούσουγλου Χριστόφορος του Υπατίου 23 ετών κάτοικος Πελαργού Φλωρίνης, οδηγός φορτηγού αυτοκινήτου διότι περί ώρα 11.00 κατέληφθησαν επ αυτοφώρω στον πε-

ρίβολο του Σιδηροδρομικού Σταθμού Κατερίνης να μεταφέρουν προς πώληση τέσσερις παλιές εικόνες ένα ασημένιο Αγιοπότηρο και ένα Ιερό Ευαγγέλιο. Σύμφωνα με μία πρώτη εκτίμηση αγιογράφου καθ' ύλην της πόλης μας οι εικόνες παριστάνουν η α) την Παναγία με τον Χριστό διαστάσεων 0,25Χ0,31 και είναι έργο λαϊκής τέχνης του 1850-1900 μ.Χ. η β) την Δέηση (ή Παναγία, ο Χρι-

στός και ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος) διαστάσεων 0,25Χ0,33 έργο της Κρητικής Τέχνης του 1800 μ.Χ. περίπου, η γ) την Παναγία των Ρόδων διαστάσεων 0,25Χ0,33 των αρχών του αιώνα μας και η δ) ασημένια εικόνα του Αγίου Αθανασίου από την οποία λείπει η κεφαλή, έργο λαϊκής τέχνης. Το Άγιο Ποτήριο είναι ασημένιο ξενικής προελεύσεως (Σέρβικο ή Ρώσικο). Το Ιερό Ευαγγέλιο είναι βυζαντινής γραφής και τυπώθηκε γύρω στα 1700 περίπου. Οπως ισχυρίστηκε ο πρώτος των δραστών τα αντικείμενα αυτά τα είχε από την γιαγιά της γυναίκας του, πράγμα το οποίο ερευνάται από την Υπηρεσία μας.

Ο ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟΣ

της παιδαγωγού
Βαγγελιάς Κουτούζου

Με τον όρο «οικογενειακός αστερισμός» η σύγχρονη παιδαγωγική θέλει να δείξει ότι όπως στους ουράνιους αστερισμούς κάθε αστέρι, (άτομο), κρατάει τη δική του ιδιαίτερη και ξεχωριστή θέση και καθορίζει την τροχιά του ανάλογα με τη θέση και την τροχιά των άλλων αστεριών, έτσι και στην οικογένεια, το κάθε μέλος κατέχει μια ιδιαίτερη και ξεχωριστή θέση και στάση απέναντι των άλλων (γονιών και αδελφών).

Το είδος της θέσης που θα επιλέξει το άτομο εξαρτάται από την στάση των άλλων, και από την εκτίμηση που κάνει το ίδιο άτομο αυτών των στάσεων, απ' τη μια, και από τις δικές τους δυνατότητες απ' την άλλη.

Κάθε παιδί έχει τη δική του θέση μέσα στην οικογένεια και αντιμετωπίζει κάθε τι που συμβαίνει από τη δική του σκοπιά. Σύμφωνα μ' αυτό οι ομοιότητες γενικής συμπεριφοράς εξηγούνται από την οικογενειακή ατμόσφαιρα, και ο οικογενειακός α-

στερισμός συντελεί στις διαφορές ανάμεσα στα παιδιά. Το δεύτερο παιδί βλέπει τα πράγματα διαφορετικά απ' το πρώτο. Η ανάπτυξη ανταγωνισμού ανάμεσα στα αδέρφια επηρεάζει σημαντικά την προσωπικότητα. Συμβαίνει πολλές φορές το εξής: όταν ένα παιδί έχει πετύχει σ' έναν τομέα, ένα άλλο αποθαρρύνεται ή αποτυγχάνει στον ίδιο τομέα. Έτσι ένα ακατάστατο παιδί βρίσκεται πάντα στη σκιά ενός άλλου παιδιού που τακτοποιεί τα πράγματά του.

Η οικογένεια ξεκινάει από την μητέρα και τον πατέρα. Με τον ερχομό του παιδιού καθορίζονται οι σχέσεις γονιών - παιδιού. Καθορίζονται οι παροχές και οι αποδοχές. Δημιουργούνται συμμαχίες και ανταγωνισμοί. Συχνά ο ένας από τους δύο γονείς συμβαίνει να βρίσκεται με το μέρος του παιδιού και σε αντίθεση με τον άλλον. Αυτές τις συμμαχίες τις δημιουργεί συνήθως το παιδί και τις επιβάλλει στους γονείς με τη συμπεριφορά του.

Η γυναίκα με τον ερχομό του παιδιού εκτός από τον ρόλο της συζύγου έχει και τον ρόλο της μητέρας. Οι δύο αυτοί ρόλοι είναι διαφορετικοί. Ο ερχομός του παιδιού δημιουργεί νέες προοπτικές στις σχέσεις μεταξύ των συζύγων. Η προσοχή που δίνουν οι γονείς στο παιδί σημαίνει γι' αυτό: «Δέχομαι απ' τους άλλους». Έτσι οι γονείς προσφέρουν, μερικές φορές η μητέρα περισσότερα γιατί το απαιτεί η θέση της, και ανάμεσα σ' αυτούς τους τρεις αναπτύσσονται σχέσεις όπου ο ένας προσφέρει και ο άλλος δέχεται.

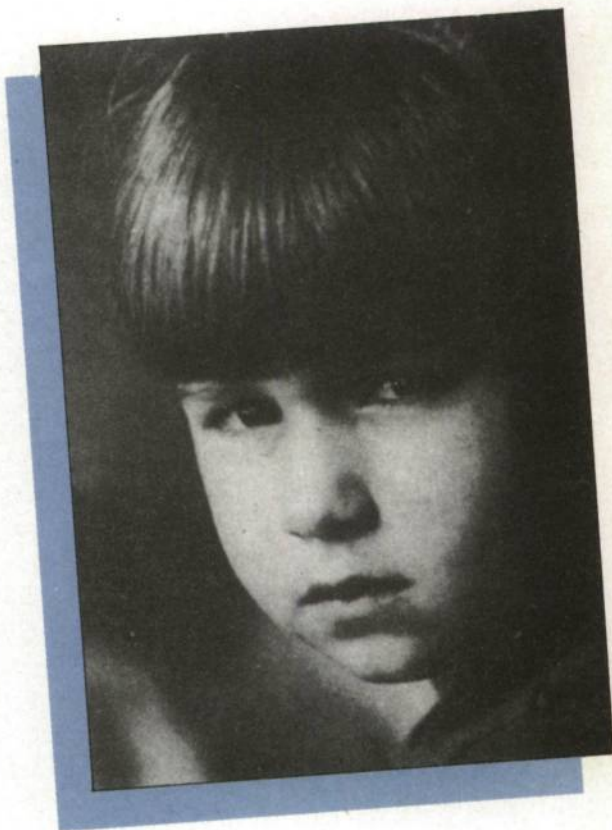
Μπορούμε να περιγράψουμε τη θέση των παιδιών στην οικογένεια με βάση τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

Το πρώτο παιδί, που για κάποιο χρονικό διάστημα είναι μοναχοπαιδί. Απολαμβάνει την αγάπη και την προσοχή όλων. Είναι ο άρχοντας της οικογένειας. Αργότερα με τον ερχομό του δεύτερου παιδιού εκθρονίζεται ξαφνικά. Διακατέχεται τότε από το άγχος να κρατήσει τα προνόμια της μοναδικότητάς του. Αντιλαμβάνεται πως τώρα βρίσκεται σε αγώνα δρόμου. Πίσω του τρέχει κάποιος άλλος, κι' έτσι αυτό διπλασιάζει τις προσπάθειές του. Προσπαθεί μ' όλες του τις δυνάμεις να γίνει κάτι περισσότερο απ' ό,τι είναι, να κρατήσει την πρώτη θέση. Αν αυτές οι προσπάθειες δεν φέρουν αποτέλεσμα προσπαθεί να σπρώξει το δεύτερο παιδί προς τα πίσω. Του θάζει τρικλοποδιές, το υπερπροστατεύει. Κάνει πράγματα για 'κείνο, για να το κάνει ανίκανο. Αν πάλι δεν καταφέρει τίποτα τότε παραιτείται. Αισθάνεται εκθρονισμένο. Γίνεται ανεύθυνο. Σταματάει να κάνει πράγματα που ήδη ξέρει δηλώνοντας ανικανότητα. Πολλά παιδιά ενώ τρώνε κανονικά μόνα τους και γενικά αυτοεξυπηρετούνται με τον ερχομό του δεύτερου παιδιού ζητούν να πιούν γάλα με το μπιμπερόν, να φάνε αλεσμένες τροφές, να φοράνε πάνες, συμπεριφέρονται δηλαδή όπως το μωρό. Μ' όλες αυτές τις συμπεριφορές δημιουργεί προβλήματα και συνεχώς χειροτερεύει. Εφ' όσον δεν μπορεί να είναι ο καλύτερος με θετικό τρόπο, ίσως αποφασίσει να είναι ο χειρότερος. Είναι κι' αυτό μια άλλη μορφή πρωτιάς.

Στις περιπτώσεις που το πρώτο παιδί εκδηλώνει τη ζήλεια του για το δεύτερο (μωρό) ο ρόλος των γονιών είναι πολύ σημαντικός. Μπορούν να το εμποδίσουν να πετάξει το αυτοκινητάκι στο κεφάλι του μικρότερου αδελφού του που είναι μωρό, βεβαιώνοντάς το με κάποιο τρόπο ότι η ζήλεια που αισθάνεται είναι κάτι το φυσικό και όχι ένδειξη κάποιας διαστροφής.

Το δεύτερο παιδί. Αυτό αντιμετωπίζει κάποιον που πάντα προηγείται. Ανακαλύπτει τη θέση του,

πως είναι το «μωρό» της οικογένειας. Η θέση όμως αυτή έχει για το δεύτερο παιδί διαφορετική σημασία από ότι για το πρώτο, εξ' αιτίας της παρουσίας ενός άλλου παιδιού. Το δεύτερο παιδί θα προσπαθήσει να πετύχει εκεί που το πρώτο έχει αδυναμίες.

Θα αγωνιστεί να καταλάβει μία θέση σε τομείς που το πρώτο έχει αποτύχει, δηλαδή μια κενή θέση. Ίσως νιώσει και ανεπαρκές επειδή δεν μπορεί να φτάσει το μεγαλύτερό του αδελφό. Ίσως πάλι γίνει πιο επιθετικό ή πιο παθητικό, πιο εξαρτημένο, πιο κοινωνικό ή πιο αυτάρκες. Αν το πρώτο έχει αποθαρρυνθεί θα αγωνιστεί για τα πρωτεία. Αυτές οι διαφορετικές θέσεις διαμορφώνουν και τη διαφορά στο χαρακτήρα μεταξύ των παιδιών. Δεν αρκεί ένα παιδί να θέλει να ανήκει στην οικογενειακή ομάδα. Πρέπει (θέλει) να βρει μια θέση δική του σ' αυτήν.

Με τον ερχομό ενός τρίτου παιδιού στην οικογένεια το δεύτερο γίνεται μεσαίο.

Το μεσαίο παιδί είναι εκείνο που έχει τις μεγαλύτερες δυνατότητες να εξελιχτεί ομαλά. Έχει δεχτεί τη θέση του από την αρχή και είναι πιο κοντά στο πνεύμα συνεργασίας». Ωστόσο διακρίνεται από πνεύμα άμιλλας και προοδευτικότητας. Η στάση του και πάλι εξαρτάται από τη στάση των αδελφών του (κατά πόσο θα τον πολεμήσουν και δεν θα τον

σπρώξουν προς τα πίσω).

Παρ' όλες τις δυνατότητες μεγαλύτερης εξέλιξης που υπάρχουν αισθάνεται άσχημα, γιατί χάνει την ιδιαίτερη προσοχή του μικρότερου που είχε μέχρι τώρα. Πιέζεται ανάμεσα στα δύο αδέρφια του, γίνεται ένα σάντουιτς. Νιώθει πιεσμένο από τα δικαιώματα και τα προνόμια του πρώτου και του μωρού.

Μπορεί να αναπτυχθεί θετικά ή αρνητικά. Πολλά θα εξαρτηθούν από τον τρόπο που θα του φερθούν οι γονείς.

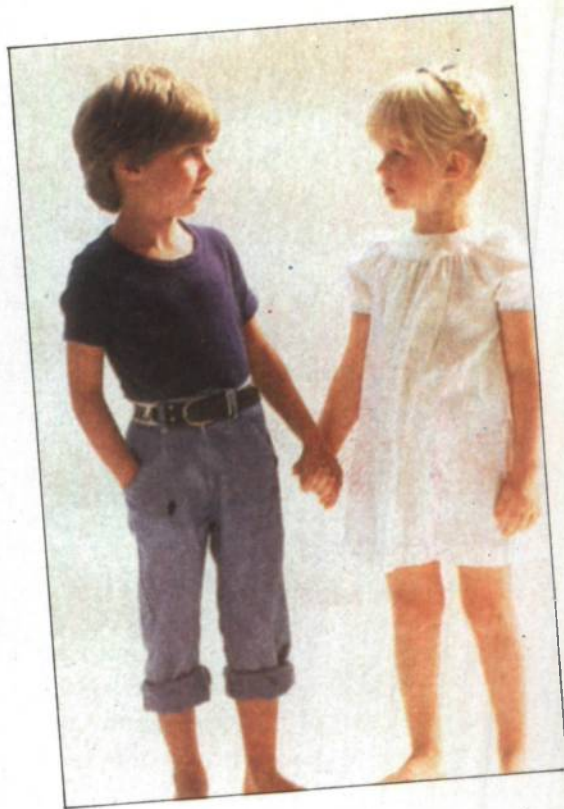
Αν αισθανθεί πως δεν τα καταφέρνει τότε μπορεί να νιώσει ότι ο κόσμος είναι άδικος και να αναπτύξει αργότερα πάθος με τη δικαιοσύνη, ή ίσως αποφασίσει να ξεπεράσει την «μειονεκτική» θέση του. Αυτό το παιδί ενδιαφέρεται υπερβολικά για την τήρηση των κανόνων. Είναι πολύ πιθανό όταν μεγαλώσει να γίνει δικαστικός, δικηγόρος κλπ.

Το μικρότερο παιδί, επειδή είναι το μωρό της οικογένειας ίσως νομίζουμε ότι βρίσκεται σε μειονεκτική θέση. Μπορεί όμως να γίνει και τύραννος. Έχει την τάση να επωφελείται από τη θέση του αυτή, με το να είναι πιο χαριτωμένο, το πιο ευχάριστο, το πιο αδύναμο, ή το πιο αδέξιο - θέσεις από τις οποίες μπορεί να απαιτήσει να το υπηρετούν. Συνήθως αυτό το παιδί δεν τρέχει. Κάθεται και περιμένει από τους άλλους να κάνουν πράγματα γι' αυτό, φτάνει να είναι χαριτωμένο και γοητευτικό. Έτσι βγάζει το συμπέρασμα ότι ο κόσμος υπάρχει για να το εξυπηρετεί. Υπάρχει πιθανότητα να μπει σε αγώνα δρόμου και να ξεπεράσει το πρώτο. Το μικρότερο παιδί ίσως αναζητήσει μια θέση με το να είναι ο καραγκιόζης ή με το να επαναστατήσει ανοιχτά.

Η δομή του χαρακτήρα του μικρότερου παιδιού είναι πολύ ξεκάθαρη. Όλοι ξέρουμε τη βιβλική ιστορία του Ιωσήφ - που ήθελε ο Ήλιος, το φεγγάρι και τ' αστέρια να σκύβουν μπροστά του και που διηγόταν τα όνειρά του, που η σημασία τους ήταν ξεκάθαρη για τ' αδέρφια του. Γι' αυτό και 'κείνοι τον έρριξαν στο πηγάδι, κι' αργότερα τον πούλησαν. Αργότερα ο Ιωσήφ είναι εκείνος που κέρδιζε το ψωμί ολάκερης της οικογένειας και γίνεται το στήριγμα ολάκερης της χώρας. Ο Ιωσήφ σώζει ολάκερο πληθυσμό.

Το τελευταίο παιδί: Πολύ συχνά διαπιστώνουμε ότι το μικρότερο παιδί γίνεται το πιο σημαντικό πρόσωπο, είτε για τα καλύτερα είτε για τα χειρότερα, και πολλές φορές ένα πολύ άξιο και ισχυρό άτομο.

Συχνά μπορούμε να είμαστε βέβαιοι, ότι είναι συνήθως ιδιαίτερα παραχαϊδεμένο, επειδή οι γονείς

ευχαριστιούνται που κατάφεραν να αποκτήσουν παιδί σε μεγάλη ηλικία. Μεγαλώνει σε διαφορετική ατμόσφαιρα απ' ό,τι τα άλλα παιδιά, γιατί είναι το μόνο που δεν έχει ακόλουθο και έτσι βρίσκεται σε μια σχετικά προνομιακή θέση. Όσον αφορά τους άλλους όλοι έχουν περάσει την τραγωδία να βλέπουν τη θέση τους να την παίρνει κάποιος άλλος. Το μικρότερο παιδί δεν ζει αυτή την τελευταία εμπειρία και έτσι δεν επηρεάζει τη στάση του. Δεν απειλείται από κάποιον μικρότερο.

Τα τελευταία παιδιά ανήκουν στον τύπο που θέλει να βρίσκεται σε κάθε φωτογραφία μπροστά, και σε πολλές περιπτώσεις το καταφέρνει. Αυτό είναι μια εξαιρετικά σοβαρή σκέψη γιατί κάνει αμφισβητήσιμη την ιδέα της κληρονομικότητας των ψυχικών ιδιοτήτων. Αν τα τελευταία παιδιά διαφόρων οικογενειών παρουσιάζουν τόση ομοιότητα μεταξύ τους τότε δεν μένει πολύς χώρος για να πιστέψουμε στην κληρονομικότητα.

Είναι πιθανό το τελευταίο παιδί να προσπαθήσει να υπερφαλαγγίσει τους άλλους, ποτέ να μην είναι ήσυχος, αλλά διαρκώς να νιώθει την ανάγκη της δράσης, γιατί κατέχεται από το συναίσθημα και την πίστη ότι πρέπει να γίνει καλύτερο από τους άλλους. Αυτός ο τύπος τελευταίου παιδιού έρχεται σε αντίθεση με τον τύπο που εξελίσσεται σε έναν αποθαρρυνόμενο έφηβο. Ένα τέτοιο παιδί είναι τεμπέλικό και νωθρό σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Είναι φανερό ότι η φαινομενικά μεγάλη διαφορά μεταξύ των δύο τύπων μπορεί να ερμηνευτεί ψυχολογικά. Κανένας δεν είναι τόσο τρωτός από τις δυσκολίες όσο ένας άνθρωπος που έχει την υπέρμετρη φιλοδοξία να υπερφαλαγγίσει όλους τους άλλους. Η φιλοδοξία του τον κάνει δυστυχισμένο, κι' όταν εμπόδια του φαίνονται αζεπέραστα, τρέπεται γρηγορότερα σε φυγή από έναν άλλο, που δεν επιδιώκει έναν τόσο σημαντικό στόχο. Αναγνωρίζουμε λοιπόν σ' αυτούς τους δύο τύπους των τελευταίων παιδιών την προσωποποίηση της λατινικής παροιμίας: «AUT CAESAR, AUT NULLUS», με άλλα λόγια ή όλα ή τίποτα.

Το μοναχοπαίδι είναι επίσης μία περίπτωση παιδιού που χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή. Το μοναχοπαίδι περνάει τα χρόνια κατά τα οποία διαμορφώνει την προσωπικότητά του, ανάμεσα σε ανθρώπους μεγαλύτερους και ικανότερους από αυτό. Συνήθως αναπτύσσει καλές σχέσεις με τους ενήλικες. Δεν αναπτύσσει όμως καλές σχέσεις με τους συνομήλικούς του γιατί δεν έχει ασκηθεί. Βλέπει τα άλλα παιδιά σαν ανταγωνιστές και όχι σαν ισότιμους. Θέλει να κρατά την πρώτη θέση, να είναι το κέντρο της προσοχής αλλά κέντρο είναι μόνο ένα για κάθε ομάδα, δεν υπάρχει δεύτερο. Έτσι, άμα το διεκδικούν περισσότεροι από ένας κατ' ανάγκη θα δημιουργείται σύγκρουση. Γι' αυτό το μοναχοπαίδι δυσκολεύεται να προσαρμοστεί στο νηπιαγωγείο. Αν και βασικά του πλεονεκτήματα είναι το ότι δεν έχει αντιπάλους και ωριμάζει γρηγορότερα (μια και μεγαλώνει σε μια ατμόσφαιρα ενηλίκων) η μονοπώληση της αγάπης είναι κάτι το επικίνδυνο. Θα το κάνει να τη ζητά και μετέπειτα. Κι' επειδή δεν είναι φυσικό να τη βρίσκει κατ' αποκλειστικότητα, θα

νιώθει παραμελημένο ή θα έχει αρνητική διάθεση για τους άλλους. Εκείνο που χρειάζεται είναι να μοιράζεται η αγάπη και στους δύο γονείς και το παρ' αλλήλους να μη φτάνει στο σημείο των απαράδεκτων υποχωρήσεων.

Τα μοναχοπαίδια έχουν την τάση να αναπτύσσουν μια ιδιαίτερη στάση που τους εξασφαλίζει μια θέση ανάμεσα στους μεγάλους.

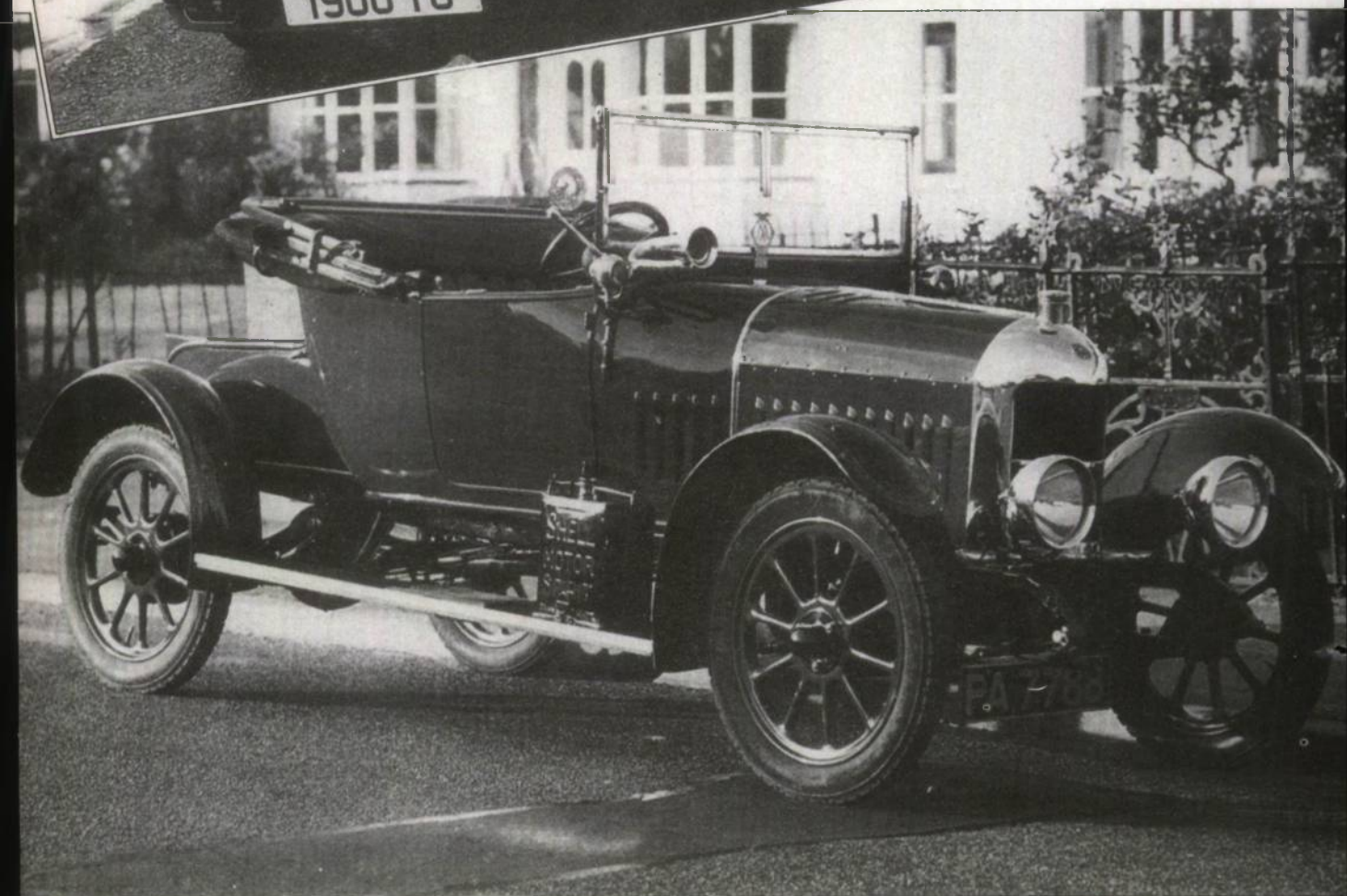
Ίσως γίνουν πολύ ομιλητικά, χαριτωμένα και έξυπνα ή αν αυτό εξυπηρετεί τον σκοπό τους – δειλά και ανήμπορα. Ίσως πάλι νιώσουν ότι είναι κάτι το ξεχωριστό και ότι πρέπει να περνάει το δικό τους.

Είναι πολύ σημαντικό ν' αναγνωρίσουμε ότι οι θέσεις αυτές μέσα στον οικογενειακό αστερισμό επηρεάζουν απλώς την ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού. Δεν την καθορίζουν άμεσα. Κάθε άνθρωπος παίρνει τις δικές του αποφάσεις. Κάθε παιδί είναι μοναδικό, και παρ' όλο που κατατάσσουμε τα παιδιά σε ορισμένους γενικούς τύπους, πρέπει απ' την άλλη μεριά, να φροντίσουμε να μεταχειριζόμαστε κάθε παιδί σαν ξεχωριστό άτομο. Ο όρος αυτός δεν μπορεί να εκπληρωθεί στο σχολείο, στο σπίτι όμως μπορεί σίγουρα να εφαρμοστεί.

Η θέση του παιδιού στον οικογενειακό αστερισμό έχει και τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της. Καμιά θέση δεν προκαθορίζει αν το άτομο θα τα βγάλει πέρα ή όχι. Η θέση δείχνει μόνο ποιά προβλήματα θα αντιμετωπίσει αργότερα το παιδί στη ζωή. Η σειρά λοιπόν της γέννησής του δεν θεωρείται καθοριστικός παράγοντας. Το παιδί έχει την δημιουργική ικανότητα να διαλέγει το ρόλο του ανάμεσα στ' αδέρφια του. Η θέση μας δίνει μονάχα ενδείξεις. Το πώς θα χρησιμοποιήσει τη θέση του είναι δουλειά του παιδιού. Πολλά όμως θα εξαρτηθούν από την οικογενειακή ατμόσφαιρα, από τη σχέση με τους γονείς, από την αγωγή των γονιών. Μπορούν να ενισχύουν τα πλεονεκτήματα κάθε θέσης αν πετύχουν τη συνεργασία των παιδιών μέσα στην οικογένεια, αν τα κάνουν να συμμετέχουν στις υποχρεώσεις και στις απολαύσεις. Έτσι υπάρχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να ενισχυθούν τα θετικά σημεία (τα πλεονεκτήματα) της κάθε θέσης.

Βέβαια, μια βασική προϋπόθεση είναι να υπάρχει, σύμπνοια ανάμεσα στους γονείς. Όταν υπάρχει σύγκρουση, υπάρχει το ενδεχόμενο να κολλήσει ένα παιδί στον ένα γονιό και να στραφεί ενάντια στον άλλον. Υπάρχει περίπτωση όμως να ταυτιστεί το παιδί και με τους δύο γονείς και να εξελιχτεί και προς τις δύο κατευθύνσεις. Να πάρει δηλαδή χαρακτηριστικά στοιχεία απ' τον χαρακτήρα κάθε γονιού.

1886 - 1986
ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

Επίκαιρη αναδρομή απ' το Δημήτρη Κάσσιο

Πριν από 100 χρόνια, το 1886, ο Καρλ Μπενζ καταθέτει το σχέδιο του πρώτου κινητήρα εσωτερικής καύσης και εφοδιάζεται με το υπ' αριθ. 171261 δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Μια νέα εποχή άρχιζε στην αυτοκίνηση των οχημάτων, φέρνοντας μεγάλη αναστάτωση στην κοινωνικοοικονομική ζωή των κατοπινών χρόνων.

Ακολουθούν κι' άλλες σοβαρές προσπάθειες για αυτοκίνηση οχημάτων από μηχανικούς - εφευρέτες, ενώ με την πάροδο του χρόνου βελτιώνεται η ταχύτητα, η αντοχή τους, η ασφάλεια και η εμφάνισή τους.

Η βιομηχανοποίηση της παραγωγής τους, τα κατέστησε προσίτα σε όλες τις κοινωνικές τάξεις και συνέβαλε αποφασιστικά στην οικονομική ανάπτυξη, προωθώντας τις μεταφορές και μειώνοντας τις αποστάσεις.

Είχαν προηγηθεί θέβαια και πολλές άλλες δοκιμές κατά τον 17ο και 18ο αιώνα, προκειμένου να αντικατασταθεί η ζωική έλξη απ' την αυτοδύναμη κίνηση...

Σήμερα, 100 χρόνια μετά, οι βιομηχανίες αυτοκινήτων χρησιμοποιούν κομπιούτερ στη σχεδίαση και αυτοματισμό στην κατασκευή των προϊόντων τους, παρέχοντας καλύτερη ασφάλεια και οικονομικότερη κατανάλωση καυσίμων. Ακόμα, σχεδιάζουν τα αυτοκίνητα του «μέλλοντος» που θα διαθέτουν ένα τηλεπικοινωνιακό κέντρο προχωρημένης τεχνολογίας και τέλειο κεντρικό σύστημα πληροφόρησης.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Απ' τους αρχαίους χρόνους ο άνθρωπος, προσπάθησε να γεφυρώσει τις αποστάσεις με μηχανικά μέσα και γι' αυτό επινόησε τα έλκηθρα, τα άρματα, την πτητική μηχανή του Ίκαρου κτλ.

Τον 18ο αιώνα γίνονται οι πρώτες κατασκευές οχημάτων που κινούνται με τη βοήθεια ελατηρίων.

Το 1769 ο Γάλλος μηχανικός Cugnot κατασκεύασε το πρώτο ατμοκίνητο όχημα που είχε τρεις τροχούς και η ταχύτητά του έφτανε τα έξι χιλιόμετρα. Το αυτοκίνητο αυτό, σήμερα, βρίσκεται στο μουσείο των τεχνών και των επαγγελματιών (Conservatoire des Arts et des Metiers) του Παρισιού.

Το 1880, ο μαρκήσιος Ντε Ντιόν συνεταιρίστηκε με τον τεχνίτη Μπουτόν, για την κατασκευή ατμοκινήτων οχημάτων. Η εταιρεία Ντιόν - Μπουτόν προσάρμοσε το 1893, για πρώτη φορά, βενζινοκίνητο σε αυτοκίνητο όχημα.

Την εμφάνιση του αυτοκινήτου στην Αγγλία αναχαίτισε η αντίδραση των παραγωγέων και των μεταφορέων που πέτυχαν να ψηφιστεί απ' το Κοινοβούλιο ο περίφημος νόμος Red Flag Bill (1837) που περιόριζε την ανώτατη ταχύτητα των ατμοκινήτων οχημάτων σε 4 μίλια την ώρα. Ακόμα ο νόμος αυτός όριζε ότι σε κάθε αυτοκίνητο (ατμοκίνητο) έπρεπε να προηγείται πεζός, ο οποίος, κρατώντας μια κόκκινη σημαία την ημέρα και ένα κόκκινο φανάρι τη νύχτα, χτύπαγε ένα κουδούνι για να ειδοποιούνται οι διαβάτες για τον κίνδυνο που διατρέχουν!

Σιγά - σιγά άρχισαν να αίρουνται τα μέτρα αυτά αφού πρωτοπόροι - εφευρέτες επέφεραν τελειοποιήσεις στις νέες τους κατασκευές. Τα ονόματα των πρωτοπόρων αυτών φέρουν ακόμα και σήμερα πολλά εργοστάσια παραγωγής αυτοκινήτων όπως Ρενώ, Ρόυς, Φορντ, Μπενζ, κτλ.

Το 1886, στη Γερμανία, Ο Καρλ Μπενζ εφεύρε και κατασκεύασε ένα διθέσιο τρίκυκλο με τετράχρονο βενζινοκίνητο.

Ο Μπενζ συνεργάζεται με τον Γκότλμπι Νταίμλερ, εφευρέτη του πολύστροφου και ελαφρύ κινητήρα και κατασκευάζουν ισχυρά οχήματα και καλοσχεδιασμένα τα «Νταίμλερ» που αργότερα (1901) επονομάστηκαν Μερσεντές, απ' το όνομα της αναδόχου.

Η συμβολή των δύο αυτών πρωτοπόρων στην ανάπτυξη του αυτοκινήτου, σαν βιομηχανικό προϊόν, υπήρξε αποφασιστικής σημασίας για τον άνθρωπο.

Και στην Αθήνα, στις αρχές του αιώνα μας, τα λιγοστά αυτοκίνητα (επτά κυκλοφορούσαν το 1907) και οι άμαξες, δημιουργούσαν «κυκλοφοριακό πρόβλημα» και σοβαρούς κινδύνους για τους πεζούς.

Χαρακτηριστικό είναι και το σκίτσο το οποίο δημοσιεύτηκε σε Αθηναϊκή εφημερίδα του 1919, που παριστάνει έναν ιερέα, σε πεζοδρόμιο της οδού Πανεπιστημίου, να... μεταλαμβάνει όσους επρόκειτο να περάσουν στο απέναντι πεζοδρόμιο.

Η κατάσταση αυτή οδήγησε την αστυνομία στην απόφαση να εγκαταστήσει, τον ίδιο χρόνο, στους πρώτους ρυθμιστές της «τροχαίας κίνησης».

Οι συνεχείς τελειοποιήσεις κατέστησαν από νωρίς, εμφανή τα τεράστια πλεονεκτήματα του αυτοκινήτου έναντι των άλλων μεταφορικών μέσων. Υπήρχαν όμως ακόμα ανυπέρβλητα εμπόδια για την εξάπλωσή του, όπως η ανυπαρξία δημοσίων οδών ή η κακή κατάσταση αυτών που υπήρχαν. Εξάλλου, τα τεχνικά μέσα που υπήρχαν, δεν επέτρεπαν την κατασκευή μεγάλου αριθμού αυτοκινήτων και γι' αυτό τα παραγόμενα ήταν πανάκριβα. Αυτό συνετέλεσε στο να θεωρούνται, για αρκετό χρόνο μετά την τεχνική τους τελειοποίηση, σαν είδος πολυτελείας.

Το χαρακτηριστικό αγαλματάκι της Ρολς - Ρόυς, μετά το 1935, χρονιά που πέθανε ο ένας απ' τους συνεταιίρους, ο Ρόυς, τοποθετείται απ' τον Ρολς γονατιστό.

Κατά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο κατανοήθηκε η μεγάλη χρησιμότητα του αυτοκινήτου. Την ίδια χρονική περίοδο, στην Αμερική, ο Φορντ εγκαινιάζει μια νέα περίοδο στην παραγωγή με την τυποποίηση και αλυσιδωτή (σε σειρά) κατασκευή αυτοκινήτων.

Μετά το Β' παγκόσμιο πόλεμο, η διεθνής οικονομική ζωή έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για τη σπουδαιότητα του αυτοκινήτου που αποτέλεσε μέσα σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα τον περισσότερο εξαπλωμένο μηχανισμό στον κόσμο.

ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΣΗΜΕΡΑ

Η ανάπτυξη της παγκόσμιας αυτοκινητοβιομηχανίας αντιπροσωπεύει έναν απ' τους βασικούς δείκτες του τεχνολογικού και οικονομικού δυναμικού μιας χώρας αφού, παράλληλα με την αυτοκινητοβιομηχανία, αναπτύχθηκαν και άλλοι συγγενείς τομείς της βιομηχανίας, όπως η χημική βιομηχανία (καύσιμα, λάδια, ελαστικά), η βιομηχανία των ανταλλακτικών κτλ.

Το αυτοκίνητο, συγκρινόμενο με τα διάφορα άλλα μεταφορικά μέσα, παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα, ανεξαρτησία κίνησης, μικρό κόστος αγοράς και εκμετάλλευσης, απλούς και εύκολους χειρισμούς. Τα πλεονεκτήματα αυτά και η τεράστια ανάπτυξη της βιομηχανίας αυτοκινήτων, συνετέλεσαν ώστε να αυξηθεί πάρα πολύ η χρησιμοποίησή του και να θεωρείται σήμερα απαραίτητο και σαν είδος πρώτης ανάγκης

για τον άνθρωπο.

Σε 30.000.000 αυτοκίνητα ανήλθε η παγκόσμια παραγωγή αυτοκινήτων το 1970. Τον ίδιο χρόνο τα αυτοκίνητα που κυκλοφορούσαν σ' ολόκληρο τον κόσμο, ξεπερνούσαν τις 250.000.000 μονάδες.

Το 1985, η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων σε 16 χώρες της Δυτ. Ευρώπης, ανήλθε σε 10.615.000 μονάδες.

Το 1970 κυκλοφορούσαν, συνολικά, στη χώρα μας, 414.046 αυτοκίνητα οχήματα, απ' τα οποία 10.546 λεωφορεία, 226.893 επιβατικά, 107.361 φορτηγά και 69.246 μοτοσικλέτες.

Στη δεκαετία που διανύουμε, η αύξηση του αριθμού των κυκλοφορούντων οχημάτων είναι έντονα αισθητή αφού σήμερα έχουν ξεπεράσει τα 2.000.000 οχήματα. Συγκεκριμένα, το 1981 κυκλοφορούσαν 1.521.416 οχήματα, το 1982 1.677.245 και το 1983 1.809.547, απ' τα οποία τα 1.036.818 ήταν επιβατικά Ι.Χ. Στους αριθμούς αυτούς περιλαμβάνονται και τα «πρωτοκυκλοφορήσαντα» Ι.Χ. επιβατικά οχήματα που για τα έτη 1981 και 1983 ήσαν 48.286 και 71.894, αντίστοιχα.

Το αυτοκίνητο αποτελείται από ένα συγκεκριμένο αριθμό βασικών οργάνων, το πλαίσιο που αποτελεί το σκελετό του όλου συγκροτήματος, τον κινητήρα με το ηλεκτρικό σύστημα, το σύστημα μετάδοσης της κίνησης, τους τροχούς, το αμάξωμα και το σύστημα ανάρτησης. Αποτελείται ακόμα, από μικρά και μεγάλα διαφορετικά εξαρτήματα που συνήθως ξεπερνούν τις 14.000.

Η ορθή κατασκευή και τοποθέτηση των εξαρτημάτων και η σωστή οδική του συμπεριφορά, αποτελούν τη βάση για την ομαλή μεταφορά και την ασφάλεια των επιβατών.

Οι βιομηχανίες αυτοκινήτων επινόησαν για τα α-

Τρεις διαφορετικές εποχές στη συναρμολόγηση των αυτοκινήτων. Τα κομπιούτερ και ο αυτοματισμός, αντικατέστησαν τα εργατικά χέρια στις σύγχρονες αυτοκινητοβιομηχανίες.

μαξώματα, σχήματα που ελαττώνουν στο ελάχιστο την αντίσταση του αέρα και συγχρόνως αυξάνουν την πρόσφυση στο δρόμο.

Η κατασκευή του αυτοκινήτου, με τα σύγχρονα τεχνικά μέσα, αυτοματοποίηση, παραγωγή «σε σειρά» κτλ., όσο και εύκολη φαίνεται εκ πρώτης όψεως δεν παύει να έχει μια διαδικασία χρονοθώρα και μάλιστα πολυετή! Αυτό συμβαίνει γιατί έχει προηγηθεί πριν την παραγωγή του συγκεκριμένου μοντέλου η διαδικασία σχεδίασης και «εξέλιξης» του.

Η διαδικασία αυτή είναι περίπλοκη και περνάει από πολλά στάδια. Οικονομικοί εμπειρογνώμονες, ειδικοί στο μάρκετινγκ, μηχανικοί, σχεδιαστές «δουλεύουν» από κοινού για να δώσουν «σάρκα και οστά» στο υπό εξέλιξη καινούργιο μοντέλο.

Ο σχεδιασμός του αμαξώματος δε γίνεται πια στο σχεδιαστήριο αλλά στην οθόνη του ηλεκτρονικού υπολογιστή με τις ηλεκτρονικές γραφίδες. Δίνεται μεγάλη σημασία στην αεροδυναμική απόδοση και τη σωστή εκμετάλλευση του χώρου.

Ακολουθεί η κατασκευή πρωτότυπων από πηλό και πλαστικό, που η «γραμμή» του πλησιάζει όσο το δυνατόν περισσότερο την αντίστοιχη «γραμμή» του μελλοντικού μοντέλου παραγωγής.

Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής παίρνει μετρήσεις, διορθώνει τα ανθρώπινα λάθη, σχεδιάζει τις εργαλειομηχανές που θα κατασκευάσουν το αμάξωμα και υπολογίζει την αντοχή του πλαισίου και τη συμπεριφορά του σε συγκρούσεις. Στη συνέχεια, το πρωτότυπο μοντέλο παρουσιάζεται στο κοινό στις διάφορες «εκθέσεις» όπου και άλλοι κατασκευαστές εκθέτουν τα δικά τους μοντέλα. Εκεί ανιχνεύεται η γνώμη των υποψήφιων αγοραστών και συγκεντρώνονται πληροφορίες για τυχόν αλλαγές σε βασικές λεπτομέρειες της κατασκευής.

Τα αυτοκίνητα αυτά, υποβάλλονται σε μια σειρά δοκιμών μέχρι που αποφασίζεται τελικά η μαζική παραγωγή τους. Με τις δοκιμές αυτές θέτουν υπό δοκιμασία τις αντιδράσεις των οχημάτων, όταν κινούνται σε ανώμαλο έδαφος ή με άσχημες καιρικές συνθήκες, χιόνι, λάσπη κτλ.

Σημαντική υπήρξε η βελτίωση της αεροδυναμικής των σημερινών αυτοκινήτων, με παράλληλη μείωση του βάρους τους. Στον τομέα του αμαξώματος αλλά και στην ποιότητα κατασκευής, τα σημερινά αυτοκίνητα, σε σχέση με τα αυτοκίνητα της προηγούμενης 10ετίας, υπερέχουν. Το σημερινό αυτοκίνητο είναι πιο εξελιγμένο, παρέχει μεγαλύτερη άνεση, πιο οικονομικό κινητήρα και – το σπουδαιότερο – καλύτερη οδική συμπεριφορά.

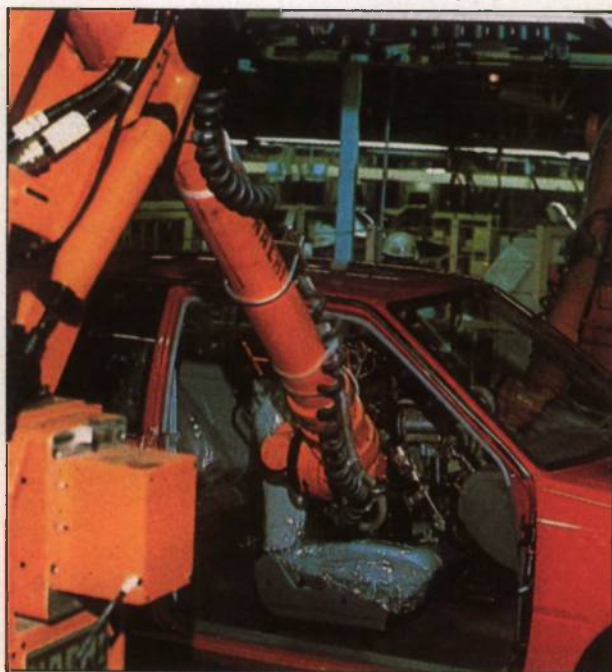
Το αυτοκίνητο έπαψε πια να θεωρείται «είδος πολυτελείας» και έχει καθιερωθεί σαν απαραίτητο είδος και μάλιστα πρώτης ανάγκης, για τις ανθρώπινες δραστηριότητες (εργασία, μετακίνηση...).

Για τη μεγάλη σπουδαιότητα του αυτοκινήτου οχήματος, ας ανατρέξουμε σε μερικά στατιστικά δεδομένα:

Το 1983, τα φορτηγά οχήματα διεθνών οδικών μεταφορών που εισήλθαν ή εξήλθαν απ' τα τελωνεία της χώρας μας, ανήλθαν σε 167.546.

10.616.000 επιβάτες και 3.491.000 τόνοι εμπορευμάτων διακινήθηκαν στο εσωτερικό της χώρας με το σιδηρόδρομο.

Τέλος, όπως προκύπτει από στοιχεία του παγκόσμιου οργανισμού τουρισμού, τρισημίση με τέσσερα δισεκατομμύρια τουρίστες μετακινήθηκαν σε ολόκληρο τον κόσμο, κατά το 1984, απ' τους οποίους το 90% πραγματοποίησε εσωτερικά ταξίδια, στη χώρα διαμονής τους και το 10% μετακινήθηκε στο «εξωτερικό».

ΑΓΩΝΕΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ

Οι πρώτοι αγώνες αυτοκινήτων οργανώθηκαν το 1895 στο Σικάγο με τη συμμετοχή 31 αυτοκινήτων τα οποία διάνυσαν 54 μίλια. Νικητής αναδείχτηκε ο Ντάραϋας με 8 ώρες και 23'. Το 1909 κατασκευάστηκε στην Ινδιανάπολη των Ηνωμένων Πολιτειών, ο πρώτος ειδικός στίθος αυτοκινητοδρομιών.

Στη δεκαετία του 1930, οι πρώτοι κινητήρες αεροπλάνων άρχισαν να τοποθετούνται στα αυτοκίνητα «βολίδες». Η τεχνολογική εξέλιξη, με την εμφάνιση και βελτίωση των τουρμποκινητήρων, έδωσε στα αυ-

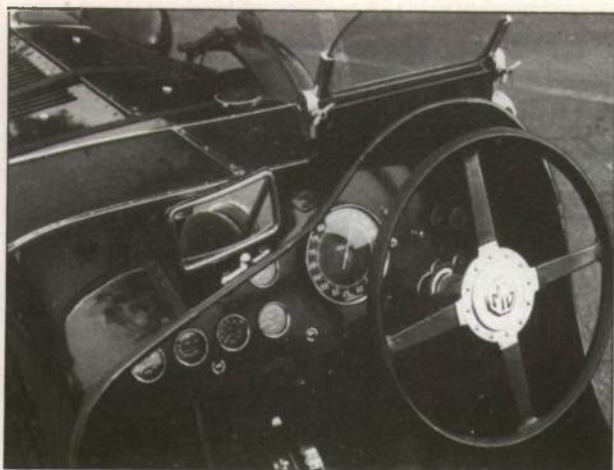
τοκίνητα αυτά ταχύτητες 700, 850 και 1.000 χιλιομέτρων την ώρα.

Η διεθνής ομοσπονδία αυτοκινήτου έχει κατατάξει σε κατηγορίες όλα τα αυτοκίνητα για το ενδεχόμενο συμμετοχής τους σε αγώνες. Με αποφάσεις της καθορίζονται ή επιβάλλονται περιορισμοί στα κυβικά και τις ιπποδυνάμεις των αυτοκινήτων που συμμετέχουν στα ράλι, προκειμένου να αυξάνει η ασφάλειά τους αλλά ταυτόχρονα να πειραματίζονται οι κατασκευαστές πάνω στη συμπεριφορά των αναρτήσεων, των συστημάτων πέδησης, μετάδοσης κίνησης κτλ. ώστε οι εμπειρίες αυτές να έχουν εφαρμογή και στα κοινά, οικογενειακά αυτοκίνητα.

Αγώνες ταχύτητας, άλλοτε και τώρα.

Η σύγχρονη τεχνολογία έχει διαφοροποιήσει τα ταμπλώ των αυτοκινήτων, αντικαθιστώντας τα διάφορα όργανα μέτρησης με ψηφιακές ενδείξεις.

Απ' την πρώτη στιγμή, έγινε αντιληπτό, ότι οι αγώνες αυτοκινήτων δεν είχαν σα σκοπό μόνο την προσφορά θεάματος αλλά συντελούσαν στην παραπέρα τεχνική πρόοδο του αυτοκινήτου. Γι' αυτό οι διάφορες αυτοκινητοβιομηχανίες συμμετέχουν στους αγώνες αυτούς με τις πλέον ισχυρότερες μηχανές και γυνικά, τα πλέον τελειότερα μοντέλα τους.

Οι αγώνες αυτοκινήτων διαξάγονται σε ειδικές πίστες, σε οδικές διαδρομές και σε αναβάσεις, διακρίνονται δε σε αγώνες ταχύτητας και σε αγώνες ακριβείας. Οι εκδηλώσεις αυτές διαιρούνται σε εθνικές και διεθνείς.

Κάθε χρόνο, στη χώρα μας, η εθνική επιτροπή αγώνων (ΕΘ.Ε.Α.) προκηρύσσει τα πρωταθλήματα, τα

κύπελλα και τα έπαθλα. Έτσι έχουμε πρωτάθλημα οδηγών ράλι με τους αγώνες «Ακρόπολις», Χαλκιδικής, Πελοποννήσου, Βοιωτίας, Μακεδονίας και άλλους, το πρωτάθλημα νέων οδηγών, ανεξάρτητα κυβισμού και ομάδας, το κύπελλο ασφάλτου, το πρωτάθλημα αναβάσεων αυτοκινήτων και το πρωτάθλημα ταχύτητας των ομάδων Νορμάλ (N), Τουρισμού (A), μεγάλου τουρισμού και σπορ (Formula - Sunior).

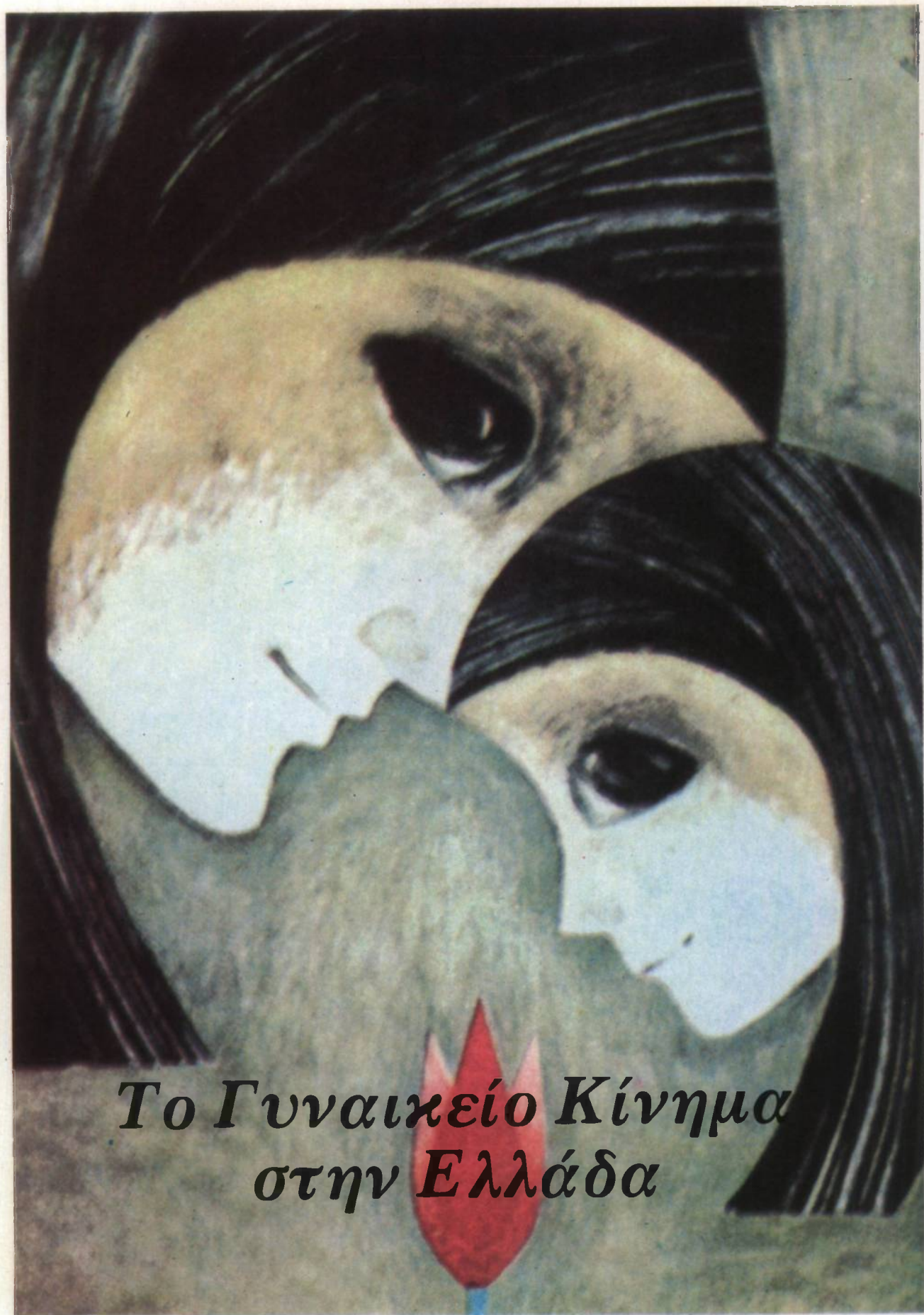
Στο φετινό «Ακρόπολις» είχαν δηλώσει συμμετοχή 109 πληρώματα, ανάμεσα στα οποία υπήρχαν οι πιο φημισμένοι οδηγοί ράλι του κόσμου. Στα αυτοκίνητα που συμμετείχαν συμπεριλαμβάνονταν εργοστασιακές ομάδες απ' την Πεζώ, Λάντσια, Φορντ, Φιάτ, Σιτροέν, Φολγκσβάγκεν, Σκόντα, Ντάτσια, Βάρμπουργκ καθώς και πολλές ανεπίσημες εργοστασιακές συμμετοχές, με αξιώσεις.

Αξίζει να σημειωθεί ότι για την ανάπτυξη και την ευρύτερη διάδοση του σπορ του αυτοκινήτου στη χώρα μας, αποφασίστηκε η δυνατότητα ατελούς εισαγωγής αυτοκινήτων που προορίζονται αποκλειστικά για αγωνιστική χρήση.

Στα 100 χρόνια απ' τη γέννηση του αυτοκινήτου ήταν αφιερωμένο το 15ο διεθνές ράλι ΦΙΛΠΑ (της λέσχης των φίλων του παλιού αυτοκινήτου) που ονομάστηκε «ΑΝΤΙΚΑ 100» και έγινε απ' τις 19 μέχρι τις 23 Σεπτεμβρίου.

Τα 30 αυτοκίνητα που συμμετείχαν στον αγώνα «ταχύτητας», κάλυψαν μια διαδρομή 750 χιλιομέτρων. Η χρονολογία κατασκευής τους κυμαινόταν απ' το 1917 μέχρι το 1965 και ανάλογα την ηλικία τους, είχαν χωριστεί σε πέντε κατηγορίες. Έγιναν δυο εκκινήσεις, η πρώτη απ' το χώρο του Ολυμπιακού Σταδίου και η άλλη απ' το Αντίρριο. Τερμάτισαν στην Πολιτεία (Κηφισιά). Οι «ιπτάμενες σκαράκες» και οι «υπέροχοι άνθρωποι» που τις οδήγησαν καταχειροκροτήθηκαν απ' τους φίλους του αυτοκινήτου οι οποίοι και έζησαν από κοντά τα αυτοκίνητα μιας εποχής που έφυγε γι' πάντα.

*Το Γυναικείο Κίνημα
στην Ελλάδα*

Το θέμα της απελευθέρωσης των γυναικών είναι στην πραγματικότητα θέμα απελευθέρωσης της ανθρωπότητας στο σύνολό της και κατά συνέπεια και των ίδιων των ανδρών.

Με την ίδια έννοια η απελευθέρωση των μαύρων είναι εκ των πραγμάτων η προϋπόθεση για την κοινωνική και ψυχολογική απελευθέρωση των λευκών. Παίρνοντας σαν παράδειγμα την περίπτωση της Νότιας Αφρικής βλέπουμε ότι οι ρατσιστικοί θεσμοί εγκλωβίζουν μεν τους μαύρους αλλά και τους λευκούς ταυτόχρονα και εμποδίζουν τη σωστή εξέλιξη του κοινωνικού συνόλου.

Με ένα παράλληλο τρόπο, η σωστή, δημιουργική, ζωοφόρα εξέλιξη του ανθρώπινου γένους δεν μπορεί να γίνει με την αποκλειστική προώθηση και ανάπτυξη του μισού πληθυσμού της γης και μόνο. Η λογική της «πατριαρχικής» κοινωνίας αποδεικνύεται, κάθε μέρα και περισσότερο, λογική υπανάπτυξης και άρνησης.

Μέσα στα πλαίσια του παγκόσμιου κινήματος οι εμπειρίες του Ελληνισμού σ' αυτό το χώρο είναι πάρα πολύ σημαντικές.

Εδώ, θα ήταν χρήσιμο να κάνουμε μια σύντομη ιστορική αναδρομή του Γυναικείου Κινήματος στην Ελλάδα. Όπως ισχύει και με πολλές εξελίξεις στη σημερινή κοινωνία τα πρώτα συνειδητά «πειράματα» με την υπόθεση της γυναικείας απελευθέρωσης, σε πνευματικό αλλά ακόμα και σε πρακτικό επίπεδο, συναντώνται στην Αρχαία Ελλάδα. Παρόλη την έντονα πατριαρχική δομή της κλασικής ελληνικής κοινότητας, διαφαίνονται καθαρά δείγματα προβληματισμού και εφαρμογής, έστω σε πολύ περιορισμένα πλαίσια, μιας άλλης λογικής σχετικά με την ισότητα των δύο φύλων.

Πάρα πολλά παραδείγματα βρίσκονται λ.χ. στις αρχαίες τραγωδίες και κωμωδίες. Είναι γεγονός ότι ο ρόλος της γυναίκας στην κοινωνία, η σχέση της απέναντι στο σύνολο και την εξουσία, ήταν από τα κύρια θέματα των κλασικών έργων. Σε πολλές περιπτώσεις, διαμέσου των έργων του κλασικού αρχαίου θεάτρου προβλήθηκαν έντονοι και ουσιαστικοί προβληματισμοί και αμφισβήτηση σχετικά με την ανδροκρατική δομή της αρχαίας ελληνικής κοινωνίας.

Στις κωμωδίες του «Λυσιστράτη» και «Εκκλησιάζουσες» ο Αριστοφάνης ασκεί μια πολύ δυναμική κριτική για τους θεσμούς της ανδροκρατίας στην αρχαία πολιτεία και συγκεκριμένα σε σχέση με την διανομή της πολιτικής εξουσίας και με την υποθεση της ειρήνης.

Αλλά και στις τραγωδίες ακόμα βλέπουμε ότι οι γυναικείες μορφές είναι οι πιο αναπτυγμένες σε πάρα πολλά από τα έργα αυτά, αν όχι και στην πλειοψηφία των έργων του αρχαίου δράματος.

Ενδεικτικά αναφέρουμε την Ηλέκτρα, την Αντιγόνη, την Ιφιγένεια, τη Μήδεια, την Κλυταιμνήστρα, τις Τρωάδες κ.λπ. Ακόμα και στην «Πολιτεία» του, ο Πλάτωνας ασχολείται σε αρκετά σημεία με τη σχέση γυναίκας-πολιτείας. Και οι προτάσεις του σχετικά με τις δυνατότητες κοινωνικής ανάπτυξης της γυναίκας, είναι, σε σύγκριση με την επικρατούσα αντίληψη της εποχής του, πρωτοφανείς και πρωτοποριακές.

Στο επίπεδο των κοινωνικών θεσμών και της εφαρμογής τους, όμως, είναι γνωστό ότι η αρχαία ελληνική κοινωνία είχε έντονα πατριαρχικά χαρακτηριστικά (το θέμα της «μητριαρχικής» δομής της Μινωικής κοινωνίας θέλει πολύ έρευνα και δεν έχει διαμορφωθεί ακόμα μια αντικειμενική και σαφής εικόνα). Ωστόσο, υπήρχαν καθαρά δείγματα εφαρμογής μιας άλλης αντίληψης -σε πολύ περιορισμένες, βέβαια, περιπτώσεις. Η πρωτοπορία, πάντως, στην παγκόσμια ιστορική εξέλιξη του γυναικείου κινήματος είναι της Σαπφούς στη Λέσβο. Αξιοσημείωτο είναι ότι η Σχολή και το έργο της αναγνωρίστηκαν ακόμα και στην κλασική περίοδο, σαν εξαιρετική προσφορά στα πλαίσια του ελληνικού πολιτισμού.

Βλέπουμε επίσης, ότι στην αρχαία Πολιτεία της Σπάρτης υπήρχε μια διαφορετική αντιμετώπιση της γυναίκας, στην εκπαίδευση και ανάπτυξη των δυνατοτήτων της, για μια δυναμική προσφορά στο «κράτος-πολιτεία».

Ακόμα και στην περίοδο της Βυζαντινής επικράτειας, υπήρχαν μερικές περιπτώσεις δυναμικής παρουσίας γυναικών, κυρίως στο επίπεδο της πολιτικής. Ένα γνωστό παράδειγμα ήταν η αυτοκράτειρα Ειρήνη, η οποία ασκούσε έντονη επιρροή στο πολιτικό, πολιτιστικό και ειδικά στο θρησκευτικό καθεστώς της εποχής της (θα πρέπει να επισημανθεί ακόμα ότι και στον κόσμο της θρησκείας της αρχαίας Ελλάδας, και στη βυζαντινή περίοδο, οι γυναικείες μορφές είχαν πρωταρχική σημασία, και στον πολυθεϊσμό και στην ορθοδοξία. Διαπιστώνουμε ότι και σε αυτό το επίπεδο, ακόμα και σήμερα, το γυναικείο στοιχείο στη θρησκεία έχει αποκτήσει βαθιές ρίζες στην πολιτιστική παράδοση του ελληνικού λαού).

Η πιο άμεση όμως και δυναμική παρουσία και συμμετοχή στις κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις του Ελληνισμού εμφανίζεται με την επανάσταση του 1821 και την απελευθέρωση του Έθνους από τον Οθωμανικό ζυγό.

Μετά την επανάσταση τα πρώτα σύγχρονα δείγματα σημαντικής γυναικείας συμβολής στην πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας υπήρξαν στο χώρο της Παιδείας. Δειγματοληπτικά αναφέρουμε τα προσόντα της Ευανθίας Κάρη, της Καλλιόπης Κεχαγιά, στη δεκαετία του 1870, και της Καλλιόπης Παρέν, η οποία προχώρησε σε πολύ συνειδητοποιημένα επίπεδα αντιμετώπισης του γυναικείου θέματος, με την έκδοση της «εφημερίδας των Κυριών» (1887), με την ίδρυση γυναικείων Σχολών και ακόμα με την ίδρυση του Λυκείου των Ελληνίδων, το 1911.

Με τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου βλέπουμε ακόμα πιο δυναμικές εξελίξεις στο χώρο του γυναικείου κινήματος, με συγκεκριμένες διεκδικήσεις πολιτικών δικαιωμάτων. Εδώ θα αναφέρουμε επιγραμματικά τα ονόματα της Αύρας Θεοδωροπούλου, Μαρίας Νεγρεπόντη, Μαρίας Σβώλου, Αγνής Ρουσοπούλου και Ρόζας Ιμβρώτη. Το 1920 έχουμε την ίδρυση του «Συνδέσμου για τα δικαιώματα της γυναίκας» και του «Συμβουλίου Ελληνίδων». Το 1930 οι γυναίκες αποκτούν το δικαίωμα να εκλέγουν στις δημοτικές εκλογές. Μετά τη δικτατορία του Μεταξά και με την εμπλοκή της χώρας στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, οι γυναίκες συμμετέχουν δυναμικά στην Εθνική Αντίσταση, και σε κάθε μορφή αγώνα. Εδώ, από την Αντίσταση και ύστερα, μπορούμε να πούμε πως το γυναικείο κίνημα ξεφεύγει από το στενό κλοιό των «διανοούμενων» και μαζικοποιείται.

Ο εμφύλιος πόλεμος συνοδεύεται με τη διάλυση πολλών οργανώσεων, αλλά όχι του κινήματος, το οποίο είχε πλέον αποκτήσει ρίζες στη συνείδηση του ελληνικού λαού.

Το 1950 οι γυναίκες αποκτούν το δικαίωμα να εκλέγονται στις δημοτικές εκλογές και το 1952 να εκλέγουν και να εκλέγονται στις βουλευτικές εκλογές. Η δυναμική πορεία του γυναικείου κινήματος, όμως, όπως όλων των προοδευτικών και απελευθερωτικών κινήματων της χώρας βρίσκεται ξαφνικά αντιμέτωπη με την καταστολή του καθεστώτος της 7χρονης δικτατορίας, μέχρι την αποκατάσταση της δημοκρατίας.

Από τότε, το γυναικείο κίνημα, μπαίνει σε μια νέα πορεία που μπορεί να χαρακτηριστεί σαν κοσμογονία. Είναι γεγονός ότι από το 1974 μέχρι σήμερα οι κατακτήσεις του γυναικείου κινήματος της Ελλάδας είναι ιστορικής σημασίας και πλέον πρωτοποριακές.

Εδώ θα αναφερθούν μερικές από τις πιο πρόσφατες κατακτήσεις (από πλευράς νόμων που έχουν περάσει στη Βουλή).

- Το 1982 δόθηκε σύνταξη στην αγρότισσα με ίσους όρους με τον αγρότη.
- Τον ίδιο χρόνο ψηφίστηκε η Διεθνής Σύμβαση 103 για την προστασία της μητρότητας.
- Επίσης το 1982 ψηφίστηκε η Διεθνής Σύμβαση του ΟΗΕ για την κατάργηση κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος των γυναικών.

● Τέλος ψηφίστηκε ο νόμος του υπουργείου Γεωργίας με τον οποίο οι αγρότισσες έχουν δικαίωμα συμμετοχής στους αγροτικούς συνεταιρισμούς.

● Το 1983 ψηφίστηκε το Νέο Οικογενειακό Δίκαιο που καθιερώνει την ισότητα στην οικογένεια.

● Το 1984 ψηφίστηκε ο νόμος για την εφαρμογή της ισότητας των δύο φύλων στις εργασιακές σχέσεις, με τον οποίο κατοχυρώθηκε νομικά το δικαίωμα της γυναίκας σε κάθε εργασία με ίση αμοιβή και εξέλιξη με τον άνδρα.

● Τον ίδιο χρόνο ψηφίστηκε ο νόμος που ορίζει αυτεπάγγελτη δίωξη για το έγκλημα του θιασμού.

● Επίσης ψηφίστηκε ο νόμος του υπουργείου Υγείας που προβλέπει για πρώτη φορά την ίδρυση θρεφικών τμημάτων στους Κρατικούς Παιδικούς Σταθμούς.

● Τέλος ψηφίστηκαν οι νόμοι για την ανάπτυξη του Οικογενειακού Προγραμματισμού και την προστασία της υγείας της γυναίκας (αμβλώσεις).

Έχει δημιουργηθεί ακόμα και ο θεσμός του γυναικείου αγροτο-τουριστικού συνεταιρισμού στη χώρα μας, πρώτα στη Πέτρα της Λέσβου και στη συνέχεια στα Μαστιχοχώρια της Χίου και στην Αράχωβα (θα πρέπει να επισημανθεί εδώ ότι το μεγαλύτερο μέρος των γυναικείων συνεταιρισμών που υπάρχουν σήμερα σ' όλο τον κόσμο βρίσκεται στη χώρα μας).

Η πορεία του γυναικείου κινήματος έχει γίνει καθοριστική πλέον για την εξέλιξη του κοινωνικού συνόλου και της ανθρωπότητας. Η συμμετοχή των γυναικείων οργανώσεων και κινήματων στα θέματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και της διαφύλαξης της παγκόσμιας ειρήνης είναι δυναμική και πρωτοποριακή. Είναι και εκ των πραγμάτων βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία μιας κοινωνίας δίκαιης, δημοκρατικής και απελευθερωμένης, για την οικοδόμηση μιας κοινωνίας χωρίς την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

Σημ.: Στοιχεία πάρθηκαν από έκδοση της Γ.Γ. Ισότητας των δύο φύλων.

Η ΛΑΪΚΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ

Η λαϊκή γειτονιά μεσ' από ζωντανές ανθρώπινες σχέσεις διατηρούσε ένα κλίμα κατάλληλο για κοινωνική συμμετοχή, επικοινωνία και αυθόρμητες εκδηλώσεις της καθημερινής ζωής.

Η αρμονική συνύπαρξη του ατόμου με το ανθρώπινο και το φυσικό περιβάλλον προωθούσε την ολοκλήρωση της προσωπικότητάς του και το ενδιαφέρον του για τη ζωή.

Πρώτα έστριβες στη γωνία και ήξερες ότι θ' αντικρύσεις κάτι φιλικό και γνώριμο: τις γλάστρες του ψηλού διώροφου σπιτιού, τα παιδιά που παίζανε τριγύρω και δε σ' αφήνανε να περάσεις, το Βαγγέλη με τα βιβλία στο χέρι, που πήγαινε πάντα σκυθρωπός να δώσει μάθημα, ή τη Μαρία που είχε κάνει πάλι κοπάνια για να βγει με το Λευτέρη. Στ' αυτιά σου έφταναν χαρούμενες φωνές από παιχνίδι, ανακατεμένες με τις κουβέντες των κυράδων που πήγαιναν στη λαϊκή.

Όταν έμπαινες στο κατώφλι, έπρεπε να δώσεις λογαριασμό στη διπλανή, που μοιραζόσαστε την ίδια αυλή.

– Γειά σου κυρά Καλλιόπη!

– Καλώς ήρθες. Πώς πέρασες στη δουλειά; Η μάννα σου έχει στρώσει τραπέζι, σε περιμένει.

Αλήθεια. Οι μυρωδιές του μεσημεριανού φαγητού που ξέφευγαν από τις κουζίνες των σπιτιών και σε συναντούσαν στο δρόμο σε διαπερνούσαν με την αίσθηση του χρόνου και της σπιτικής ζεστασιάς.

Μετά, η κυρά Καλλιόπη συνέχιζε τη μπουγάδα της και όλα τραβούσαν το δρόμο τους.

Οι ζεστές ανθρώπινες σχέσεις ζωντάνευαν το συναίσθημα και το ενδιαφέρον για το τι συμβαίνει γύρω σου. Ο παλμός της γειτονιάς τροφοδοτούνταν από τις μικρο-χαρές και τους μικρο-καύμους της κάθε οικογένειας. Εσύ, ο κάτοικος αυτής της συνοικίας αισθανόσουν ασφάλεια και σιγουριά. Μπορούσες να εκφραστείς ελεύθερα, αφού όλοι ήταν κάτι παραπάνω από γνωστοί. Τα σημαντικά ή ασήμαντα νέα σε χρόνο ρεκόρ κυκλοφορούσαν παντού και είχες έτσι την ευκαιρία να κουβεντιάσεις – ήθελες δεν ήθελες – τα δικά σου και των άλλων τα προβλήματα.

Έτσι αποκτούσες δυναμική και κριτική στάση απέναντι στη ζωή.

Δεν ήταν μόνο το ανθρώπινο περιβάλλον «η άλλη έκφραση του εαυτού σου». Πραγματικά, ακόμα και ο χώρος ήταν ένα καθρέφτισμα των κατοίκων. Έτσι απλά, που ήταν τα σπίτια, όλα στο ίδιο μοτίβο, με ανοι-

χτές τις πόρτες – γιατί μπαινόβγαιναν οι γειτόνισσες! – ανθισμένα και συμπαθητικά, έτσι ήταν και οι άνθρωποι απλοί και ανοιχτόκαρδοι, αισιόδοξοι και φιλικοί. Η συνοικία είχε πάρει τη σφραγίδα της προσωπικότητάς τους, είχε μια ταυτότητα και τ' ανάπαλιν: τους είχες δώσει μια ταυτότητα, που σημαίνει συγκεκριμένα «πιστεύω», συγκεκριμένη έκφραση του εαυτού σου στον έξω κόσμο, συνείδηση της ιδιαιτερότητάς σου στο χώρο, και γενικά ολοκληρωμένη προσωπικότητα. Κάτι από το οποίο στις σύγχρονες πόλεις υποφέρουμε όλοι. Ποιός θα το αρνηθεί;

Οι αυλόπορτες, οι τοίχοι των σπιτιών, τα σοκάκια ανάβλυζαν γλυκές αναμνήσεις από τα παιδικά σου χρόνια, την εφηβεία και τα κάθε λογής γεγονότα της ζωής σου. Ήταν ένα κομμάτι από τον εαυτό σου, γι' αυτό κάθε φορά που τα ξανάθλεπες σου δημιουργούσαν το αίσθημα του γνώριμου, της ζεστασιάς, του «ανήκω εδώ». Να! Σ' αυτό το σκαλοπάτι πρωτοστάθηκες με τη σχολική ποδιά και την τσάντα, να η πόρτα του συμμαθητή σου, που τον έπαιρνες να πάτε μαζί σχολείο, να το μαραγκούδικο του μαστρο - Νικόλα που παίρνατε κρυφά ξύλα για να παίξετε πόλεμο.

Αλλά καθώς άνθρωποι και πράγματα εναρμονίζονται με την ύπαρξή σου, είσαι γι' αυτούς ένα ανοικτό βιβλίο. Ο χαρακτήρας και οι ιδέες σου έμοιαζαν αρκετά με του Κώστα, του Μανώλη και της Μάρθας, αφού μεγαλώσατε στο ίδιο περιβάλλον, παίζατε μαζί και στην ηλικία του προβληματισμού τα κουβεντιάζατε τα βραδάκια.

Οι γύρω σου σε γνώριζαν καλύτερα, απ' ό,τι γνώριζες εσύ τον εαυτό σου. Ξέρανε πότε είσαι χαρούμενος, πότε λυπημένος, μπορούσαν ακόμα να μαντέψουν την πρόδοό σου.

– αυτός είναι μελετηρός. Θα σπουδάσει

ή

– μη του μιλάτε, όταν είναι θυμωμένος.

Κι εσύ τους γνώριζες έναν - έναν. Πολλοί είχαν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά: η κυρά Πόπη η καφετζού, η Δήμητρα απ' το χωριό, ο γέρο - Θόδωρος ο τσιγγούνης.

Σε γνώριζαν τόσο καλά, όχι μόνο γιατί σε ήξεραν από τόσο δα μικρό, αλλά και γιατί ήσουν δημιουργήμα τους. Η ομαλή κοινωνική συμπεριφορά του παιδιού χτιζόταν με τη συμμετοχή του στο παιχνίδι με τους συνομιλήκους του, τις συναναστροφές και τις φιλίες του και τις πρώτες καταγραφές του για τις ανθρώπινες αξίες, που ήρθαν απ' αυτή τη μικρή κοινωνία. Με-

γαλώνοντας έμαθε ότι οι πράξεις του ήταν αδιάκοπα αντικείμενο κριτικής και ότι θα μοιραζόταν με τους γύρω του χαρές και λύπες:

– Τι έχεις Λευτέρη;

– Έμεινα μεταξεταστέος και αρκετές φορές θα γνώριζε και την κακία του κόσμου σε πικρόχρολα σχόλια:

– αμ τότεγα εγώ.

Όλα όμως ήταν στο πρόγραμμα. Η έντονη κοινωνική συμμετοχή αναπτύσσει και τον κοινωνικό έλεγχο. Γιατί, συνειδητοποιούμε τις αξίες, τα ήθη, τους σκοπούς και τα προβλήματά μας, όταν τα ζούμε μεσ' από καταστάσεις. Σε μια κοινωνία, όπου παρακολουθούσες και συμμετείχες στη ζωή του άλλου, είχες κάθε μέρα το ζωντανό παράδειγμα των ηθικών αξιών, του καλού και του κακού και των συνεπειών του. Ο κοινωνικός έλεγχος ανέπτυξε το αίσθημα της ευθύ-

νης. Με παραδείγματα όπως:

«Ο Μήτσος είναι τεμπέλης. Η γυναίκα του ξενοδουλεύει και τα παιδιά του πεινάνε».

«Η Σούλα τσακώνεται με τον άντρα της και πετάνε κατσαρόλες επειδή ξενοκοιτάζει. Βιαστήκανε να παντρευτούνε».

– «Η κυρά - Μάρω ζει μόνη της και δεν της μιλάει κανένας. Από λύπηση της, πηγαίνουν φαγητό. Τα νειάτα της παραστράτησε».

«Ο Στάθης παράτησε το σχολείο και αλήτευε. Τώρα είναι μεροκαματιάρης. Δεν κάνει πια παρέα με τους παλιούς συμμαθητές του».
η νεολαία της γειτονιάς θα κατευθυνθεί ανάλογα.

Τώρα, μόλις στρίψεις στη γωνία δε βλέπεις τις γλάστρες με τα γεράνια και το γιασεμί, αλλά την κυρά - Βάσω, που βγήκε στο μπαλκόνι να τσακωθεί με την αποπάνω, γιατί πάλι τίναξε τα χαλιά και της λέρωσε τ' απλωμένα ρούχα, και έτσι αυτή τώρα καθώς έγινε «κυρία» με πλυντήριο και τηλεόραση, δεν μπορεί ν' ανέχεται καμμία, ότι είναι καλύτερη στη γειτονιά!

Τώρα η κυρά Καλλιόπη δε θγαίνει στην αυλή - ποιά αυλή, στο παράθυρο - για να σε καλωσορίσει, αλλά για να κατασκοπεύσει την κόρη της απέναντι, που μερικά θράδια τώρα τη φέρνει στο σπίτι ένας νεαρός. Από τα παιδιά που παίζουν, δεν ακούγονται πια χαρούμενες ξένοιαστες φωνές, αλλά θρисиές και εχθρότητες:

- Χρυσούλα, δε σε θέλουμε στο παιχνίδι. Η Ματίνα κι εγώ έχουμε ποδήλατο και αυτοκίνητο, εσύ δεν έχεις.

- Σκασίλα μου. Αυτά τα λες γιατί είσαι άσχημη σαν τη μάννα σου.

Συχνά επαναλαμβάνουν φράσεις των γονιών τους, γεμάτες κακεντρέχεια που αναφέρονται στις γειτόνισσες και στα παιδιά τους.

Ποιός φταίει λοιπόν γι' αυτά τα δείγματα νεοπλουτισμού που εμφανίζονται μαζί με την έλλειψη υγιών ανθρωπίνων σχέσεων και επικοινωνίας στους χώρους που ζούμε; Φταίει ο σύγχρονος αγχώδης ρυθμός, ο τρόπος ζωής, ή μήπως οι πολυκατοικίες, οι τοίχοι, τα παράθυρα, οι τάρτσες, τα πεζοδρόμια, τ' αυτοκίνητα, τα θίντεο;

Σίγουρα όχι μόνο αυτά.

Γεγονός είναι βέβαια, ότι η Ελληνίδα θρέθηκε ξαφνικά με την παρκετέζα στο χέρι σ' ένα ψηλό διαμέρισμα, ανάμεσα σε καινούργιους γειτόνους, που κοιτάζονταν περίεργα μεταξύ τους και της ήταν λίγο δύσκολο να έχει εμπιστοσύνη στους γύρω της. Η αοτυφιλία της είχε φέρει για γειτόνους και τη Βαρβάρα απ' τη Λάρισα και τη Σπυριδούλα απ' το Διακοφτό, με τις οποίες δεν είχε και πολλά να πει, κι ένα παράξενο μοναχικό κύριο με μία τσάντα - που υποπτευόταν, ότι είναι δικηγόρος, αστυνομικός! - και σ' αυτό το κομψούζιο έπρεπε να προσαρμοστεί.

Δεν είχε πια «δικούς της» ανθρώπους τριγύρω να κουβεντιάσει, να πει τα παράπονά της, ν' αστείευτεί, να γελάσει, να παρακολουθήσει τη ζωή τους σα να ήταν δική της. Τώρα είχε να κάνει με ολότελα ξένους. Η έλλειψη των καθημερινών ανθρωπίνων σχέσεων, που πήρε μαζί της φεύγοντας η λαϊκή γειτονιά δημιούργησε αισθήματα ανασφάλειας, πλήξης, καχυποψίας, νευρικότητας και γενικά ένα κενό. Όλα αυτά

οδηγούν στην εχθρική συμπεριφορά. Κατέληξε στο συμπέρασμα, ότι αφού οι σχέσεις της θα ήταν ψυχρές κι ανάποδες, η τεχνολογία θα της έδινε το πλεονέκτημα για να επιβληθεί στο περιβάλλον της. Τη θέση της αυθόρμητης και ζεστής κοινωνικής συμπεριφοράς πήρε η μεγαλομανία και ο εγωκεντρισμός. Διακρίνει κανείς καθαρά ότι συντελεστής της διαφορετικής νοοτροπίας είναι η άνοδος του θιτοτικού επιπέδου, η σύγχρονη τεχνολογία, η συσώρευση πληθυσμού σε μικρό χώρο - πολυκατοικία - και η υπερκατανάλωση αγαθών. Όλα αυτά, χωρίς την ταυτόχρονη δημιουργία νέων υγιών κοινωνικών σχέσεων έφεραν το κενό και την ανασφάλεια. Δε γνωρίζεις τους γύρω σου - και μάλλον προτιμάς να μην τους γνωρίζεις, για να μην έχεις δυσάρεστες εκπλήξεις - δε σε ξέρουν κι αυτοί, είσαι ξένος με το χώρο, άρα δεν επικοινωνείς. Όταν υπάρχουν σχέσεις στις γειτονιές, δεν είναι αυθόρμητες, αλλά υποκριτικές.

Δε σε δένει τίποτα με το χώρο. Οι δρόμοι δε σου θυμίζουν τα παιδικά σου χρόνια, τίποτα ευχάριστο, τίποτα δυσάρεστο, κανένα ερέθισμα. Πολλές φορές η γειτονιά δεν έχει ταυτότητα. Ούτε πλούσια μπορείς να την πεις, ούτε φτωχική, ούτε η καινούργια πολυκατοικία έχει τίποτα κοινό στο χώρο με το απέναντι ισόγειο σπίτι. Δεν «δένουν» μεταξύ τους. Επίσης δεν προδίδουν την ταυτότητα των ενοίκων τους. Όλα μοιάζουν να μην έχουν νόημα. Δε ζωντανεύει το συναίσθημα και ο νους δεν έχει κανέναν να κρίνει, τίποτα να συγκρίνει, αισθάνεται αδιαφορία, μοναξιά και έλλειψη κοινωνικών ενδιαφερόντων. Στο τέλος έρχεται και η κρίση των αξιών. Λείπει ο κοινωνικός έλεγχος. Οι εικόνες που σχηματίζεις γι' αυτούς είναι βουβές: βλέπεις την οικογένεια του Π όταν θα μπει στο αυτοκίνητο την Κυριακή να πάει θόλτα και συναντάς κάθε μέρα τα ίδια άτομα στο δρόμο, όπου κοιτιέστε σαν ξύλινα ανθρωπάκια.

Ο κόσμος σου έτσι περιορίζεται στο εσωτερικό του σπιτιού. Αν ακούσει κάποιο ασυνήθιστο θόρυβο η δεσποινίδα του τελευταίου ορόφου, όπως καυγά, τρακάρισμα, σειρήνες, διαδήλωση, σκοτωμό θα θγει στο μπαλκόνι, θα τους κοιτάξει με μάτια γιάλινα και θα ξαναμπει μέσα.

Οι κοινωνικές σχέσεις σήμερα διαδραματίζονται εκτός του χώρου της γειτονιάς, στη δουλειά, στη φιλική παρέα, στους συγγενικούς κύκλους, που όμως κι εκεί μπορεί να είναι τυπικές, μιας και δε θα έχουμε τίποτα κοινό. Μας κυριεύει ο νόμος του ψυχρού υπολογισμού. Μην απογοητεύεστε όμως. Έχει μείνει ο γραφικός σκουπιδόγατος να μας θυμίζει την παλιά γειτονιά.

Αυτός φαίνεται, ότι παρ' όλο που δυσκολεύεται με τους σκουπιδοτενεκέδες νέου τύπου, προσαρμόζεται σ' όλες τις καταστάσεις.

Όλγα Χριστοδούλου

Το Ολοκαύτωμα του Αρκαδίου

(Σύντομο χρονικό της μεγάλης θυσίας)

Στη σεπτή χορεία των ολοκαυτωθέντων ηρώων του Αρκαδίου και ιδιαίτερα στους αγγελόσχημους της ιστορικής Μονής Πατέρες, τους ακοίμητους θεματοφύλακες και συνεχιστές του ορθόδοξου μοναχικού βιώματος της Πίστης και της ευσέβειας, τιμητικά αφιερώνεται.

Επιμέλεια:
Βασίλη Κ. Αποστολάκη
αστυνόμου Β'.

**«Βράχε θυσίας ιερέ, στα
σκόρπια απομεινάρια
ακόμη δεν ξεθώριασαν του
αίματος τ' αγνάρια...»**

Σε απόσταση 23 χιλιομέτρων από το Ρέθυμνο στη βορειοδυτική πλευρά του Ψηλορείτη και σε υψόμετρο 500 μέτρων από τη θάλασσα, βρίσκεται η ιστορική Μονή Αρκαδίου, το ιερότερο σύμβολο της κρητικής λευτεριάς. Είναι κτισμένη σε οροπέδιο εκεί που ενώνονται οι επαρχίες Ρεθύμνης, Αμαρίου και Μυλοποτάμου. Το τοπίο συναρπάζει, γοητεύει και ξεκουράζει κάθε προσκυνητή, τον οποίο και υποδέχεται καλωσυνάτα η Μονή.

Για την ίδρυση του Μοναστηριού δεν υπάρχουν ακριβείς πληροφορίες. Η παράδοση λέει πως θεμελιώθηκε από τον Ηράκλειο και ανοικοδομήθηκε από το Βυζαντινό αυτοκράτορα Αρκάδιο τον 5ο μ.Χ. αιώνα από τον οποίο πήρε και το όνομά του. Κατ' άλλη εκδοχή ιδρύθηκε από κάποιο Μοναχό Αρκάδιο γι' αυτό και ονομάστηκε Μονή Αρκαδίου.

Ο μεγαλόπρεπος δίκλυτος Ναός είναι αφιερωμένος στη Μεταμόρφωση του Σωτήρα Χριστού και στον Άγιο Κωνσταντίνο.

Τη χρονιά του 1866 το Αρκάδι θα γίνει ένας θρύλος, μια ολοζώντανη ιστορία, ένας φάρος άσβεστος, που θα φέγγει σ' όλους τους αιώνες και θα διδάσκει τους Λαούς πόσο αξίζει, αλλά και πόσο στοιχίζει η Ελευθερία.

Διακόσια πενήντα χρόνια θρίσκονταν οι Τούρκοι στο μαρτυρικό και πολύπαθο νησί της Κρήτης.

Οι επαναστάσεις των Κρητικών, πνίγονταν στο αίμα, όπως του 1770, 1811, 1821, 1822, 1828 και κάθε φορά η Κρήτη ντυνόταν στα μαύρα και φορούσε το μαύρο κεφαλομάντηλο.

Σ' όλους αυτούς τους ιερούς αγώνες, πόθος του Κρητικού Λαού ήταν η Ένωση με τη μητέρα πατρίδα.

1η Μαΐου 1866. Χίλιοι πεντακόσιοι Κρητικοί επαναστάτες συγκεντρώνονται στο ιστορικό μοναστήρι με αρχηγό τον **Χατζή Μιχάλη Γιάνναρη** και αποφασίζουν να χτυπήσουν τον τούρκο δυνάστη. Πρόεδρος της επιτροπής Ρεθύμνης εκλέγεται ο Ηγούμενος της Μονής **Χατζή Γαβριήλ Μαρινάκης**, από το χωριό Μαργαρίτες Μυλοποτάμου. Ο Ισμαήλ πασάς παραγγέλει στον Ηγούμενο να διώξει την Επιτροπή γιατί θα καταστρέψει το μοναστήρι.

Ο Γαβριήλ, γνήσιος απόγονος των πολέμαρχων της Κρήτης αρνείται.

Το Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου ο Πασάς Ξαναμηνά, να φύγει η Επιτροπή, αλλά οι αγωνιστές, γαλουχημένοι από τα νάματα του «Κρυφού Σχολείου» και τραγουδώντας το τιμημένο τραγούδι «Πότε θα κάμει ξαστεριά...» περιφρονούν και πάλι το βάρβαρο καταχτητή.

24 Σεπτεμβρίου 1866.

Ο συνταγματάρχης Πυροβολικού Πάνος Κορωναίος μαζί με τον ανθυπολοχαγό Πεζικού Ιωάννη Δημακόπουλο από τη Βυτίνα της Αρκαδίας, αποβιβάζονται στο Μπαλί και αμέσως πηγαίνουν στο Αρκάδι για να βοηθήσουν τον αγώνα.

7 Νοεμβρίου 1866. Μέσα στο Μοναστήρι βρίσκονται 964 ψυχές, 325 άνδρες από τους οποίους 259 με όπλα και τα υπόλοιπα γυναικόπαιδα.

Ο Μουσταφά Πασάς, που στο μεταξύ έχει αντικαταστήσει τον Ισμαήλ, ξεκινά από το Ρέθυμνο με 15.000 ταχτικό στρατό και 30 κανόνια.

Το πρωί της 8 Νοεμβρίου, οι τουρκικές ορδές βρίσκονται στο Αρκάδι και ορίζεται αρχηγός τους ο Σουλεϊμάν Βέης (γαμβρός του Μουσταφά), ενώ ο ίδιος παραμένει στο χωριό Μέση.

Οι «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι» κάνουν το σημείο του Σταυρού και ετοιμάζονται για τον άνισο αγώνα

με τους άπιστους.

Ο Ηγούμενος Γαβριήλ ιερουργεί τιμώντας τους αρχάγγελους Μιχαήλ και Γαβριήλ και σαν θεματοφύλακας των ιερών και οσίων της Φυλής μας, εμψυχώνει το εκκλησίασμα ν' αντισταθεί μέχρι θανάτου στους «σκύλους» που περιφέρονται λυσσασμένοι έξω από το Άγιο Μοναστήρι.

Σε λίγο ο Σουλεϊμάν Βέης καλεί από το λόφο Κορέ τους χριστιανούς να παραδοθούν. Την απάντησή δίδουν τα τουφέκια των Επαναστατών.

Το ιερό Λάβαρο της Μονής κυματίζει περήφανα μαζί με τη γαλανόλευκη.

Οι Τούρκοι με τα κανόνια τους χτυπούν αδιάκοπα τη Δυτική πόρτα. Το πολύπρακτο Αρκαδικό δράμα έχει αρχίσει.

Οι γυναίκες που ήταν μέσα στο Μοναστήρι παίρνουν μέρος στον αγώνα και προσφέρουν ανεκτίμητες υπηρεσίες. «Διακόσιοι πενήντα εννιά Κρήτες επολεμούσαν, γέροι, γυναίκες και παιδιά φουσέκια κουβαλούσαν...». Οι πολιορκημένοι δεν αστοχούν με τα βόλια τους κι έτσι οι τούρκοι δεν μπαίνουν στο Αρκάδι. Η σκληρή μάχη συνεχίζεται όλη την ημέρα με πολλούς τούρκους νεκρούς. Η σκοτεινή και βροχερή νύχτα που φτάνει σωπαίνει τα όπλα. Η θέση των πολιορκημένων χειροτερεύει, γιατί οι τούρκοι φέρνουν από το Ρέθυμνο δυο βαριά κανόνια και τα τοποθετούν στους σταύλους δίπλα στη Μονή. Την ίδια νύχτα οι χριστιανοί στέλνουν τον **Παπά Κρανιώτη**, από την Κράνα Μυλοποτάμου και τον **Αδάμ Παπαδόκη** από το Πίκρι Ρεθύμνου στο Κλησίδι Αμαρίου, όπου βρίσκονταν ο Πάνος Κορωναίος για να ζητήσουν βοήθεια.

Το βράδυ της **8 Νοεμβρίου** η καμπάνα καλεί τους πιστούς, για τελευταία φορά, στο θυσιαστήριο του Θεού και καταλαμβάνουν των αχράντων μυστηρίων.

Ξημερώνει **9 Νοεμβρίου**. Η μάχη αρχίζει με πολλή λύσσα. Τα κανόνια σφυροκοπούν τη Δυτική (Χανιώτικη) πόρτα, ασταμάτητα και τραντά-

ζει συθέμελα το Μοναστήρι μέχρι που η πόρτα υποχωρεί. Οι άπιστοι ρίχνονται σαν τίγρεις να κατασπαράξουν το αθώο θήραμα.

*«Γιουρούσι κάνει η Τουρκιά,
απάνω στα τειχειά του
και μεταθέτουν τα θρονιά κι'
ανοίγουν τα κελιά του...».*

Οι τούρκοι μπαίνουν στον περίβολο της εκκλησίας και αρχίζει η γιγαντομαχία ανάμεσα στους αγγελόσχημους υπερασπιστές της Λευτεριάς και στα ανθρωπόμορφα τέρατα που δε σέβονται τον ιερό και καθαγιασμένο τόπο του Μοναστηριού.

Ο **Γαβριήλ**, ο τιμημένος αυτός ρασοφόρος, συνεχιστής της δόξας και των μεγαλείων του ιερού μας κλήρου δίνει θάρρος και με βροντερή φωνή καλεί τους χριστιανούς, να πολεμήσουν μέχρι θανάτου, για του Χριστού την πίστη την αγία και της πατρίδας την Ελευθερία, όσοι δε επιζήσουν, να τρέξουν στην Μπαρουταποθήκη στην Καστρινή πόρτα για να δώσουν φωτιά στο μπαρούτι, να καούν ζωντανοί και να μη πιαστούν αιχμάλωτοι.

Σκηνές αλλοφροσύνης εκτυλίσσονται στο Μοναστήρι. Δύσκολο πράγμα να περιγράψει κανείς τον ηρωισμό που έδειξαν οι «Ελεύτεροι Πολιορκημένοι» της Μονής Αρκαδίου. Είχαν νικήσει το θάνατο και αγωνίζονταν για την πίστη τους, τη θρησκεία τους, την πατρίδα τους.

Βραδυάζει και τα περισσότερα γυναικόπαιδα είναι συγκεντρωμένα στο (λαγούμι) Μπαρουταποθήκη. Ο **Κων/νος Δημ. Γιαμπουδάκης** από το Άδελφ Ρεθύμνης με την πιστόλα στο χέρι είναι έτοιμος. Περιμένει να ευλογήσει ο Ηγούμενος, αλλά και να μαζευτούν πολλοί τούρκοι για να τους πάρει κι' αυτούς ο χάρος. Ο ηρωικός Ηγούμενος ευλογεί και τότε ο μάρτυρας της λευτεριάς κάνει το σταυρό του και ανάφτει τη «λαμπάδα» που θα συμβολίζει αιώνια τη δόξα του Αρκαδίου.

Μια θεόρατη λάμψη φάνηκε κι ένας τεράστιος κρότος ακούστηκε. Η λάμψη αυτή θα φωτίσει από τη

μία ως την άλλη της άκρη τη μαρτυρική Μεγαλόνησο και ο κρότος θα ξυπνήσει όλους όσους κοιμούνται ακόμη.

Το δράμα είχε συντελεστεί. Πέτρες, κορμιά, κεφάλια, θαρέλια και χώματα θρέθηκαν σ' ένα παράξενο ανακάτωμα, όπως μας λέει η λαϊκή μούσα.

*«Σφαγή μεγάλη αρχινά, πε-
ρίσσια φωνοκλήσι
ετούτ' η ώρα θ' ακουστεί σ'
Ανατολή και Δύση.*

*Και μέσα στον αναθρασμό,
που ο χάρος εβρουχάτο
βροντή, σεισμός εγίνηκε κι' ο
Κόσμος άνω - κάτω
φωτιά, καπνός και κτίρια,
κορμιά κομματιασμένα
άντρες και γυναικόπαιδα, στα
νέφελα ανεβαίνουν.
Τρόχαλος έγινε η Μονή κι'
εσειστή ο Ψηλορείτης
κι' αντιλαλούνε τα θουνά κι'
απ' άκρου ως άκρο η Κρήτη».*

Οι τούρκοι, που στο μεταξύ έχουν εξαγριωθεί σφάζουν όποιο βρίσκουν μπροστά τους. Το Μοναστήρι είναι γεμάτο από σκοτωμένους χριστιανούς και τούρκους.

Μετά το ολοκαύτωμα, την καταστροφή και την ερήμωση του Αρκαδίου το «Κρητικό ζήτημα» αντί να κλείσει, άνοιξε τις κλειστές πύλες της Ευρωπαϊκής Διπλωματίας. Η πύρινη φλόγα του ξεσήκωνε τα πνεύματα της Ευρώπης, άλλαξε τη νοοτροπία και την ταχτική τους, απέναντι στην Κρήτη και έγινε το μεγάλο ξεκίνημα για την απελευθέρωσή της.

Σε μια εποχή, που οι ισχυροί της γης φρόντιζαν, όχι πως να μας ελευθερώσουν, αλλά πώς να αποχτήσουν ο καθένας τους περισσότερα, η Μονή Αρκαδίου ύψωσε το αίτημα της Κρητικής Λευτεριάς, πάνω σε μια πύρινη βάση με ανθρώπινες λαμπάδες.

Το μεγάλο και μοναδικό αυτό εγχείρημα έκαμε τους «πολιτισμένους» λαούς να ανατριχιάσουν και τις κυβερνήσεις τους να φοβηθούν την οργή του Θεού και να επιτρέ-

ψουν, να γλυκοφέξει, η μέρα που θα 'ρχόταν και στην Κρήτη η χιλιόκριθη η λευτεριά.

Ανεξάντλητοι οι αγώνες του Κρητικού Λαού, για λευτεριά και ανεξαρτησία, πλημμυρίζουν την ιστορία του νησιού, μα πάνω απ' όλους στέκεται η μεγάλη θυσία του Αρκαδίου.

Το Αρκάδι είναι ένα φαινόμενο που λάμπει και διδάσκει όχι μόνο με την έκταση, αλλά και με το ύψος του μεγαλείου του.

Το Αρκάδι παρέδωσε στις νεότερες γενιές ένα ολόφωτο στεφάνι, μια δόξα κι' έναν έπαινο, αλλά και ένα χρέος, βαρύ και δισβάσταχτο: Τούτο τον ιερό τόπο, που καθαγιάστηκε με το αίμα των υπερασπιστών της Μονής, να τον φυλάξουμε «σαν τα μάτια μας» και να φανούμε αντάξιοι, αν χρειαστεί και γνήσιοι απόγονοι των πολέμαρχων εκείνων.

Το Ηρωικό Αρκάδι με τον Ηγούμενο Γαβριήλ, τους άγιους Μοναχούς, τον Ιωάννη Δημακόπουλο, τους γενναίους οπλαρχηγούς, τον Κωστή Γιαμπουδάκη και τόσους άλλους αγωνιστές της Λευτεριάς, έγινε το ωραιότερο σύμβολο όλων των αιώνων, για κείνους που μάχονται για λευτεριά και ανεξαρτησία.

Χαρακτηριστική είναι η επιγραφή που διαβάξει ο ευλαβικός προσκυνητής του Αρκαδίου στην μπαρουταποθήκη, η οποία δείχνει περίτρανα την αδούλωτη ψυχή του Κρητικού Λαού.

**«Αυτή η φλόγα π' άναψε μέσα
εδώ στην κρύπτη
κι απάκρου σ' άκρο φώτισε τη
δοξασμένη Κρήτη,
ήτανε φλόγα του Θεού μέσα
εις την οποία
Κρήτες ολοκαυτώθηκαν για
την Ελευθερία».**

(Τιμόθεος Βενέρης -
Μητροπολίτης Ρεθύμνης και
Αυλοποτάμου 1930)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ «ΤΟ ΑΡΚΑΔΙ»:
Θεοχάρη Μιχαήλ Προβατάκη.

Πώς θεραπεύεται η στεφανιαία νόσος

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΑΝΙΩΝΟΥ
γιατρού – καρδιολόγου
αστυνόμου Α΄

Με τον όρο στεφανιαία νόσος - που μαζί με τα νεοπλασμάτα και τα τροχαία ατυχήματα, αποτελούν τα 3 συχνότερα αίτια θανάτου - περιλαμβάνονται όλα εκείνα τα στάδια της κακής αιμάτωσης του μυοκαρδίου λόγω στένωσης των στεφανιαίων αρτηριών ως την νέκρωσή του λόγω ολικής απόφραξης. Με άλλα λόγια από την απλή στηθάγχη και την χρόνια ανεπάρκεια των στεφανιαίων ως την προεμφραγματική στηθάγχη και το έμφραγμα του μυοκαρδίου.

Φυσικά η έναρξη της θεραπείας είναι φαρμακευτική και συντηρητική αλλά φθάνουμε και σε περιπτώσεις που η χειρουργική θεραπεία είναι πλέον η μόνη λύση για βελτίωση της κατάστασης. Εδώ δεν θα ασχοληθούμε θέθαια με τον τρόπο αντιμετώπισης της στεφανιαίας νόσου, γιατί το θέμα δεν είναι του παρόντος και θα χρειαζόταν πολλές σελίδες για να καλυφθεί. Αρχίζουμε από το σημείο όπου ο πάσχων με στεφανιαία νόσο έχει ένδειξη χειρουργικής θεραπείας. Ποιες λοιπόν είναι οι ενδείξεις που υπαγορεύουν την χειρουργική πλέον αντιμετώπιση της στεφανιαίας νόσου; Η αξιολόγηση των περιπτώσεων αυτών θα γίνει κλινικά, αλλά κυρίως εργαστηριακά από την στεφανιογραφία. (Στεφανιογραφία: Η απεικόνιση των στεφανιαίων αρτηριών ακτινολογικώς μετά από έγχυση μέσα σε αυτές σκιεράς ουσίας). Από αυτήν εκτιμάται το μέγεθος της απόφραξης των τριών κυρίων στελεχών της στεφανιαίας κυκλοφορίας (δεξιά στεφανιαία, αριστε-

ρός περισπώμενος κλάδος, αριστερός πρόσθιος κατιών κλάδος) Εικόνα 1.

Ενδείξεις χειρουργικής θεραπείας

- Η απειθαρχη βαρεία στηθάγχη που δεν απαντά στην συντηρητική θεραπεία (φάρμακα) με σύγχρονη απόφραξη ή μερική στένωση αγγειογραφικώς μιας στεφανιαίας αρτηρίας.

- Το επαπειλούμενο έμφραγμα.

- Η λειτουργική ανεπάρκεια της αριστεράς κοιλίας λόγω θλαθών στα στεφανιαία αγγεία.

- Ασυμπτωματικοί ασθενείς με βαρεία στένωση της αριστεράς στεφανιαίας αρτηρίας ή της αριστεράς πρόσθιας κατιούσης αρτηρίας λίγο μετά την έκφυσή της.

Που αποβλέπει η εγχείρηση είναι εύκολο να εννοηθεί. Πρωταρχικός σκοπός είναι η ανακούφιση του αρρώστου από τα συμπτώματα. Η πρόληψη της περαιτέρω επιδείνωσης και η αποκατάσταση της φυσιολογικής αιμάτωσης του μυοκαρδίου, όπως και η αποτροπή ενός αιφνίδιου θανάτου είναι άλλοι σκοποί.

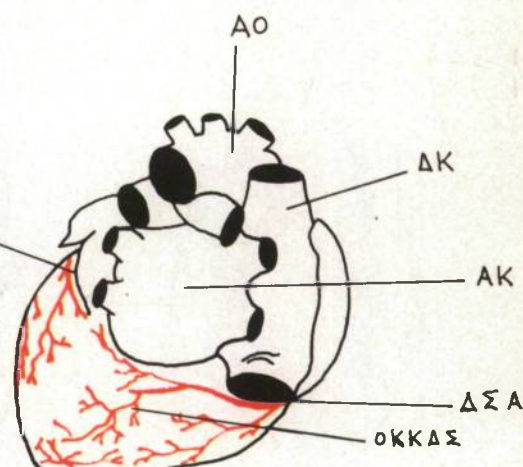
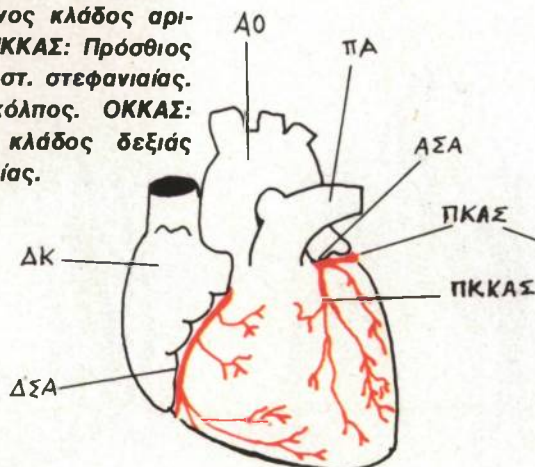
Ας δούμε τώρα σε τι ακριβώς συνίσταται η χειρουργική επέμβαση, που δεν είναι μία αλλά πολλές και με την πάροδο των ετών, λόγω της αποκτόμενης εμπειρίας, της βελτίωσης της χειρουργικής των αγγείων και της εξωσωματικής κυκλοφορίας εξειδικεύονται περισσότερο και βελτιώνονται συνεχώς.

Επεμβάσεις που εφαρμόζονται σήμερα είναι:

- Αορτοστεφανιαία παράκαμψη (Α-ΣΠ) με αυτομόσχευμα σαφηνούς φλέβας.

- Απλή ή διπλή εμφύτευση της έσω μαστικής αρτη-

Εικόνα 1: **ΔΣΑ:** Δεξιά στεφανιαία αρτηρία. **Δ.Κ.:** Δεξιός κόλπος. **Α.Ο.:** Αορτή. **Π.Α.:** Πνευμονική αρτηρία. **ΑΣΑ:** Αριστερά στεφανιαία αρτηρία. **ΠΚΑΣ:** Περισπώμενος κλάδος αριστ. στεφανιαίας. **ΠΚΚΑΣ:** Πρόσθιος κατιών κλάδος αριστ. στεφανιαίας. **ΑΚ.:** αριστερός κόλπος. **ΟΚΚΑΣ:** Οπίσθιος κατιών κλάδος δεξιάς στεφανιαίας αρτηρίας.

ρίας.

– Αναστομωση έσω μαστικής και μιας στεφανιαίας αρτηρίας.

– Ενδαρτηριεκτομή.

– Συνδυασμός των ανωτέρω μεθόδων.

Υπάρχουν και οι εγχειρήσεις για τη διόρθωση των επιπλοκών του εμφράγματος, όπως η ανευρυσματεκτομή, η εμφρακτεκτομή, η σύγκλειση ρήξης μεσοκοιλιακού διαφράγματος που απλώς αναφέρονται για εγκυκλοπαιδική ενημέρωση.

Όλοι οι προς χειρουργική θεραπεία όμως ασθενείς δεν μπορούν να χειρουργηθούν, γιατί υπάρχουν μερικές προϋποθέσεις για την επιτυχία της επέμβασης. Τέτοιες είναι κυρίως η καλή περιφερειακή κυκλοφορία γι' αυτό και τα αποτελέσματα είναι αμφίβολα – αν γίνει χειρουργική επέμβαση – σε αρρώστους με σακχαρώδη διαβήτη και με υπέρταση που κάνουν γενικευμένη αγγειοπάθεια και φυσικά η περιφερική κυκλοφορία δεν θα είναι ικανοποιητική. Αντένδειξη για την επέμβαση αποτελεί φυσικά και η εκτεταμένη ίνωση του μυοκαρδίου. (π.χ. δύο εμφράγματα), η συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια, η ηπατική ή νεφρική ανεπάρκεια και η ηλικία άνω των 70 ετών.

Τα αποτελέσματα της επέμβασης είναι ικανοποιητικά, δηλαδή έχουμε άμεση βελτίωση σε ποσοστό 70 - 80%. Η εγχειρητική θνητότητα ποικίλει ανάλογα με το είδος της επέμβασης από 5-12%. Με το χρόνο όμως το ποσοστό βελτίωσης αυξάνεται ενώ το ποσοστό θνητότητας ελαττώνεται, πράγμα που αποτελεί και τον αντικειμενικό σκοπό της χειρουργικής θεραπείας.

Σαν μετεγχειρητικές επιπλοκές μπορούν να παρουσιασθούν: Ψυχικές διαταραχές, λοίμωξη του τραύματος, ρήξη των ραφών του τραύματος, πυρετός

άγνωστης αιτιολογίας, πνευμονική εμβολή, εγκεφαλική θρόμβωση κ.λ.π. Και ας εξετάσουμε ένα - ένα τα είδη των επεμβάσεων επαναγγείωσης για να να έχουμε μια πληρέστερη εικόνα.

Αορτοστεφανιαία παράκαμψη

Αφού γίνει η διάνοιξη του θώρακος και του περικαρδίου παρασκευάζεται η προς αναστόμωση στεφανιαία αρτηρία που πάσχει με οδηγό την προεγχειρητική στεφανιογραφία. Ακολούθως το αυτομόσχευμα (ιστός από το ίδιο άτομο) που ήδη έχει παρασκευασθεί, σαφηνούς φλέβας αναστρέφεται (γιατί οι φλέβες έχουν βαλβίδες εσωτερικά) και αναστομώνεται τελικοπλάγια προς την αορτή (εικόνα 2).

Εμφύτευση της έσω μαστικής αρτηρίας

Παρασκευάζεται η έσω μαστική αρτηρία (κλάδος της υποκλειδιάς αρτηρίας και εμφυτεύεται μέσα στη σήραγγα του μυοκαρδίου. Μπορεί να είναι απλή ή διπλή. (εικόνα 3).

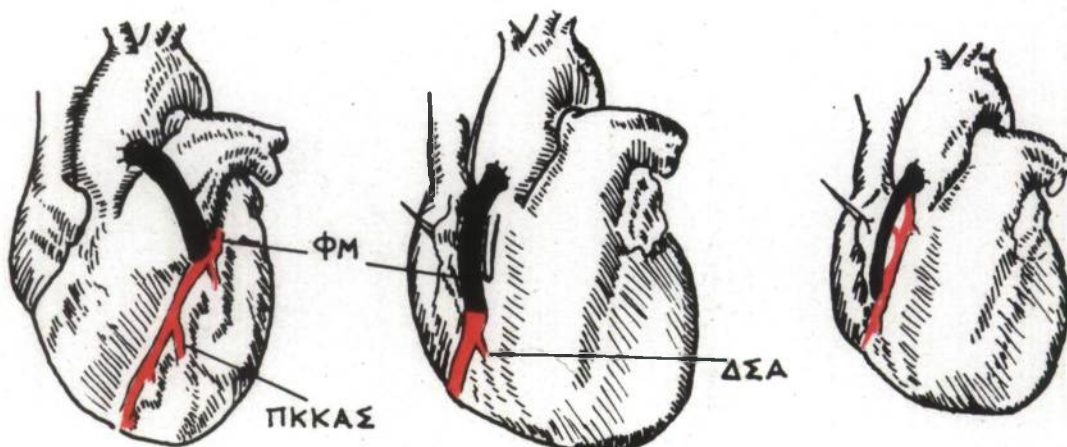
Αναστομωση έσω μαστικής αρτηρίας και στεφανιαίας αρτηρίας

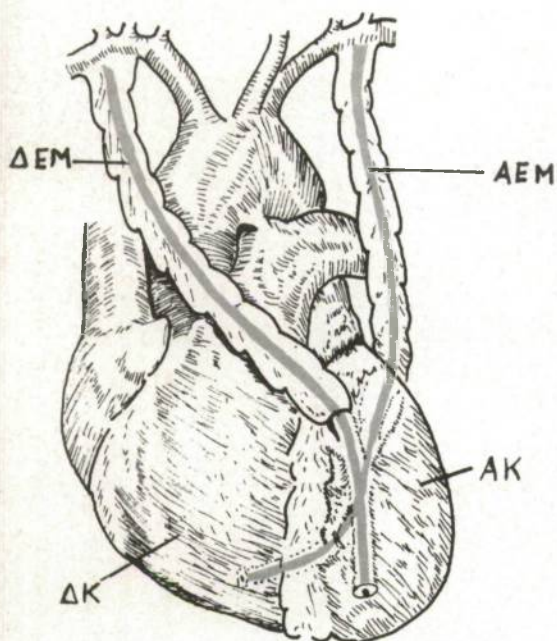
Η παρασκευασθείσα έσω μαστική αρτηρία αναστομώνεται τελικοπλάγια με την ανάλογη στεφανιαία αρτηρία.

Ενδαρτηριεκτομή δι' αερίου

Κατ' αυτήν αφού παρασκευασθεί η πάσχουσα στεφανιαία αρτηρία διοχετεύεται CO₂ (διοξειδίου του άνθρακα) κάτω από τον έξω χιτώνα του αγγείου σε διάφορα σημεία. Έτσι αποχωρίζονται τα αλλοιωμένα και συνήθως αποφραγμένα αγγειακά στρώματα. Με κατάλληλους χειρισμούς ο εσωτερικός χιτώνας αποχωρίζεται και εξάγεται παρασύροντας συγχρόνως πολλές φορές εσωτερικούς χιτώνες πλευρικών κλάδων. Η μέθοδος ενδείκνυται κυρίως σε διάχυτες αποφράξεις της δεξιάς στεφανιαίας αρτηρίας όπου είναι αδύνατος η αορτοστεφανιαία παράκαμψη.

Εικόνα 2: Αορτοστεφανιαία παράκαμψη αριστεράς και δεξιάς στεφανιαίας αρτηρίας με φλεβικόν μόσχευμα (ΦΜ).

Εικόνα 3: Εμφύτευση δεξιάς (ΔΕΜ) και αριστεράς (ΑΕΜ) έσω μαστικής αρτηρίας στο μυοκάρδιο των κοιλιών, ΑΚ: αριστερά κοιλία, ΔΚ: δεξιά κοιλία.

Συνδυασμός των ανωτέρω μεθόδων

(Εικόνα 4)

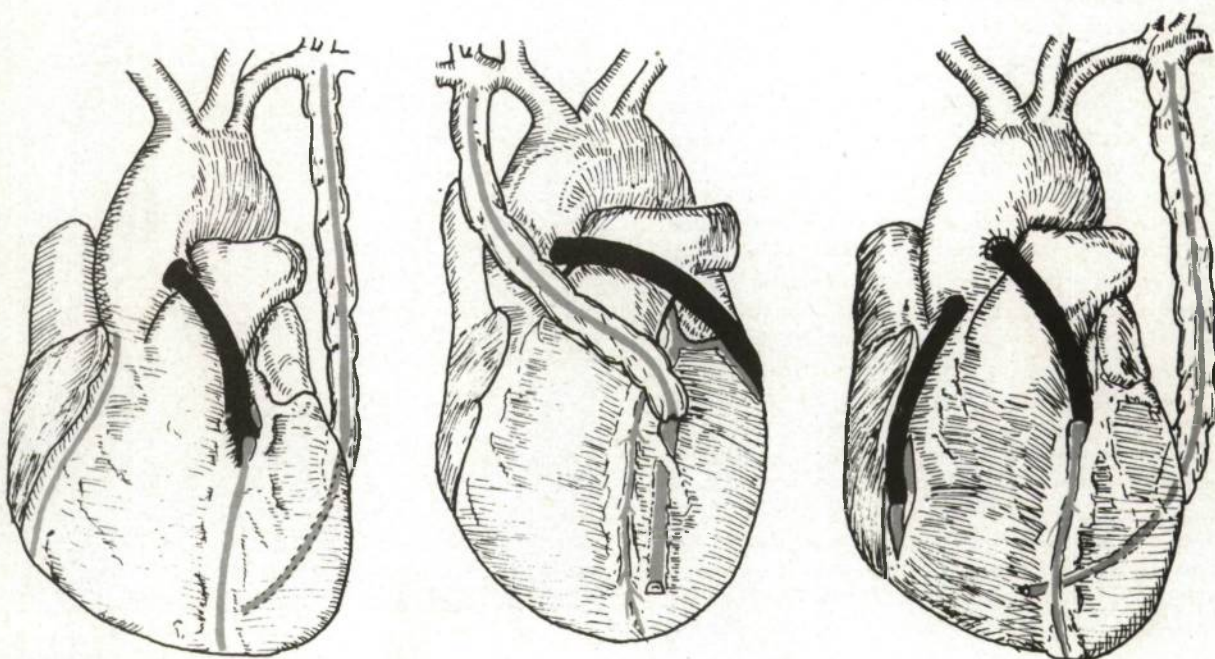
Όλες οι παραπάνω επεμβάσεις, όπως και οι συνδυασμοί αυτών εκτελούνται με εξωσωματική κυκλοφορία και καρδιακή παύση που προκαλείται με την υποθερμία.

Σαν συμπέρασμα θα λέγαμε ότι η αορτοστεφανιαία παράκαμψη έχει θεαματικά αποτελέσματα υποκειμενικά και αντικειμενικά, και η τεχνική της βελτιώνεται συνεχώς.

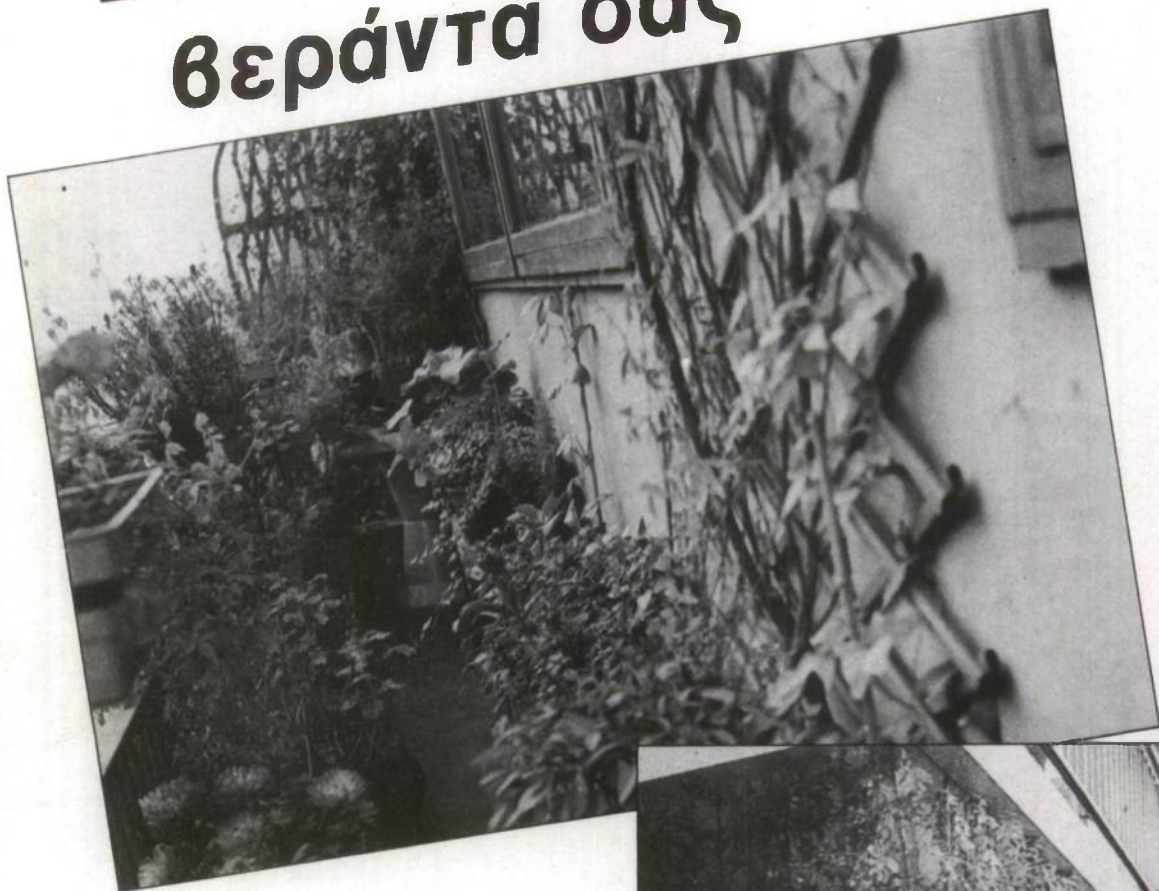
Ελπίζω ότι έγινε μια προσπάθεια ενημέρωσης ως προς επεμβάσεις χειρουργικής θεραπείας της στεφανιαίας νόσου που χρησιμοποιούνται σήμερα και ότι οι εικόνες είναι αρκετά κατατοπιστικές για την κατανόηση του κειμένου.

Ας ευχηθούμε στο μέλλον η χειρουργική θεραπεία της στεφανιαίας νόσου να αποτελεί μία κοινή επέμβαση ρουτίνας χωρίς καθόλου εγχειρητική και μετεγχειρητική θνητότητα και να έχει μόνιμα και εντυπωσιακά ευνοϊκά αποτελέσματα στους πάσχοντες.

Εικόνα 4: Συνδυασμός αορτοστεφανιαίας παράκαμψης και εμφύτευσης έσω μαστικής αρτηρίας.

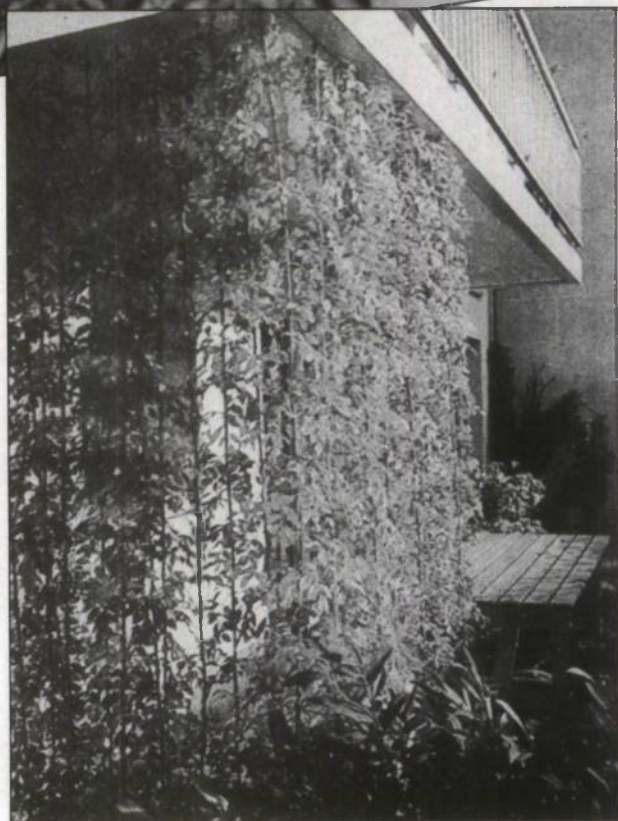
Ένας κήπος στη βεράντα σας

Ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων νοιώθουν έμφυτη αγάπη για τα φυτά, ακόμα και όταν δεν τα καλλιεργούν οι ίδιοι. Κατά κύριο λόγο ο ρυθμός ζωής που κάνουμε στις μεγαλουπόλεις αλλά και η έλλειψη του προσωπικού και ανθρώπινου «στοιχείου» στις εκδηλώσεις μας καθιστά πλέον αναπόφευκτη μια πράσινη δροσερή ανάσα στους χώρους τουλάχιστον που ζούμε ή εργαζόμαστε. Μυστικά δεν υπάρχουν, αρκεί η προσπάθειά μας να γίνεται με αγάπη και να φροντίζουμε τις ανάγκες τους, τότε η καλλιέργεια των φυτών πετυχαίνει.

Αν τα δέντρα ή τα φυτά ήταν η λύση που κάποια στιγμή αναζητήσατε ώστε να αξιοποιήσετε δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο σας. Αυτό το μικρό αφιέρωμα με απλό τρόπο έρχεται να καλύψει αυτήν την επιθυμία σας. Στα λίγα λεπτά που θα διαθέσετε ίσως ανακαλύψεται και σεις την «δική σας γωνιά» στο σπίτι, στο γραφείο ή στη δουλειά

Η συστηματική καλλιέργεια των λουλουδιών, γίνεται στα ανθοκήπια και τα φροντίζουν ειδικοί ανθοκόμοι - γεωπόνοι. Αλλά και ο καθένας μας μπορεί και πρέπει να φυτεύει και να καλλιεργεί στον κήπο του και στις γλάστρες λουλούδια. Το φύτεμα και γενικά η καλλιέργεια με την απαραίτητη φροντίδα και αγάπη των λουλουδιών, δίνει σ' αυτόν που τα καλλιεργεί τη χαρά να ζει μέσα στο πράσινο και στην ομορφιά τους.

**Φυτά κρεμαστά που
χρησιμοποιούνται και για χωρίσματα.**

Διάφορα εργαλεία χρήσιμα για την καλλιέργεια σε μπαλκόνια και θεράντες: 1, μικρό θερμοκήπιο θεράντας 2, τετράγωνη ζαρντινιέρα 3, ποτιστήρι 4, στρογγυλή ζαρντινιέρα 5, φτυαράκι 6, φυτευτήρι 7, τσαπάκι 8, σάρωθρο 9, ειδικό σκαλιστήρι με δόντια 10, τσουγκράνα 11, σκαλιστήρι 12, ψεκαστηράκι 13, κλαδευτήρι 14, εξάγωνη ζαρντινιέρα 15, νάντια.

Η μετατροπή της βεράντας...

Η μετατροπή της θεράντας ή του μπαλκονιού σε κήπο. είναι θέβαια δελεαστική, υπάρχουν όμως πολλά προβλήματα που θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη. Θα χρειαστεί η τοποθέτηση χλοοτάπητα και η κατασκευή ζαρντινιέρων από τοίχο σε τοίχο. Για μια τέτοια διαμόρφωση όμως θα πρέπει κάτω απ' το πλακόστρωτο να υπάρχει ένα αδιάβροχο στρώμα και η θεράντα να αντέχει σε μεγάλα βάρη.

Οι πήλινες γλάστρες είναι οι πιο συνηθισμένες στην οικιακή κηπουρική. Επειδή όμως είναι αρκετά πορώδεις, αφήνουν να περάσει το νερό απ' τα τοιχώματα πολύ γρήγορα και έτσι τα λουλούδια μένουν χωρίς το νερό του ποτίσματος. Το χειμώνα διατηρούνται πιο κρύες σε σχέση με άλλα δοχεία και το καλοκαίρι συντελούν, με τη θερμοκρασία που αποκτούν, στο να μαραθούν τα φυτά μέσα σ' αυτές.

Τα ξύλινα δοχεία είναι τα πιο ιδανικά αλλά η διάρκεια χρήσης τους είναι μικρή. Είναι ελαφρά, άθραυστα, ζεστάνονται λίγο απ' τον ήλιο και διατηρούν το έδαφος δροσερό ακόμα και το καλοκαίρι.

Τα υλικά που χρησιμοποιούμε

Για να έχουμε μια πετυχημένη καλλιέργεια, είναι απαραίτητο το εδαφικό μίγμα που χρησιμοποιούμε να είναι κατάλληλο. Σε περίπτωση που δεν το αγοράσουμε έτοιμο απ' τον φυτωριόχο, είναι εύκολο να το ετοιμάσουμε μόνοι μας, ανακατεύοντας στη σωστή αναλογία, χώμα δάσους, κοπριά, φυλλόχωμα, καστανόχωμα και τύρφη.

Η ζωή του φυτού στη γλάστρα εξαρτάται άμεσα απ' τα ποτίσματα. Πρέπει να ελέγχουμε κάθε φορά αν το νερό έφθασε μέχρι τον πυθμένα και δεν λιμνιάζει καθόλου στην επιφάνεια. Η ποσότητα του νερού είναι αρκετή, όταν στο κάτω μέρος της γλάστρας βγει λίγο νερό απ' τις τρύπες που υπάρχουν.

Τα φυτά της γλάστρας, με το λίγο χώμα που έχουν στη διάθεσή τους για να αντλήσουν την τροφή τους, έχουν ανάγκη από μια πιο συχνή λίπανση σε σχέση με τα φυτά του κήπου. Το λίπασμα χορηγείται συχνότερα κατά τη διάρκεια της βλάστησης και της άνθησης και αραιότερα μετά. Το καλύτερο σύστημα για χορήγηση του λιπάσματος είναι η διάλυσή του με το νερό του ποτίσματος. Η ακριβής ποσότητα που χορηγούμε είναι γραμμένη στα κουτιά που περιέχουν το λίπασμα.

Περισσότερο πράσινο

Για μια καταπράσινη όψη της θεράντας ή του μπαλκονιού, μπορούμε να σκεπάσουμε τους τοίχους και τα κιγκλι-δώματα με διάφορα είδη αναρριχητικών φυτών.

Τα αειθαλή αναρριχητικά, δηλαδή εκείνα που διατηρούν τα φύλλα και το χειμώνα, είναι λίγα, με πιο γνωστό τον ιρλανδικό κισσό και το γαϊωνέζικο αιγόκλημα (αγιόκλημα). Ο κισσός μεγαλώνει πιο αργά και με τα άγκιστρά του καταστρέφει τους τοίχους. Το αγιόκλημα, ενώ ανθίζει και τα λουλούδια του έχουν εξαιρετικό άρωμα, έχει το μειονέκτημα ότι αναπτύσσεται κυρίως στο πάνω μέρος του τοίχου, αφήνοντας ακάλυπτο το κάτω μέρος.

ακόμα πολλά άλλα αναρριχητικά που όμως θέλουν κατάλληλα στηρίγματα. Τα φυτά αυτά μπορούν να δημιουργήσουν πράσινους κάθετους χώρους, διαχωριστικούς τοίχους και φράχτες. Για τη δημιουργία πράσινου στη θεράντα, δεν είναι αρκετά μόνο τα αναρριχώμενα. Τα διάφορα φυτά που καλλιεργούμε στις σολιάστρες, είτε είναι αειθαλή, είτε φυλλοβόλα, αν τακτοποιηθούν καλά μπορούν να δημιουργήσουν πολύ ευχάριστες και δροσερές γωνίες.

Σε μια ηλιόλουστη, καλά αεριζόμενη και ευρύχωρη βεράντα, μπορούν να καλλιεργηθούν ακόμα και καρποφόρα δέντρα, αχλαδιές, ροδακινιές, κυδωνιές, κλήματα κλπ.

Ας εκμεταλλευτούμε λοιπόν και τον πιο μικρό διαθέσιμο χώρο του περιβάλλοντος που ζούμε, με την καλλιέργεια διάφορων φυτών, για να ζήσουμε μέσα στο πράσινο που σήμερα τόσο πολύ έχουμε ανάγκη.

• Τις συμβουλές που διαβάσατε τις πήραμε απ' τον πρακτικό τεχνικό οδηγό «Όλα μόνος σου», εκδόσεις «ΚΥΚΛΟΣ» τηλ. 36.25.138.

- Περισσότερες συμβουλές για τη φροντίδα γνωστών καλλυπιστικών φυτών, μπορείτε να ζητήσετε απ' το Ινστιτούτο γεωπονικών επιστημών του υπουργείου Γεωργίας, στο τηλέφωνο 80.21.392.

Η αγορά μεταχειρισμένων αυτοκινήτων

Για να είναι σίγουρος ο αγοραστής ότι αγοράζει ένα ασφαλές αυτοκίνητο, όλα τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα που εισάγονται απ' το εξωτερικό, πριν τεθούν σε κυκλοφορία, θα περνούν από τεχνικό έλεγχο.

Κατά τον τεχνικό έλεγχο θα σημειώνονται συγκεκριμένα και με σαφήνεια όλες οι ελλείψεις που πιθανόν να υπάρχουν, ώστε το όχημα να τίθεται σε κυκλοφορία μόνο αφού αυτές διορθωθούν. Αυτά, πλέον, ισχύουν για τα μεταχειρισμένα - εισαγόμενα...

Τι πρέπει όμως να προσέχει ο αγροαστής για τα μεταχειρισμένα - εγχώρια αυτοκίνητα; Η αγορά ενός μεταχειρισμένου, προβληματίζει τον υποψήφιο αγοραστή αφού πολλές φορές το «παζάρεμα» αυτό κρύβει πολλές παγίδες που καλύπτονται με ένα πρόσφατο βάψιμο ή με ένα ζευγάρι καινούρια «πατάκια».

Η πιο ιδανική αγορά είναι αυτή που γίνεται «από χέρι», όταν δηλαδή γνωρίζετε τον οδηγό του αυτοκινήτου και είστε σίγουρος ότι το

καλοσυντηρούσε. Στα υπόλοιπα, που είναι και τα περισσότερα, δηλαδή αυτά που βρίσκετε σε μάντρες ή σε... μικρές αγγελίες, θα πρέπει ο αγοραστής να δώσει μεγάλη προσοχή.

- Να ελέγξει επισταμένα τις σκουριές μήπως έχουν σαπίσει το αμάξωμα. Τα «σαπάκια» αυτά παρατηρούνται περισσότερο στην ένωση των φτερών και στους θόλους που βρέχονται, στις άκρες της τσιμούχας του παρμπρίζ, στο κάτω μέρος των θυρών, στο θόλο των προβολέων.

- Να ερευνήσει σε ράμπα την πιθανότητα, το αυτοκίνητο αυτό, να έχει υποστεί επικίνδυνη παραμόρφωση του «σκελετού» μετά από σφοδρή σύγκρουση. Η τεχνική της συγκόλλησης και τα έμπειρα χέρια του τεχνίτη «επαναφέρουν» το αυτοκίνητο στην προηγούμενη κατάσταση και έτσι ξεγελιέται ο αγοραστής. Για τυχόν εμπλοκή του αυτοκινήτου σε σοβαρό τροχαίο ατύχημα, οι ασφαλιστικές εταιρίες μπορούν να δώσουν τις απαραίτητες πληρο-

φορίες.

- Να ελέγξει την κατάσταση των ελαστικών και της ρεζέρβας και να βεβαιωθεί για την ύπαρξη γρύλου και των απαραίτητων εργαλείων. Η αντικατάσταση και αγορά τους θα ανεβάσει κατά πολύ το αρχικό κόστος αγοράς του αυτοκινήτου.

- Να ζητήσει να ελέγξει το αυτοκίνητο γνωστός του μηχανικός και σε αντίθετη περίπτωση να ζητήσει να το οδηγήσει ο ίδιος μαζί με τον κάτοχό του προκειμένου να διαπιστώσει την «οδική συμπεριφορά του», στην ευθεία και στις στροφές.

Οι θόρυβοι στη μηχανή και τα τριξίματα στις πόρτες είναι σημάδια φθοράς. Ένας φθαρμένος δίσκος συμπλέκτη «πατινάρει», μια μεγάλη διαδρομή του ποδοφρενου σημαίνει φθορά στα φερμουίτ και στα τακάκια. Η αλλαγή ταχυτήτων δεν πρέπει να συνοδεύεται από θορύβους στο κιβώτιο, ενώ ο τζόγος στο τιμόνι υποδηλώνει βλάβη στο σύστημα διεύθυνσης.

- Να ρίξει, τέλος, μια γενική ματιά για τυχόν διαρροές στα λάδια της μηχανής και του κάρτερ, στα υγρά των φρένων και του συμπλέκτη, στο νερό του ψυγείου και στο σύστημα τροφοδοσίας.

Δ.Κ.

Η Ελληνική Παραδοσιακή Ξυλογλυπτική

Έκθεση Ελληνικής Λαϊκής Ξυλογλυπτικής παρουσιάζει το Κέντρο Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Αθηναίων.

Η Έκθεση εγκαινιάστηκε το Μάιο και διαρκεί μέχρι τέλος του Νοέμβρη. Παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον αφού συγκεντρώνει σημαντικά δείγματα της αστικής, ποιμενικής, εκκλησιαστικής και ναυτικής ξυλογλυπτικής, με μια ποικιλία παραλλαγών που εκφράζει ατομικές επιδεξιότητες και τοπικές αποχρώσεις χαρακτηριστικά.

Για να γνωρίσουμε καλύτερα την πολιτιστική μας κληρονομιά και ειδικά το συγκεκριμένο αυτό είδος της Λαϊκής Τέχνης την Ξυλογλυπτική αναδημοσιεύουμε σχετικό κείμενο του Κίτσου Μακρή:

«Θαρρώ πως η διαδικασία της δημιουργίας του ξύλου στη φύση συμβολίζει και τη χρήση του από τον άνθρωπο. Ο σχηματισμός του συντελείται από ουσίες που απορροφούν οι ρίζες από το χώμα αλλά και από στοιχεία που προσλαμβάνονται από τον ελεύθερο αέρα και το αγλαό ηλιακό φως. Κάπως έτσι το χρησιμοποιεί και ο άνθρωπος, να καλύψει τις πρακτικές του ανάγκες μα και να εκφράσει την αγάπη του για την ομορφιά. Ειδικότερα για τον ελληνικό λαό οι δυο αυτές χρήσεις του ξύλου σπάνια εμφανίζονται ξεχωριστά, όπως το καυσόξυλο από τη μια μεριά και το αυτοτελές ξυλόγλυπτο καλλιτέχνημα από την άλλη. Τα έργα της παραδοσιακής μας ξυλογλυπτικής είναι αντικείμενα οικιακής, εκκλησιαστικής και επαγγελματικής χρήσης στα οποία το στοιχείο της τέχνης είναι πρόσθετο μα καθόλου περιττό. Σε πρώτη εκτίμηση θα μπορούσε να πει κανένας πως το τέμπλο, η

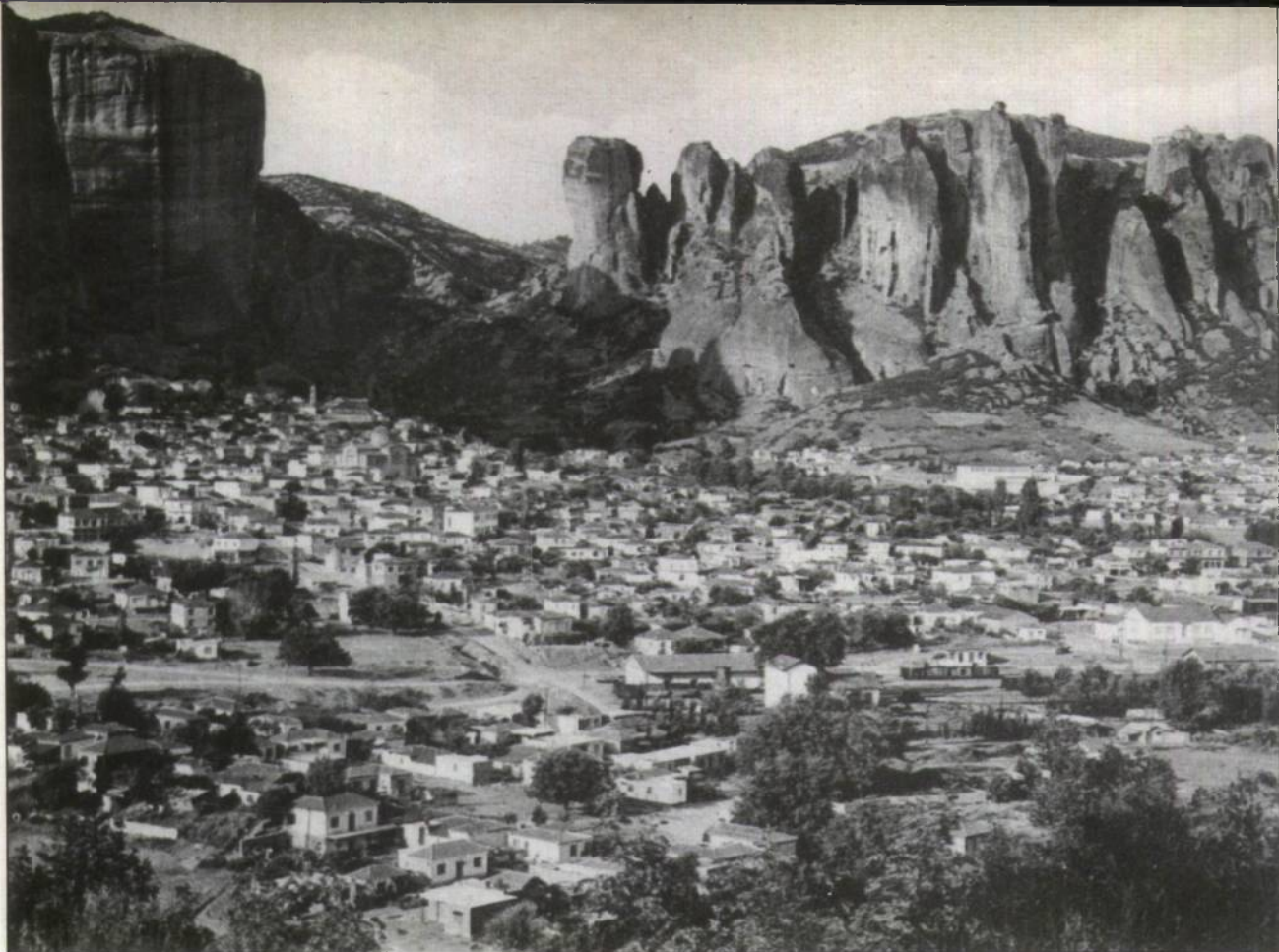
πόρτα, το ταβάνι, η γκλίτσα, όλα τα παραδοσιακά έργα της ξυλογλυπτικής θα μπορούσαν να έχουν την ίδια λειτουργικότητα και χωρίς το πρόσθετο στοιχείο της καλαισθητικής επεξεργασίας. Κι όμως δεν είναι έτσι. Το τέμπλο, ψυχρό και ακόσμητο δεν καλύπτει την ιδιαίτερη λειτουργικότητά του στον ίδιο βαθμό με το γεμάτο παραστάσεις και συμβολικά θέματα ξυλόγλυπτο. Η πόρτα και το ταβάνι ζωντανεύουν και ζεσταίνουν τον κατοικίσιο χώρο, μεταβάλλουν το μόνιμο κατάλυμα σε σπιτικό. Τα ίδια περίπου θα είχε να πει κανένας και για όλα τα άλλα ξύλινα σταθερά στοιχεία του σπιτιού και της εκκλησίας, τα έπιπλα και τα σκεύη. Κι αν δεν υπάρχει παντού η σκαλιστή διακόσμηση είναι όχι γιατί οι άνθρωποι δεν το θέλησαν, μα γιατί δεν το μπόρεσαν ή το πραγματοποίησαν με άλλα μέσα, το κίνημα, το πολύχρωμο υφαντό, το καλογουλισμένο χάλκινο.

Μεγάλη άνθιση γνώρισε η ελληνική ξυλογλυπτική από το 18ο αιώνα, την εποχή που ονομάζουμε νεοελληνική αναγέννηση. Βέβαια, η παράδοση ξεκινάει από τα βάθη των μυθικών χρόνων με το Δαίδαλο, περνάει από τα αρχαϊκά ξόανα, τα ντυμένα με χρυσάφι και ελεφαντόδοντα κλασικά αγάλματα, τη βυζαντινή ξυλογλυπτική και τις ταπεινές δημιουργίες των πρώτων αιώνων της Τουρκοκρατίας. Η οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη της Ελλάδας κατά το 18ο αιώνα δημιουργεί τις προϋποθέσεις άνθισης των τεχνών, μέσα στις οποίες σημαντική θέση κατέχει η ξυλογλυπτική. Τα συνεργεία των ταγιαδέρων, όπως λέγονταν τότε οι ξυλογλύπτες, κινούνται σ' ολόκληρη την Ελλάδα κι έξω από αυτή ξεκινώντας από μερικά δραστήρια κέντρα που δημιουργήθηκαν στην

Ηπειρο, τη Δυτική Μακεδονία, την Κρήτη, το Άγιον Όρος και άλλες περιοχές.

Το πεδίο της παραδοσιακής μας ξυλογλυπτικής είναι ευρύτατο. Χοινοτρικά μπορούμε να το χωρίσουμε σε τέσσερις βασικές κατηγορίες, την εκκλησιαστική, την αστική, την ποιμενική και τη ναυτική. Καθεμιά από αυτές ασκείται κάτω από διαφορετικούς όρους, ανταποκρίνεται σε άλλες ανάγκες και χρησιμοποιεί ορισμένα ξύλα, ανάλογα με τις ιδιότητές τους. Έτσι, τα τέμπλα και άλλα εκκλησιαστικά ξυλόγλυπτα γίνονται κυρίως από καρυδιά και σε μικρότερη κλίμακα από φλαμούρι, τα σταθερά στοιχεία του σπιτιού – πόρτες, ταβάνια... – από λευκόξυλο, τα μικρά ποιμενικά από φλαμούρι, ρείκι και άλλα συμπαγή ξύλα. Το κυπαρίσσι χρησιμοποιήθηκε ευρύτατα στις κασέλες γιατί η μυρουδιά του προφυλάσσει από το σκόρο τα υφάσματα που τοποθετούνται σ' αυτά. Η προετοιμασία του ξύλου, ανάλογα με το είδος του και τη χρήση για την οποία προοριζόταν, κρατούσε μακρύ χρονικό διάστημα που σε μερικές περιπτώσεις έφτανε τα τέσσερα χρόνια.

Το γενικό σχήμα το έδιναν, κατά τις ανάγκες της δουλειάς, με το πριόνι, το τσεκούρι και το σκεπάρνι. Ύστερα σχεδίαζαν πάνω στην επιφάνεια τα θέματα και άρχιζε η εργασία της σκαφής. Ποικίλα ήταν τα εργαλεία που χρησιμοποιούσαν και που σε γενικές γραμμές μπορούμε να τα χωρίσουμε σε εργαλεία στερέωσης, κοπής, σχεδίασης, σκαφής και λείανσης. Πρώτο μέλημα του τεχνίτη ήταν η καλή συντήρηση των εργαλείων του. Ο κύριος, όμως συντελεστής επιτυχίας είναι ο άνθρωπος, θέλω να πω η αξιοσύνη και το μεράκι του μάστορα».

Η πόλη της Καλαμπάκας. Στο βάθος υψώνονται μεγαλόπρεπα τα Μετέωρα.

Μετέωρα

Οι «αγριόβραχοι» με τη μεγάλη ιστορία

Τα Μετέωρα είναι μια ιδιόμορφη περιοχή που βρίσκεται στα ΒΔ της πανέμορφης, ιστορικής και καρποφόρας Θεσσαλίας.

Αποτελούνται από μικρές και μεγάλες μονοκόματες ομάδες μεμονωμένων βράχων, κοντά στους πρόποδες των Χασίων ορέων και σε απόσταση 9 χλμ. από την Καλαμπάκα. Πάνω σ' αυτούς τους απότομους βράχους συγκροτήθηκε και οικοδομήθηκε τον ΙΔ' αιώνα ένας μεγάλος μοναστηριακός οικισμός.

Σύμφωνα με διάφορες γνώμες, ιστορικών, περιηγητών και ειδικών επιστημόνων, οι βράχοι αυτοί σχηματίστηκαν είτε από τη συσσώρευση μορίων γρανίτη και χλωρίτιδας

είτε από τη συνένωση μικρών και μεγάλων λίθων, τσιμέντων και χοντρής άμμου.

Κατ' άλλη άποψη, τα Μετέωρα είναι διαβρωσιγενείς βράχοι, κάτι ανάλογο με τα Τουρκοβούνια, το Λυκαβητό κλπ.

Παραμένει, ακόμη, αμφίβολο, πότε ακριβώς πρωτοκατοικήθηκαν από τους μοναχούς και τους αναχωρητές, αφού, όπως αναφέρεται, τα σχετικά κείμενα χρονολογούνται από κάποια εποχή κατά την οποία ο μοναστηριακός βίος στους βράχους αυτούς είχε πλέον οργανωθεί.

Οι πρώτοι ερημίτες - μοναχοί τελούσαν τις ιερουργίες τους σε

μικρές σπηλαιώδεις εκκλησίες. Αργότερα ίδρυσαν τη Σκήτη της Δουπάνης και τον ιερό ναό της Θεοτόκου. Η ίδρυση της Σκήτης αποτελεί τον πρώτο μοναστηριακό σταθμό στην ιστορία των Μετεώρων.

Ανάμεσα στους παλιούς ερημίτες βρίσκεται και ο Ιερεμίας Βαρλαάμ. Από αυτόν που την πρωτοκατοίκησε το 1350 πήρε τ' όνομά της η Μονή Βαρλαάμ που αναδείχτηκε αργότερα στο πλουσιότερο και σημαντικότερο μοναστηριακό κέντρο των Μετεώρων. Μετά το θάνατό του η μονή ερημώθηκε και επανακτήθηκε από τους αδελφούς Θεοφάνη και Νεκτάριο Αψαρά το 1517 - 1518.

Οι ασκητές φώλιασαν σαν τα ερημικά και φοβισμένα πουλιά μέσα στους στεγνούς και γυμνούς βράχους που ορθώνονταν σαν πελώρια σκιάχτρα πάνω απ' την ξακουστή και πλούσια Θεσσαλία, σχηματίζοντας, έτσι, τα φωτεινά όρια του ορίζοντα μεταξύ γης κι απλησίαστου ουρανού. Αψήφισαν το κορμί, εγκατέλειψαν τα εγκόσμια και κάθε ζωτική χαρά, πήγαν να γνωρίσουν και να ζήσουν την ήρεμη και πρωτόγονη ζωή και να παραδώσουν το πνεύμα τους στην αιωνιότητα του Θεού. Αναδείχθηκαν σε λατρουϊστές, φιλόανθρωπους και συμπαραστάτες του ανθρώπινου πόνου, σε στιγμές που το ανθρώπινο σώμα και πνεύμα είχε ανάγκη της σωτήριας βοήθειας και συμπαράστασης.

Γι' αυτούς, όμως, τους ασκητές που έζησαν εκεί γνωρίζουμε πολύ λίγα πράγματα.

Τμήμα του μοναστηριακού συγκροτήματος, χιονισμένο.

Οι συνεχείς, έντονες, επιθετικές και καταστροφικές επιδρομές των Τούρκων και ο θλιβερός, απάνθρωπος αφανισμός των Χριστιανών δεν μπορούσαν να εξαιρέσουν την ξακουστή μοναστηριακή περιοχή. Η πρόδοός της άρχισε να σταματά και να φθείρεται. Οι ιερομόναχοι ένοιωθαν ασφαλείς χρησιμοποιώντας σαν συγκοινωνιακό μέσο και γενικά μέσο επικοινωνίας με τον κόσμο, το γνωστό δίκτυ. Μ' αυτό ανεβοκατέβαιναν οι ίδιοι και μετέφεραν τα τρόφιμα που χρειαζόνταν για να ζουν.

Σήμερα τα μοναστήρια των Μετεώρων είναι τα ελληνορθόδοξα μουσεία με τα πάμπολλα κειμήλια της μεγάλης θρησκευτικής μας ιστορίας.

Υπήρξαν «ρηξικέλευθα» και αναλοίωτα δείγματα της πραγματικής ελληνικής ζωής.

Δεν χάθηκαν και δεν λησμονήθηκαν, παρόλες τις πολύτροπες δοκιμασίες που έχουν υποστεί.

Εδώ φυλάσσονται οι ακριβοπληρωμένες ηθικές παραδόσεις, οι

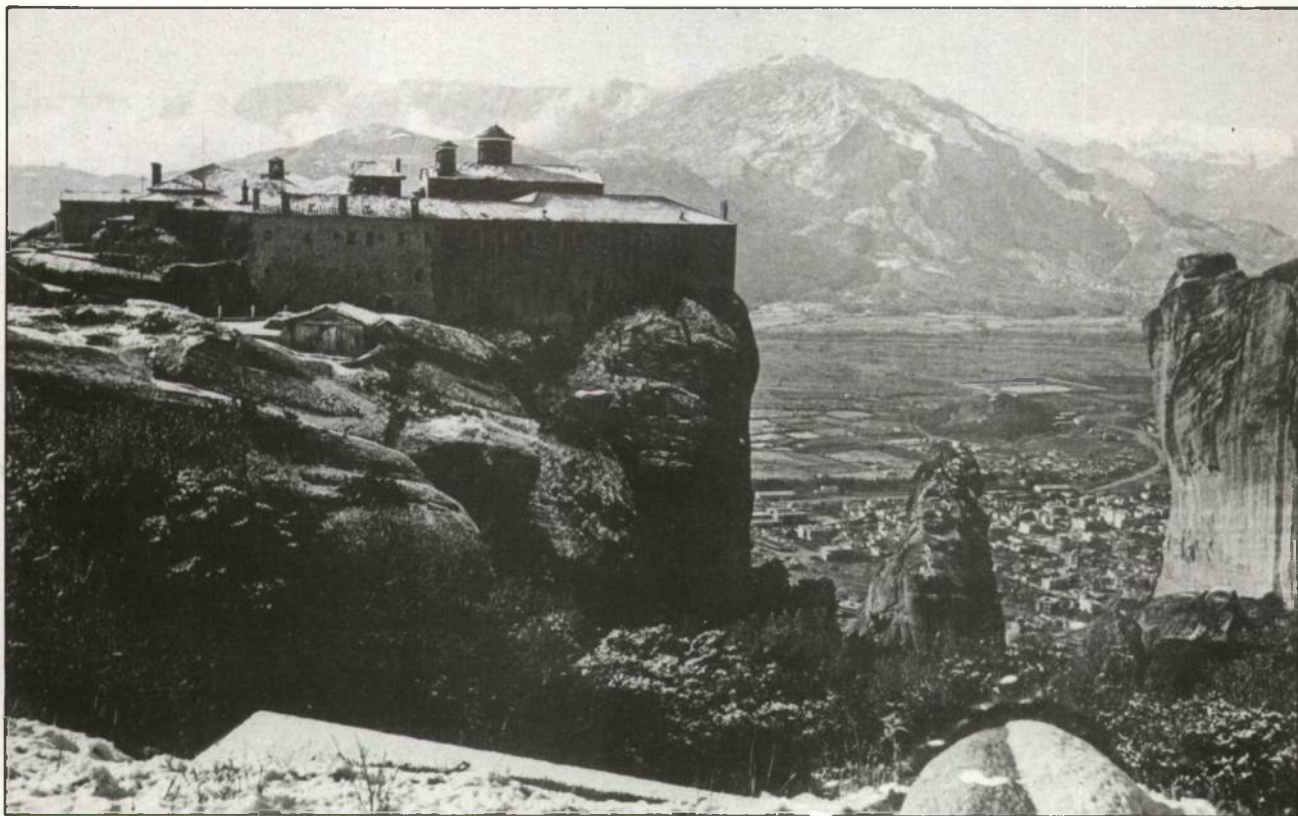
πολύτιμες αξίες φωτισμένες από το πέρασμα του χρόνου, γιατί εκεί φωλιάζουν τα αιώνια και άφθαρτα επιτεύγματα της μεγάλης επιστημονικής αξίας για να διαλαλούν τη συνέχιση των ελάχιστων, πλέον, μοναχικών εστιών.

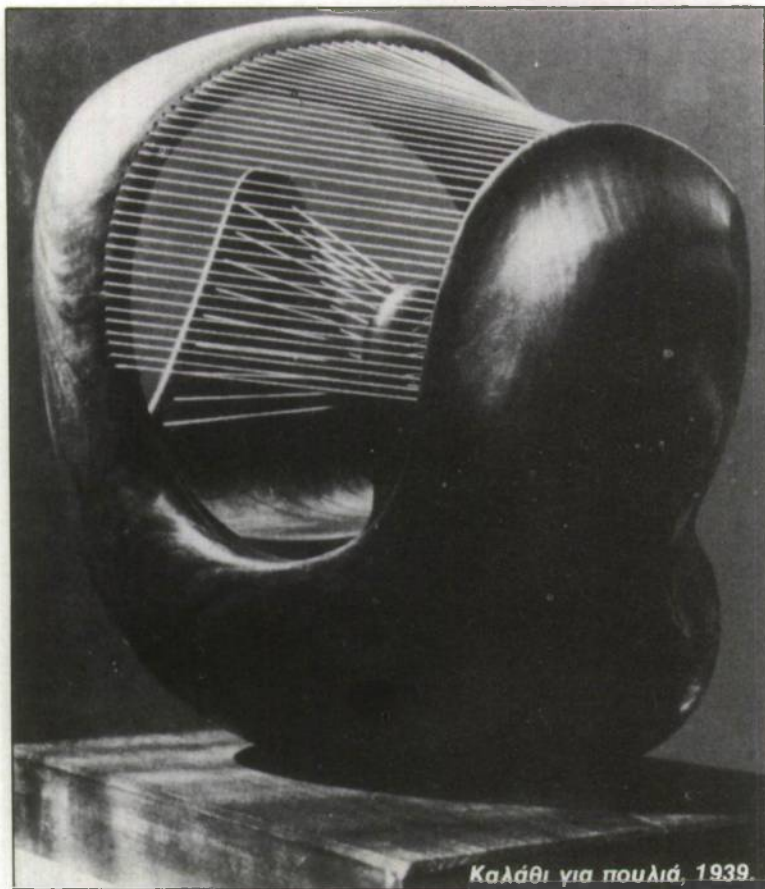
Μετά το 1950, όταν ο τουρισμός σαν ιδέα άρχισε ν' αναπτύσσεται και να εξαπλώνεται ραγδαία και στην χώρα μας, χιλιάδες περιηγητές, ντόπιοι και ξένοι φθάνουν στην Καλαμπάκα κάθε χρόνο με κατεύθυνση τους ιερούς θρησκευτικούς βράχους των Μετεώρων. Η περιοχή αξιοποιείται.

Κατασκευάζονται δρόμοι, μουσεία, ξενοδοχεία και διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις στην πόλη της Καλαμπάκας.

Ο επισκέπτης μπορεί, μένοντας στην Καλαμπάκα να απολαύσει ακόμα το υπέροχο τοπίο, που σκιαγραφούν αδρά οι γυμνόδραχοι, τις τοπικές γευστικές νοστιμιές και τις γραφικές συνήθειες των Θεσσαλών του κάμπου.

**Γιώργος Πανταζόπουλος
δόκιμος υπαστυνόμος**

Καλάθι για πουλιά, 1939.

ΧΕΝΡΥ ΜΟΥΡ

Ο μέγας γέρων της βρετανικής τέχνης

«Το κάλλος με την όψιμη ελληνική και αναγεννησιακή έννοια δεν είναι ο σκοπός της γλυπτικής μου».

Χένρυ Μουρ

Όταν στην Αγγλία του 1930, μια χώρα χωρίς προηγούμενη σημαντική γλυπτική παράδοση, εμφανίστηκε ο Χένρυ Μουρ, κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί ότι με την καλλιτεχνική του ευφυΐα θα σφράγιζε τον αιώνα μας και θα άνοιγε νέες προοπτικές στα μορφολογικά αδιέξοδα της μοντέρνας τέχνης.

Γιος ανθρακωρύχου, γεννήθηκε στο Κάσελφορντ του Γιorkσάιρ στα 1898. Περήφανος για την καταγωγή του, με δύσκολα παιδικά χρόνια, θα πορευτεί ανάμεσα σε ποικίλες αντιξωότητες και δυσκολίες ως την καταξίωσή του για να αφήσει τον κόσμο στις 31 Αυγούστου 1986 με τον τίτλο του μεγάλου γέροντα της βρετανικής τέχνης.

Ο Χένρυ Μουρ είναι δυνατόν να θεωρηθεί σαν σύνθεση πολλών ρευμάτων, τα οποία αφομοίωσε δημιουργικά, όπως εξάλλου όλοι οι μεγάλοι καλλιτέχνες. Οπωσδήποτε είναι επηρεασμένος από τον Μπρανκούζι, τον Αρπ, τον Πάμπλο Πικάσο – ιδιαίτερα από τη ζωγραφική του – αλλά και τον Μιχαήλ Άγγελο. Επιδράσεις όμως δέχτηκε και από την προκολομβιανή τέχνη του Μεξικό (Βρετανικό Μουσείο), την αρχαϊκή ελληνική, την αφρικανική και τη ρωμανική γλυπτική.

Μέσα από τις επιδράσεις αυτές η καλλιέργεια του ταλέντου του και ο βαθύς αισθητικός προβληματισμός θα του δώσουν τη δύναμη, ώστε από τα 1929 να τραβήξει το δικό του πια δρόμο, όπως τον περιέγραψε λίγο αργότερα με το μανιφέστο του 1934:

«Για μένα το έργο πρέπει να έχει τη δική του ζωτικότητα. Δεν εννοώ μιαν αντανάκλαση της ζωτικότητας της ζωής, της κίνησης, της φυσικής δράσης, μορφές που χοροπηδούν ή που χορεύουν κλπ. Εννοώ ότι ένα έργο μπορεί να περιέχει μια εγγενή ενέργεια, μια δική του έντονη ζωή, ανεξάρτητα από το αντικείμενο που παριστάνει. Όταν ένα έργο έχει αυτή τη δυναμική ζωτικότητα, δεν το συσχετίζουμε με τη λέξη κάλλος.

Το κάλλος με την όψιμη ελληνική και την αναγεννησιακή έννοια δεν είναι ο σκοπός της γλυπτικής μου.

Ανάμεσα στην ομορφιά της έκφρασης και τη δύναμη της έκφρασης υπάρχει μια διαφορά λειτουργίας. Ο σκοπός της πρώτης είναι να αρέσει στις αισθήσεις, ενώ η δεύτερη έχει μια πνευματική ζωτικότητα που, για μένα, είναι πιο συγκινητική και προχωρεί πιο πέρα από τις αισθήσεις».

Το έργο του, καθώς και οι ξεκάθαρα διατυπωμένες αισθητικές προτιμήσεις του, εντάσσουν τον Μουρ στην τάση εκείνη της μο-

ντέρνας τέχνης που επικράτησε να χαρακτηρίζεται σαν «βιταλισμός». Σύμφωνα μ' αυτήν οι μορφές πρέπει ν' απεικονίζουν ζωτικές δυνάμεις, την ψυχή (anîma), που αποδίδουμε σ' όλα τα αντικείμενα – έμψυχα και άψυχα –, την οικουμενική εκείνη δύναμη που διαχέεται σ' όλα τα πράγματα και την οποία ο καλλιτέχνης θα πρέπει να την μεταφέρει στα έργα του για να επικοινωνήσει σ' αυτήν την αισθητική συχνότητα με τους συνανθρώπους του.

Ο ίδιος ο καλλιτέχνης θα πει κάποτε εξηγώντας τις φόρμες των έργων του «υπάρχουν οικουμενικά σχήματα που ασυναίσθητα είναι οικεία στον καθένα μας και τα οποία μπορούμε να τα εννοήσουμε αν ο συνειδητός μας έλεγχος δεν τα αποκλείει».

Η βαθιά ανησυχία του Μουρ για το ανθρώπινο πεπρωμένο και ο ανθρωπισμός του σηματοδοτούν το σύνθετο χαρακτήρα του έργου του.

Θεματολογικά προσηλώνεται σε δύο - τρία αρχέτυπα, όπως η ξαπλωμένη μορφή, η μητέρα με το παιδί και η οικογένεια. Ιδιαίτερα όμως του είναι προσφιλές το θέμα της ανακεκλιμένης γυναικείας μορφής – της γυναίκας ερωμένης, χθόνιας θεότητας και ζωοδότρας – θέμα άμεσα συνδεδεμένο με τις οργανικές μορφές της φύσης.

Μορφολογικά ο καλλιτέχνης ελάχιστα άλλαξε μέσα στην πιο δημιουργική του περίοδο (1929 - 1963). Η πιο αξιοσημείωτη διαφορά παρατηρείται στην επιφάνεια μάλλον παρά στη μάζα. Ο όγκος και η ένταση της επιφάνειας παραμένουν σταθερά σ' όλη την εξέλιξη του. Από πλευράς υλικού ο γλύπτης στρέφεται προοδευτικά από το άμεσο λάξευμα στην πέτρα και το ξύλο στο χαλκό. Βασικό επίσης χαρακτηριστικό του έργου του είναι οι τρύπες που άνοιξε μέσα στον όγκο του μάρμαρου ή του ξύλου και που κατά τον καλλιτέχνη «έκαναν

αμέσως το έργο τρισδιάστατο». Για τον Μουρ μια τρύπα στον όγκο του υλικού μπορεί να έχει τόση σημασία όσο και μια συμπαγής μάζα.

Ήταν πράγματι σουρεαλιστής; Για πολλούς λόγους η γλυπτική του Μουρ θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σουρεαλιστική. Ο ίδιος όμως ποτέ δε δέχτηκε κάτι τέτοιο. Εξάλλου είναι αδύνατο μια καλλιτεχνική ιδιοφυΐα του επιπέδου του Μουρ να περιοριστεί στα στενά πλαίσια του ενός κινήματος ή του άλλου.

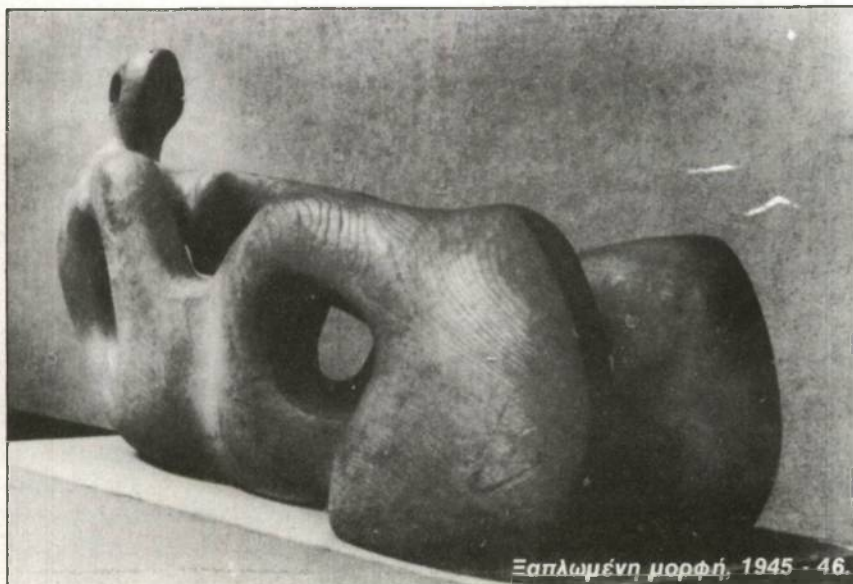
Τα τελευταία χρόνια της ζωής του στράφηκε στη χαρακτική. Το ελληνικό φιλότεχνο κοινό είχε την ευκαιρία να θαυμάσει χαρακτηριστικά του μεγάλου καλλιτέχνη στην Εθνική μας Πινακοθήκη (Μάρτιος 1985).

Ο γλύπτης που απέρριψε το κάλλος των κλασικών χρόνων και της αναγέννησης για να στραφεί προς τα πρώτα μνημεία της καλλιτεχνικής έκφρασης του ανθρώπου, τα κυκλαδίτικα ειδώλια, τα ξόανα των νέγρων, τους ογκόλιθους του Στόουνχέντζ δεν υπάρχει πια... Έμεινε όμως το πλούσιο έργο του για να σηματοδοτεί στον αιώνα την αντιφατική μας εποχή.

Σημείωση:

Το σημείωμα αυτό στηρίχθηκε στα βοηθήματα:

- 1) Ρηντ, Χέρμπερτ, «Ιστορία της μοντέρνας Γλυπτικής», μτφρση Μ. Λαμπράκη - Πλάκα, Αθήνα 1979, εκδόσεις «Υποδομή» (όπου και διθλιωγραφία για τον Μουρ).
- 2) Του ίδιου, «Φιλοσοφία της Μοντέρνας Τέχνης», μτφρση Σ. Ροζάνη, Αθήνα 1969, εκδόσεις «Κάλβος».
- 3) Στεφανίδου, Μάνου, «Χένρυ Μουρ, ο γλύπτης που υποσκέλισε την κλασική αισθητική», εφημ. «Αυγή» της 7.9.1986.
- 4) Ζενάκου, Αναστασίας, «Χένρυ Μουρ, ο δάσκαλος του κενού», εφημ. «Το Βήμα» της 7.9.1986, και
- 5) Lynton Norbert, «Ο σύγχρονος κόσμος» στη σειρά «Παγκόσμιος Ιστορία της Τέχνης», μτφρση Μαρίας Καραβία, Αθήνα 1967, έκδοση «Χρυσός Τύπος» και «Φυτράκη».

Ξαπλωμένη μορφή, 1945 - 46.

Κώστας Δανούσης
Ανθ/μος

ΒΟΛΛΕΥ

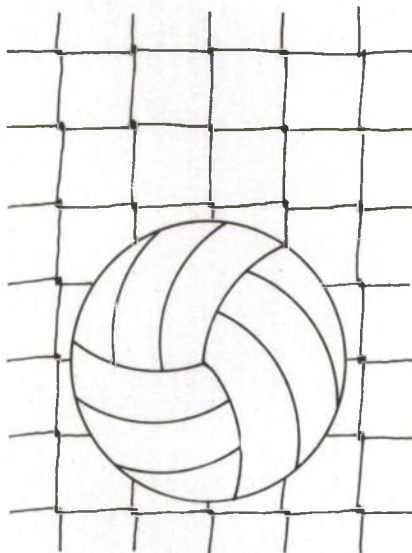
Το βόλλεϋ είναι ένα ομαδικό άθλημα, στο οποίο συναγωνίζονται δύο ομάδες από 6 παίκτες η καθεμιά σε γήπεδο με διαστάσεις 18 x 9 μ. Το γήπεδο χωρίζεται σε δύο ίσα μέρη με μια κεντρική γραμμή. Πάνω από αυτή τη γραμμή είναι τοποθετημένος ο φιλές, κατακόρυφα και σε καθορισμένο ύψος (2,43 μ. για τους άνδρες και 2,24 μ. για τις γυναίκες). Ο τελικός σκοπός των παικτών είναι να στείλουν την μπάλα πάνω από το φιλέ σύμφωνα με τους κανονισμούς, στο δάπεδο του αντιπάλου. Η ομάδα που θα φθάσει τουλάχιστον στους 15 πόντους ή περισσότερους, με μια διαφορά 2 πόντους από την αντίπαλη ομάδα, κερδίζει το ΣΕΤ του παιχνιδιού. Η ομάδα που θα κερδίσει πρώτη 3 από τα 5 ΣΕΤ κερδίζει τον αγώνα.

Ιστορία του ΒΟΛΛΕΥ

Εμπνευστής και δημιουργός του Βόλλεϋ ήταν ο William G. Morgan, το 1895, διευθυντής Φυσικής Αγωγής του Κολλεγίου Y.M.C.A. στην Πόλη Holyoke της ΜΑΣΣΑΧΟΥΣΕΤΣ των Η.Π.Α.

Το 1896 γίνεται για πρώτη φορά η επίδειξη του παιχνιδιού στην πόλη Springfield του ίδιου Κολλεγίου, ο οποίος και του έδωσε το σημερινό του όνομα. Μέσω του Κολλεγίου Y.M.C.A. μεταφέρεται στον Καναδά και στη συνέχεια πέρασε στις Φιλιππίνες, Κίνα, Ιαπωνία, Ινδονησία, Μεξικό, Νότια Αμερική, Ευρώπη, Αφρική και Ασία.

Στην Ευρώπη το Βόλλεϋ μεταφέρεται από Αμερικανούς στρατιώ-

Δεν θα ήταν υπερβολή να ισχυρισθεί κάποιος ότι το βόλλεϋ είναι αυτή τη στιγμή το κορυφαίο ελληνικό άθλημα σε επίπεδο Εθνικών ομάδων.

Με τις επιτυχίες του Ελληνικού βόλλεϋ τα τελευταία χρόνια, το άθλημα κερδίζει συνεχώς έδαφος στις προτιμήσεις των φίλων του αθλητισμού.

τες και πρωτοπαίζεται στην Αγγλία το 1914. Πρωτοπόρος όμως του Ευρωπαϊκού Βόλλεϋ γίνεται η Γαλλία το 1917.

Το 1964 στους Ολυμπιακούς αγώνες του Τόκιο συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα με την συμμετοχή 16 Εθνικών ομάδων (10 ανδρών και 6 γυναικών) και γίνεται πλέον δημοφιλές και σταθεροποιημένο διεθνώς άθλημα. Σήμερα η F.I.V.B. (Διεθνής Ομοσπονδία Βόλλεϋ) έχει 164 χώρες μέλη και 70.000.000 παίκτες εν ενεργεία, νούμερο που φέρνει το Βόλλεϋ στην πρώτη θέση από τα ομαδικά αθλήματα παγκόσμια.

ΤΟ ΒΟΛΛΕΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το βόλλεϋ στην Ελλάδα το έφερε ο Πανιώνιος ΓΣ το 1922.

Το πρώτο Πρωτάθλημα οργανώθηκε το 1924 με νικήτρια την ομάδα του Πανιωνίου. Από τότε ως και το 1940, όταν διεκόπη η δραστηριότητα λόγω του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, κυριάρχησαν σύλλογοι όπως ο Πανελλήνιος, η Νήαρ Ηστ, ο Εθνικός ΓΣ, ο Πειραιϊκός, Σύνδεσμος, η ΕΑ Πατρών, ο Π.Ο. Πατρών καθώς και η ΧΑΝΘ. Το 1949 η Ελλάδα γίνεται μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας (F.I.V.B.). Από το 1946 γίνονται τοπικά πρωταθλήματα στην Αθήνα - Πειραιά - Θεσσαλονίκη. Το 1970 το βόλλεϋ απέκτησε ανεξάρτητο φορέα με τη δημιουργία της Ελληνικής Ομοσπονδίας Πετοσφαίρισης (Ε.Ο.Π.Ε.) ενώ παράλληλα καθιερώθηκε και το Πρωτάθλημα Α' Εθνικής κατηγορίας. Αυτό ήταν και το έναυσμα για την άνοδο του Ελληνικού Βόλλεϋ. Το 1975 η ΕΟΠΕ είχε στη δύναμή της 52 μέλη - σωματεία και ενεργούς παίκτες 5.000 περίπου. Σήμερα υπάρχουν 550 περίπου σωματεία και 40.000 περίπου αθλητές - αθλήτριες.

Οι επιτυχίες στο διεθνές χώρο για τις εθνικές ομάδες Ανδρών - Γυναικών άρχισαν πλέον να γίνονται πραγματικότητα.

1979: Βαλκανικό Πρωτάθλημα ανδρών: 1η θέση.

1979. Πρόκριση για πρώτη φορά στη τελική φάση του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος ανδρών.

1985. Πρόκριση για πρώτη φορά και αυτή στην ιστορία της σε τελική φάση Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος γυναικών. Παράλληλα με την εθνική ανδρών. Το αποκορύφωμα προβολής για το Ελληνικό Βόλλεϋ ήταν η πρόκριση στα τελικά του Παγκοσμίου Πρωταθλήματος ανδρών (Παρίσι, 24/9/86 έως 5/10/86).

Οι σκοπευτικοί αγώνες Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας του έτους 1986

Τα αναλυτικά αποτελέσματα έχουν ως εξής:

Α' Ημέρα. Βολή ακριβείας τυφεκίου 0,22
τριών στάσεων από απόσταση 50 μ.

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ	ΣΩΜΑ	ΠΡΗΝ.	ΟΡΘ.	ΓΟΝ.	ΣΥΝΟΛΟ
1ος αστυφ. Ηλιάδης Πελοπίδας	ΕΛ.ΑΣ.	391	369	379	1139/1200
2ος αρχιφ. Τραγουδάρας Χρ.	»	391	360	371	1122
3ος ανθυπ. Ζουρέλης Αντ.	Λ.Σ.	383	360	366	1109
4ος κελευσ. Στέφας Δημ.	Λ.Σ.	383	353	372	1108
5ος αρχιφ. Σέρμπος Αλέξ.	ΕΛ.ΑΣ.	388	341	373	1102
6ος αστυφ. Λυγέρης Ευστ.	»	392	336	372	1100

Πραγματοποιήθηκαν στις 29, 20
Σεπτεμβρίου και 3 Οκτωβρίου στο
Εθνικό Σκοπευτήριο Καισαριανής
και στις 1 και 2 Οκτωβρίου σ' αυτό
της Σχολής Ευελπίδων οι φετεινοί
σκοπευτικοί αγώνες Ενόπλων Δυ-
νάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας.

Θυμίζουμε τα αγωνίσματα:

- 0,22" 50 μ.
- περιστρόφου 0,38
- πιστολίου ταχύτητας 10" -
8" - 6" των 0,38"
- πολεμικό τυφέκιο ακρι-
βείας.
- πολεμικό τυφέκιο ταχείας
βολής.

Βολή πιστολίου ταχύτητας 10'' - 8'' - 6'' των 0,38''

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

1ος αρχιφ. Ευαγγελίου Ευαγ.	ΕΛ.ΑΣ.	588/600 ΝΠΡ
2ος στρατ. Λιθέρης Διονύσ.	Σ.Ξ.	580
3ος υπολγ. Χρήστου Παντελ.	Σ.Ξ.	571
4ος αρχιφ. Σιώμος Δημήτ.	ΕΛ.ΑΣ.	568
5ος αστυφ. Κολοβός Βασίλ.	»	564
6ος αστυφ. Κουλάκος Βασίλ.	»	563

ΟΜΑΔΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

1η Ομάδα	ΕΛ.ΑΣ.	2282/2400 ΝΠΡ
2η Ομάδα	Σ.Ξ.	2236
3η Ομάδα	Π.Α.	2075

Ο αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας Γ. Σταύρακας βραβεύει έναν από τους αθλητές της ΕΛ.ΑΣ.

Β' Ημέρα. Βολή ακριβείας πιστολίου 0,22 από απόσταση 50 μέτρων

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

1ος κελευστ.	Παναγέας Κων/νος	Λ.Σ.	544/600
2ος αστυφ.	Κουλάκος Βασίλ.	ΕΛ.ΑΣ.	533
3ος στρατ.	Λιθέρης Διονύσ.	Σ.Ξ.	532
4ος υπολ/γός	Μελέτογλου Αναστ.	Σ.Ξ.	529
5ος αστυνόμ.	Κουσουνής Σπύρος	ΕΛ.ΑΣ.	528
6ος αρχιφ.	Παπαχρήστου Ευθ.	»	524

Γ' Ημέρα. Βολή ακριβείας πολεμικού τυφεκίου τριών στάσεων από απόσταση 300 μέτρων

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

1ος αστυφ.	Ηλιάδης Πελοπ.	ΕΛ.ΑΣ.	531/600
2ος κελευστ.	Στέφας Δημ.	Λ.Σ.	530
3ος αρχιφ.	Τραγουδάρας Χ.	ΕΛ.ΑΣ.	505
4ος αρχιφ.	Σέρμπος Αλέξ.	»	505
5ος υπ/γός	Κουζούπης Μην.	Σ.Ξ.	484
6ος ανθστ.	Ζουρέλης Αντών.	Λ.Σ.	473

Δ' Ημέρα. Βολή ταχεία πολεμικού τυφεκίου τριών στάσεων από απόσταση 300 μέτρων

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

1ος αρχιφ.	Τραγουδάρας Χρ.	ΕΛ.ΑΣ.	505/600
2ος αστυφ.	Ηλιάδης Πελοπ.	»	503
3ος αρχιφ.	Σέρμπος Αλέξ.	»	474
4ος ανθ/σ.	Ζουρέλης Αντ.	Λ.Σ.	467
5ος υπ/λγ.	Καλπογιαννάκης Γ.	Σ.Ξ.	459
6ος κελευστ.	Στέφας Δημ.	Λ.Σ.	453

Ε' Ημέρα. Βολή ακριβείας - ταχείας περιστρόφου 0,38" από απόσταση 25 μέτρων

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

1ος υπολγ.	Χρήστου Παντ.	Σ.Ξ.	578/600
2ος κελ/σ.	Παναγέας Κων.	Λ.Σ.	573
3ος στρατ.	Λιθέρης Διον.	Σ.Ξ.	572
4ος αστ/μ.	Κουσουνής Σπ.	ΕΛ.ΑΣ.	571
5ος αρχιφ.	Σώμος Δημ.	»	569
6ος αστυφ.	Κουλάκος Βασ.	»	569

ΟΜΑΔΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

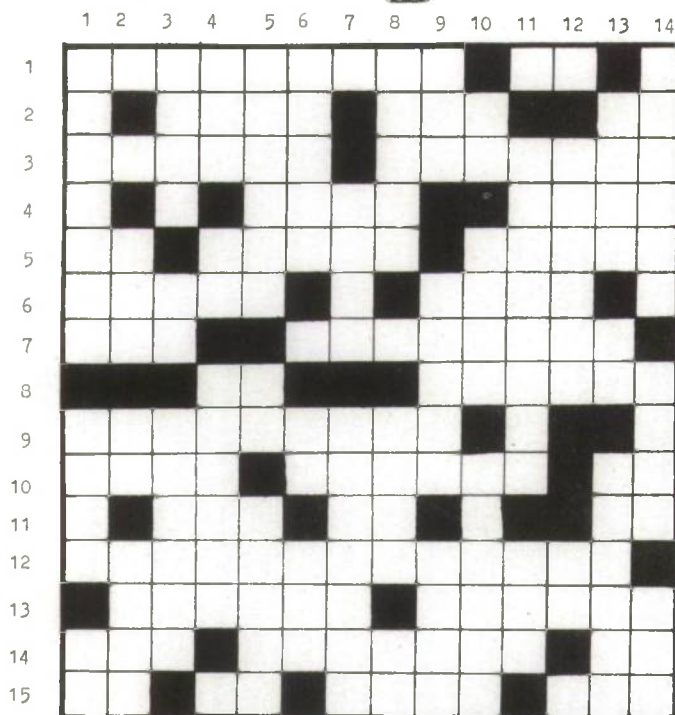
1η Ομάδα	ΕΛ.ΑΣ.	1989/2400
2η »	Σ.Ξ.	1870
3η »	Λ.Σ.	1850
4η »	Π.Ν.	1500

ΟΜΑΔΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

1η Ομάδα	ΕΛ.ΑΣ.	1838/2400
2η »	Λ.Σ.	1693
3η »	Σ.Ξ.	1645
4η »	Π.Ν.	1143

ΟΜΑΔΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

1η Ομάδα	Σ.Ξ.	2274/2400
2η »	ΕΛ.ΑΣ.	2274
3η »	Π.Α.	2175 2175

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Ρώσος αστροναύτης. – Μενεξέδες.
2. Καινούργιες (καθαρ.) – Αντίστροφα... και αβλαβές. – Ουδέτερο αριθμητικό.
3. Ρήμα που ταιριάζει σε ερώτηση. – Πόλη της Ιταλίας αλλά και συνοικία της Αθήνας και του Πειραιά.
4. Τα παλιά σπίτια το διέθεταν μαζί με το κατώι. – Γενική αίσθηση (γεν.).
5. Αντίστροφο αμερικανικό εντάξει. – Όσα βλέπουμε. – Ο πρωταγωνιστής ταινίας και έτσι.
3. Δυσάρεστο συναίσθημα. – Το κάνουν σε άγιο (αντιστρ.).
7. Αρχαία θεά. – Γιορτάζεται στις 25 Δεκεμβρίου (γεν.).
8. Νησί του Αιγαίου (γεν.). – Δεν είναι ίσοι.
9. Ρώσος στρατάρχης.
10. Σημείο της αριθμητικής. – Για μερικά πληρώνεται. – Ιταλικό εγώ.
11. Αριθμητικό (θηλ.). – Ατέλειωτο ψάρι. – Προτρέπει.
12. Πόλη της Θράκης μα και της Ουκρανίας (καθ.).

13. Γνωστά τα κοτόπουλά του. – Περιοχή με πολύ πετρέλαιο.
14. Διπλασιαζόμενο ψαρεύει. – Μικρό κόκκαλο. – Το υπάρχον.
15. Συνοδεύει αθλητικό σωματείο (αρχ.). – Αντίστροφα δικά σου (αρχ.). – Επιστημονική ονομασία της πάπιας. – Μητριά του Φρίξου και της Έλλης.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Ατελείωτος... παλιός Αθηναίος (αιτιατ.). – Μ' αυτήν οι μαμάδες μας έδερναν παλιά... (ατελ.). – Βυζαντινή νότα.
2. Διεθνής οργανισμός (αρχικ.). – Ο οποίος. – Ποταμός μας (αιτιατ.).
3. Βασιλιάς (καθ.). – Μαζί με το όχι, τελεσίδικα αρνητικό. – Γεωμετρικά σχήματα.
4. Γενικό Επιτελείο Ναυτικού (αρχικ.). – Άρθρο (πληθ.). – Οινοπνευματώδες ποτό.
5. Κακή ευχή. – Σύνδεσμος. – Ο κάτοικος της πόλης.
6. Εκατό χρόνια διαρκεί (αιτ.). – Το ακούμε συχνά από κουφούς, αντίστροφα. – Πρακτορείο ειδήσεων.
7. Αρκείται, αντίστροφα. – Όχι πολλά.

8. Αντίστροφοι... ύμνοι. – Πολύ ξεκάθαρος (γεν.). – Υποθετικό.
9. Γνωστή η κιβωτός του. – Νησί μας. – Το χρήμα και έτσι (γεν.).
10. Δικά σου (αρχ.). – Ανορθόγραφη μεμβράνη. – ... Γκοντούνωφ, ρωσική όπερα.
11. Απομυζούν οργανισμούς. – ... Τσε Κινέζος φιλόσοφος.
12. Ανδρικό όνομα, με άρθρο. – Δώδεκα.
13. Καρπός θρεπτικός (ανορθογρ.). – Ακέφαλος σταφιδικός οργανισμός. – Πόλη της Ρουμανίας.
14. Η πάπια, με άρθρο. – Όμοιος με άλλον. – Με το κάτω... αναστατώνει.

«Δάσκαλος»

Η ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

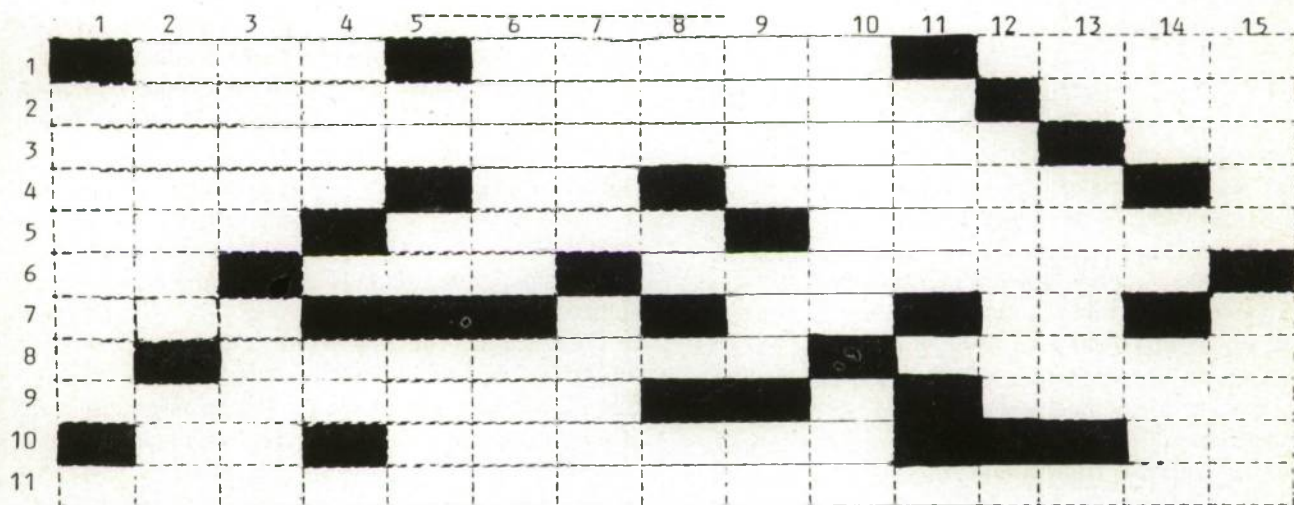
ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. ΠΡΩΪΑ. – ΑΥΡΑ.
2. ΡΑ – ΘΟΛΟΣ.
3. ΕΤΑ – ΝΑ – ΗΣΤ.
4. ΣΙΤΑ – ΤΣΑΪ.
5. ΑΙ – ΣΣ.
6. ΟΑ. – ΣΙ – ΑΡ.
7. ΠΑΕ. – ΕΝΙΟΥΣ.
8. ΡΕΝΑ – ΓΕΣ.
9. ΗΜΕΡΑ. – ΣΑΝΑ.

ΚΑΘΕΤΑ

1. ΠΟΕ – ΙΟΠΠΗ.
2. ΤΣ – ΑΑ.
3. ΩΡΑΙΑ. – ΕΡΕ.
4. ΙΑ. – ΤΙΣ. – ΕΡ.
5. ΝΑ. – ΙΕΝΑ.
6. ΘΑ. – ΝΑ.
7. ΑΟ. – ΤΣΑΪ.
8. ΥΛΗΣ. – ΡΟΓΑ.
9. ΡΟΣΑΣ. – ΥΕΝ.
10. ΑΣΤΥ. – ΟΣΣΑ.

«Οι καλλιτέχνες που σχηματίζονται από τα αρχικά των οριζοντίων λέξεων είναι οι: ΠΑΡΘΕΝΗΣ – ΤΑΣΟΣ – ΑΠΕΡΓΗΣ».

ΜΕΤΡΩΝΤΑΣ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τοποθετήστε τις λέξεις με τον αντίστοιχο αριθμό γραμμάτων, σύμφωνα με τους ορισμούς που σας δίνονται παρακάτω:

12 γράμματα: Αρχαίος Ασσύριος Βασιλιάς (αιτ.).

12 γράμματα: Βία.

11 γράμματα: Αρχαία γιορτή (καθ. ενικ.)

8 γράμματα: Παλαιά μικρασιατική πόλη.

7 γράμματα: Ομαδικός. Ελληνικό βουνό, Αρχαίος ρήτορας, Γίνονται και τέτοιες (ανορθογρ.), Κόπιτσες και αυτές (καθ.), Ξύλινο μουσικό όργανο.

6 γράμματα: Αρωματικό χορτάρι, Μεγάλο Λούνα - Παρκ, Αρχαία Αθηνά (Ξενόγλωσσ.), Οικοδόμημα. Κερί, Αρχαία φυλή, Πρωτεύουσα της Αφρικής, Πόλη της Γερμανίας, Μισός... ύποπτος, Περιοχή της

Αττικής, Γυναικείο όνομα, Μάρκα ηλεκτρικών, Ατελείωτος... παλιός πολιτικός, Ατελείωτος ξεχασμένος αριθμός (γραμματο-)

4 γράμματα: Ρυμοτομία, Ξένο Πρακτορείο ειδήσεων, Πάπια (καθ.), Πλεονέκτημα, Ποταμός της Γερμανίας, Όργανο ματιού και φυσικό φαινόμενο, Ταλαιπώρησε αρκετά κράτη κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο αυτό, Χώρα της Αφρικής, Ηρωίδα του Ζολά.

3 γράμματα: Αλλιώς η Αίγυπτος (μόνο... άφωνα), Λέξη από αρχαία ρήση, Μάρκα κασμηρίων, Μισό αγρίμι

της Κρήτης, Λίμνη της Τουρκίας και σεισμολογικό όργανο, Ακέφαλη ροδιά (καθ.), Συμπερασματικός σύνδεσμος, Παράνομος Ιρλανδικός στρατός, Ατελείωτο όργανο λατρείας για ορισμένες υπανάπτυκτες φυλές.

2 γράμματα: Υποθετικό, Όμοια ποικιλία, Συνοδεύουν τίτλους αθλητικών σωματείων, Ο οποίος, Ηλικία στρατεύσιμου, Οπτικά δοκάρια, Άφωνα κάσα, Υπόσχεται, Μετρά εκτάσεις (ξεν.), Συνοδευτικό εταιρειών, Αντίστροφα βεβαιωτικό (αρχ.), Αντίστροφα ξένος άνθρωπος, Αιγύπτιος αρχαίος θεός, Συνεργάτης του Χίτλερ.

Μαρία Λεθέντη

Τις ευχαριστίες τους εκφράζουν οι πιο κάτω επιστολογράφοι:

- Ο κ. Γρηγόριος Αλεμπάκης από το Ποσειδί Χαλκιδικής για την κεραυνοβόλο επέμβαση των οργάνων της Αστυνομίας και ιδιαίτερα στο διοικητή του αστυνομικού τμήματος Νέων Επιβατών αστυνόμο Λεωνίδα Κωνσταντινίδη, στον αρχιφύλακα Βασίλη Ζιαμορέλη και αστυφύλακα Κυριάκο Χατζόπουλο του ίδιου τμήματος καθώς και στο όργανο της Τροχαίας Θεσσαλονίκης Αθανάσιο Ρακιτζόπουλο για το ζήλο που έδειξαν για τη σύλληψη ενός κλέφτη που παρεβίασε το αυτοκίνητό του και αφήρεσε το χαρτοφύλακά του με προσωπικά του χαρτιά και εξαιρετικά μεγάλο χρηματικό ποσό.
- Ο κ. Χρήστος Γιαννούδης προς τον αστυφύλακα Γεώργιο Βιδάλη για την υποδειγματική του συμπεριφορά να καθαρίσει πεζοδρόμιο και δρόμο από τα ακάθαρτα νερά που χρησιμοποιήθηκαν για το σβύσιμο της φωτιάς σε κάποιο μικρό όχημα.
- Ο κ. Σπύρος Γλυμίτσας από Θεσσαλονίκη προς τον αστυφύλακα των ΜΕΑ Ν. Κουλούκη για την εξιέπαινη πράξη του της ανεύρεσης και παράδοσης του χαμένου του χαρτοφύλακα.
- Ο Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου του ορφανοτροφείου θηλέων Χατζηκυριάκου, κ. Γεώργιος Ρεδιάδης προς την Διοίκηση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Πειραιά για το ενδιαφέρον που επέδειξε στην κατάσβεση πυρκαϊάς που εκδηλώθηκε στο προαύλιο του Ιδρύματος στις 28 Μαΐου.
- Ο Δήμαρχος Καρπενησιού Τάκης Σερετάκης εκ μέρους της Δημ. Αρχής της πόλης προς τον Διοικητή και τους άνδρες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Καρπενησιού για τη προθυμία, το ζήλο και την εργατικότητα που δείχνουν σε κάθε κάλεσμα για βοήθεια.
- Ο Δήμαρχος Περάματος Δημήτρης Κασαπίδης προς τον Αρχηγό του Πυροσβεστικού σώματος για την διάθεση της μπάντας του Σώματος.
- Για το εκκλησιαστικό συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίας Παρασκευής Δάσους Χαϊδαρίου ο Πρόεδρός του Αρχιμανδρίτης Πολύκαρπος Βαρβαρίγος προς τον Αρχηγό του Πυροσβεστικού Σώματος για την αποστολή τμήματος της Φιλαρμονικής κατά τη λιτάνευση της Ι. Εικόνας της Αγίας Παρασκευής.
- Ο πρεσβευτής της Ελβετίας στην Ελλάδα κ. WIT-TWER στο διοικητή του Α.Τ.Τ. Ραφήνας αστυνόμο α' Αντώνη Παυλίδη και τους άνδρες του, για την ανεύρεση ελβετού υπηκόου που είχε εξαφανισθεί από κάμπινγκ της περιοχής.

- Ο δήμαρχος Γαργαλιάνων Μεσσηνίας στο διοικητή και τους αστυνομικούς του Α.Τ.Τ. Γαργαλιάνων γιατί συνέλαβαν τους δράστες της καταστροφής αρχαίου θολωτού τάφου και για την τάξη που επικράτησε κατά τη διάρκεια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του δήμου στα τέλη Ιουλίου.
- Η κ. Μαρίνα Τουλούπη, Αθήνα στους αστυνομικούς του Α.Τ.Τ. Άνω Καλαμακίου για τη βοήθεια που πρόσφεραν στην ανήλικη κόρη της και την αγάπη με την οποία την περιέβαλαν όταν αντιμετώπισε κάποιο πρόβλημα.
- Ο πρόεδρος της Κοινότητας Θρακομακεδόνων κ. Δημήτριος Καλλίρης Προς τον Αρχηγό και υπαρχηγό του Πυροσβεστικού Σώματος για τη συμπαράσταση στον αγώνα της Κοινότητας για τη κατάσβεση των πυρκαϊών που την απείλησαν. Εκφράζει επίσης την ευγνωμοσύνη των δημοτών του προς το Πυροσβεστικό Σώμα.
- Ο Απ. Καραγιάννης από την Ελβετία στους αστυνομικούς κ. Μητρόπουλο και κ. Γκαμιζέλα που υπηρετούν στη Λάρισα για τη βοήθεια που του έδωσαν κατά τις διακοπές του στην Ελλάδα.
- Ο Κωνσταντίνος Μασούρης κάτοικος Ζευγολατειού Κορινθίας προς τους κ.κ. Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας, το Διοικητή Αστυνομίας Νομού Κορινθίας και το Διοικητή Τροχαίας Κορίνθου για τη βοήθεια που του έδωσαν οι αστυνομικοί Βασίλειος Καραγκούνης και Παναγιώτης Παζαράς.
- Ο Τομέας Μηχαναθλητισμού της Ελληνικής Εταιρείας Αυτοκινήτου προς το Τμήμα Τροχαίας Ιωαννίνων για τη σωστή αστυνόμευση της διαδρομής του 7ου Ηπειρωτικού Ράλλυ που έγινε στις 20/7/86 συμβάλλοντας έτσι στη μεγάλη επιτυχία του αγώνα.
- Ο Ιωάννης Χατζηδημητρίου προς το Διοικητή και Αστυνομικούς Τμήματος Τροχαίας Γλυφάδας για την ταχύτατη διευθέτηση θεμάτων του.

Αλληλογραφία

- Αθανάσιο Κυνηγό, Κοζάνη. Ευχαριστούμε για τα ποιήματά σας.
- Αντώνη Σουγλέρη, Πάτρα. Ευχαριστούμε για το κείμενο που μας στείλατε καθώς και για τις προτάσεις που αφορούν την ύλη του περιοδικού.
- Γιώργο Βλαχόπουλο, Κουσπάδες Λευκίμμης Κέρκυρας. Αρμόδιες για το πρόβλημά σας είναι οι Τοπικές Αστυνομικές αρχές.
- Σεβαστή Διάκου, Σπίλια Λέρου. Ευχαριστούμε για τις προτάσεις σας και σας πληροφορούμε ότι η Άμεση Δράση περιπολεί σε 24ωρη βάση.

Η ομάδα του Π.Σ. Ο - Ο στην Άρτα

Ισόπαλο 0 - 0 έληξε το φιλικό παιχνίδι της Άρτας με την ομάδα του Πυροσβεστικού Σώματος.

Ο αγώνας ήταν γρήγορος και τεχνικός και οι δυο ομάδες πρόσφεραν όμορφες στιγμές. Η Άρτα είχε δυο δοκάρια, με τον Δημητρίου και ένα χαμένο πέναλτι του Νταλάκη. Δοκάρι είχε και ο Ιωακείμης για το Πυροσβεστικό Σώμα.

Οι εισπράξεις που συγκεντρώθηκαν από τον αγώνα διατέθηκαν στους σεισμόπληκτους της Καλαμάτας.

Η Ποδοσφαιρική ομάδα της Α.Δ. Σερρών μαζί με τον προπονητή της δ/ντή της Τροχαίας Σερρών σε αναμνηστική φωτογραφία από το φιλικό αγώνα με την ε-

ρασιτεχνική ομάδα «Νίκη '85».

Οι εισπράξεις του αγώνα διατέθηκαν για την ενίσχυση των σεισμοπαθών της Καλαμάτας.

Χασισοφυτεία.

Αυτό το πράσινο δεν προσφέρει ζωή